

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tud
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 96Ispravniki oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 999Podružnici: Maribor, Barvarova ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.Račun pri poštnem čeku: zavodu Ljubljana
št. 11.843. — Praha št. 78.180.
Wien, Nr. 105.242.

Ljubljana, 4. septembra.

Na raznih zborih je razpravljalo o politični situaciji g. Svetozar Pribičević izjavil mišljenje, da bi bila sanacija naših političnih neprilik mogoča, ako bi mesto starih predvojnih strank nastopila nova formacija z jasnim stališčem napram vsem problemom naše države. Pravni spor, ali je naša država »stara« ali »nova«, je sicer rešen v smislu prve teorije, a nobene dvoma ni, da se Jugoslavija vsled svoje razsežnosti in velike različnosti prilik in predpogojev ne da upravljati po vzorcu stare države, predvojne Srbije, kjer sta mogli biti i zakonodajni i upravnostvarno osredotočeni v Beogradu, Ustava je vodila račun o novi situaciji: Pridržujoč zakonodajo edinstvenemu parlamentu je ipak predvidela, da bodo oblastne skupščine regulirale velik del gospodarskih odnošajev s uredbami, ki imajo zakonsko moč, ako odgovarjajo ustavi in državnim zakonom. Z ustanovitvijo teritorialno dosti obsežnih oblasti je ta instanci upravnostvarni sistem tako osigurano, da bo težje uprave pri velikem županu, ministrstva pa naj vodijo in nadzirajo.

Ni dvoma, da taka preuredba državnega ustrojstva zahteva zelo znatno preoblikovanje celokupnega političnega življenja in mentalitete zlasti v starih naših granicah. Vidi se, kako težko se ta mošnji vladajoči krogi, politični in časnovniški, odločajo za novi sistem in ni dvoma, da ima neuporabnost ustave veliko zaslonbo v teh krogih, ki še vedno mislijo, da je Jugoslavijo možno upravljati kakor predvojno Srbijo. Nismo nepravilni, ako rečemo, da ima ta mentaliteta svojo najjačjo oporo v radikalni stranki.

Pa ne samo to obče spoznanje i cela vrsta defektov v vseh smereh podpira mišljenje, da bi bila sreča za državo, če bi se predvojne stranke reorganizirale v novo formacijo. Ni tu prostora, da ponavljamo, kar smo v tem oziru že opetovano izjavili. »Samouprava« polemizira z g. Pribičevićem, češ da pri strankah o starosti ni možno govoriti in da ni videti razpada NRS. Gospodu Pribičeviću pa očita doktrinarnost. V resnici ima SDS idejni program in ga skuša uveljaviti z doslednostjo. Ako je cilj politične stranke samo zasedba vlade in vzdržanje na vladi, potem ima »Samouprava« prav in je NRS dobro storila, da je zapustila vsaj v praksi idejnost, ki ji je bila pred par desetletji alfa in omega, in da jo je žrtvovala v breznačelnih koalicijskih in v takih upravnih metodah, ki so ji vlast skoro edini cilj. Ako pa je politična stranka sredstvo, da se v državi sprovede konstruktivni in delovni načrti po izvestnih načelih, potem nedvomno znači današnje stanje NRS slabost, ki se prenaša na vso državo in je napredno edino le stališče SDS, katere morebitni doktrinarnost, ako bi se hotel razviti, bo praksa itak sama ublažila na pravilno linijo.

Ako se načelom, ki jih razvija SDS in predvsem njen vodja, prizna, da so pravilna in to se v istini priznava: treba se rešiti ali za to, da traja naprej breznačelnost »fortwursteln« ali pa se rešiti brez ozira na trenutne posledice, da se krene na pot idejnih načel praktično uporabljenih v vseh granah državnega življenja. Dočim v večini evropskih držav prihaja do čistih linij, kjer pa so se koalicije, vlada mrtvolu, čakamo pri nas doslej zaman, da zapliha svez veter, kateri bi potisnil našo državno ladjo iz sedanjega polovičarskega stanja ven v čisto situacijo, ki bi vsem omahovanjem konec storila in narodu omogočila mirno smoteno delo.

Ta čas pride in vsi si ga žele. Mnogi pa se bojijo, češ, da bi tako razčiščenje znova vzbudilo v državi opasen plemenski boj. Ta pretinja odmeva v govoricah Stjepana Radića. Že dejstvo take pretirane dokazne mentalne rezervacije HSS glede politike »sporazuma«. A ta pretinja ne more več vplivati. Plemenska karta je izigrana. Gotovo še postoji njena moč, v kolikor se je v sedanjem režimu administrativno utrdila, žalibog s kratkovidno podporo NRS. A njeno potenciranje je nemogoče, tako v Sloveniji, kakor v Hrvatski. Kar se enkrat masam zdi junaštvo, postane v reprizi smešna farsa. Separatizem lahko kaže zobe, a nihče se ne boji, da bi mogel še nevarno ugrizniti. Sicer pa je vprašanje sporazuma danes povsem drugače postavljeno. Izgubil je opasno stran revizionizma. Ako znači čim večje sodelovanje Hrvatov in Slovencev v državnih upravi in vsestransko enakost v vseh pravicah in dolžnostih, potem je SDS prva, ki tak sporazum z vso doslednostjo svoje jugoslovske ideologije brani in želi. »Sporazum« ex 1925. je mrtev: treba ustvariti nov in boljši sporazum, ki pač ne more biti mnogo oddaljen od misli, da se za najboljši možje vsega naroda sporazumejo za skupno praktično delo na temelju skupnega idejnega programa.

Konkretnosti so potrebne v času narodnih opasnosti, koalicije so vedno izraz zadrege, zahtevajo kompromise in le prerade povzročajo občo neaktiv-

Konflikt med vlado in rudniki se postruje

Vlada očita rudnikom pretirane cene in korupcionistično postopanje, lastniki rudnikov obdolžujejo ministrstvo, da je orodje brezvestnih špekulantov, ki se hočejo polastiti rudnikov. — Brezuspješna pogajanja.

Beograd, 4. septembra. p. Povodom zatvoritve nekaterih rudnikov Trboveljske premogokopne družbe v Sloveniji in odpovedi dobave premoga državnim železnicam pri privatnih rudnikih so se zglasili danes pri ministrskem predsedniku ter ministru za finance in za promet zastopniki privatnih premogovnikov in izjavili pripravljenost, da se znižajo cene premogu za železnice za 10 odst. Odposlanci so naleteli pri vladi na slab sprejem. Ministri so jim izjavili, da so cene premogu pri nas izredno visoke in da bodo odslej nabavljale železnice premog potom javne licitacije. Pri dosedanji dobavi premoga plača država preko 200 milijonov dinarjev več nego bi trebalo. Zato je treba v interesu štedenja odpraviti to prakso. Zastopniki rudnikov so ugovarjali sistemu licitacije, ki se pri premogu nikjer ne obnese ter so utemeljevali potrebo dolgoročnih pogodb. Izjavili so pripravljenost za dalekosežnejše konvencije. Do sporazuma ni prišlo, a pogajanja se bodo verjetno le nadaljevala.

Vlada trdi, da so se na strani premo-

govnikov vršile zlorabe in podkupovanje nekaterih uradnikov, lastniki rudnikov pa pravijo, da s prometnim ministrom ni mogoče razpravljati, ker da stoje za njim nekateri kapitalistični podjetniki, ki bi pri vsaki javni licitaciji nastopili kot najcenejši ponudniki, z namenom, da morajo tekom enega leta priti vsi premogovniki v definitivno krizo, kakor bi se jih oni polastili. Popoldne je bila v dvorani Prometne banke konferenca zastopnikov rudnikov, na kateri so razpravljali o korakih, ki jih bodo storili. Konferenca se jutri nadaljuje. Predložena bo resolucija, v kateri bodo lastniki premogovnikov obzorožili svoje stališče in stavili svoje zahteve za zagotovitev domačih premogovnikov, naglašajoč vso škodljivost, ki jo utesne imeti kriza za našo domačo industrijo. Resolucijo bodo lastniki rudnikov izročili vladi po posebni deputaciji.

Vlada je danes popoldne zahtevala iz Ljubljane podrobna poročila o stanju dela v rudnikih in zlasti o razpoloženju delavstva.

Pašić prihaja vzpostaviti disciplino

«Tudi za ceno žrtve.» — Borbenost njegovih ožjih pristašev. — Priprave radikalnih disidentov na vrnitev v NRS. — Zanimive izjave ministra Maksimovića.

Beograd, 4. septembra. p. Posebnih političnih dogodkov danes ni bilo znanomati razen živahnega prebiranja v radikalnih vrstah. Večjo živahnost je prinesel danes v politično življenje povratek Milutina Dragovića in Bobića (ki je bil izključen iz NRS!) iz Monte Carla, kjer sta bila pri Nikoli Pašiću. Poslanec Dragović je dopoldne konferiral najprej z ministrskim predsednikom Uzunovićem, nato pa z večjim številom radikalnih poslancev. Pašićevih pristašev. Vašemu dopisniku je poslanec Dragović izjavil, da je Pašić najboljša zdravja in da je pričakovati njegov povratek v najkrajšem času. Poslanec Dragović je mnenja, da bo Pašić odpotoval iz Monte Carla prihodnji petek, v soboto ali nedeljo. Pašić želi pred prihodom v Beograd posetiti svoje vnuke, ki se nahajajo v Cavtatu pri Dubrovniku. Na vprašanje, kaj misli Pašić ukreniti, je odgovoril Dragović, da bo glavna njegova skrb vzpostaviti v radikalni stranki disciplino, če treba tudi za ceno žrtve. Predvsem obsoja beograjske dogodke, ter jih globoko obžaluje. Pašić smatra, da mora radikalna stranka obvarovati svojo kompaktnost. Na vprašanje ali namerava Pašić prevzeti predsedstvo vlade, je Dragović odgovoril, da mu je Pašić izjavil: »Prepuštil sem njim naj delajo in ne bi hotel, da se mi reče, da jih oviram. Želim bi videti, kaj delajo.« Pašić se bo udeležil

po povratku več konferenc in zborovanj v Srbiji. Pašićevi pristaši kažejo veliko borbenost in je soditi, da so zelo zadovoljni z vestmi, ki jih je Dragović prinesel domov.

Že par dni se opaža v vrstah neodvisnih radikalov nenavadna živahnost. Skupina bivšega notranjega ministra Nastasa Petrovića čuti potrebo, da se zopet povrne v matični klub. Za spravo z radikali se zlasti trudi Petrović, ki se sestane v tej stvari z radikalnim pravkom Acom Stanojevićem. Nastas Petrović se namerava tudi peljati na Bled. Neodvisni radikali so imeli tekom dneva več konferenc, na katerih so izrazili željo, da bi se povrnil nazaj v NRS.

Ministrski predsednik Uzunović je izjavil novinarjem, da v političnem življenju ni zaznamovati nič novega.

Split, 4. septembra. n. Notranji minister Maksimović je prispel v Split ter si je danes v spremstvu velikega župana ogledal mesto. Novinarjem je podal kratko izjavo, v kateri je dejal, da gre politika radikalne stranke tudi sedaj za sodelovanjem s Hrvati, vendar mora biti ta politika lojalna in konstruktivna. Današnja situacija se bo po mnenju ministra držala. Vendar ne sme misliti, da radikalna stranka ne bi mogla biti tudi v opoziciji. Radikali imajo 140 poslancev in bi se gotovo ravno tako dobro obnesli v opoziciji, kakor sedaj na vladi.

Borba opozicije proti uvedbi splošne dohodarine

Burna debata v davčnem odboru. — Zahteva SDS: Dohodarina naj se odpravi! — Ostri očitki kmečkega poslanca na adresu radićevcev.

Beograd, 4. septembra. p. Odbor za izenačenje neposrednih davkov je popoldne nadaljeval svojo sejo, ki je bila precej živahna in mestoma celo burna. V razpravi je bil člen 93., s katerim se uvaža splošna dohodarina. Vsa opozicija se je uprla uvedbi dohodarine, odnosno je zahtevala njeno odpravo, ker pomenjalo že realni davki strašno obremenitev prebivalstva. Poslanec Demetrović (SDS) je imel stvaren govor, v katerem je utemeljeval stališče svoje stranke do tega vprašanja. Govornika sta podprala klerikalec Pušenjak in radikal Pešić. Poslanec Demetrović je zahteval od finančnega ministra, naj pove, koliko znašajo ostale davčne vrste. Naglašal je, da je Avstrija, ko je uvedla dohodarino, hkrati znižala realne davke. Pri nas pa se vedno povisujejo realni davki, ki obremenjujejo z 80 odstotki narod, v prečasnih krajih pa je še vedno ostala dohodarina, ki se je razen tega še znatno povisala. V Srbiji in Črni gori se uvaža sedaj nova davčna vrsta. Teza opozicije je, da pri tej obliki davkov pri nas ne more biti mesta za dohodarino. Poslanec Demetrović se je postavil na stališče, da je treba dohodarino zavreči in sploh spremeniti ves davčni

sistem. Za poslance Demetrovićem je povzelo besedo radikal Milutin Pešić, ki je izjavil v imenu radikalnih kmetov iz Srbije in Črne gore, da se mora predloženo zakonodajno načrto odločno upreti. Naglašal je, da kmetje novih davkov nikakor ne morejo več sprejemati. Govornik je ostro kritiziral vladni načrt v veliko zadovoljstvo opozicije. Zakonski načrt je branil radićevcevo Vojkić in z njim tudi predsednik odbora Pavle Radić. Revoltirajoči radikalni poslanec Pešić je vzdiknil proti Pavlu Radiću: »Stramujte se! Tudi vi ste bili seljaški minister. To ni kmetijska vlada, ki je direktno proti interesom kmetov!«

Končno je vladna večina vseeno sprejela člen 93., kakor je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši v četrtek.

Proučavanje ponudbe o Zadrski progi

Beograd, 4. septembra. n. Proučavanje ponudbe jugoslovskih izseljencev iz Južne Amerike za zgraditev jadranske železnice je sedaj poveril prometni minister generalnemu ravnatelju državnih železnic Mihajlu Iliću.

nost, tem večjo, čim manj so koalirane stranke sorodne. NRS se ravnokar v taki koaliciji ubija in ne spravi državnega voza niti za korak naprej. Toliko se tudi SDS od najhujših nasprotnikov sme priznati, da je bila v koaliciji lojalna in v grdo razočarana.

Zato se avtomatično pojavljajo kliči po nacionalni večinski stranki. Osem let, ki so pretekla, dokazuje, da gače doreči NRS take večine ni mogoče doseči. Imela je zelo nesrečno roko v prečasnih krajih, zlasti pa med Hrvati in Slovenci. Dasi ob vseh volitvah na vla-

di. je NRS dosegla 141 mandata in toliko je pač nesporno, da je to maksimum, ki se drugič ne bo dal doseči. Kdor torej hoče misliti na homogeno večino, mora iti druga pota. Kdor hoče da se Jugoslavija dvigne iz koalicijskega mrtvila, mora želeči, da se taka pota najdejo. Mislim, da je v tej smeri misel g. Pribičevića, dasi jo »Samouprava« pobija, resna in za vse druge vredna razmišljanja. »Samouprava« je zbrala nekaj negativnih argumentov, a pozitivne poti do končne rešitve problema ni pokazala nobene.

Nemške zahteve v Društvu narodov

Ustanovitev stalnega mesta za Nemčijo v Svetu Društva narodov in treh novih nestalnih mest. — Švedski delegat za odpravo nestalnih mest. — Nemške priprave za sodelovanje v Društvu narodov.

Zeneva, 4. septembra. (brž.) Davi je sklenil Svet Društva narodov, na predlog visokomisa Ishija, da se ustanove permanenten sedež za Nemčijo in trije novi nestalni sedeži. Ta nenaden odlok izključuje možnost, da se oropajo potom spletke gotove države obljubljenih sedežev. Pred javno sejo se je v tajni seji pripetil živahen incident. Švedski delegat Unden je izjavil, da bi v slučaju ako Španija odkloni nestalen sedež, prišla pri razdeljevanju nestalnih sedežev v poštev edinole Poljska, vsled česar ne vidi govornik nikakega razloga, da se sistem nestalnih sedežev še nadalje uveljavlja. Nato se je vnela živahna diskusija. Vandervelde je deloma podpiral mnenje Undena. Briand, Chamberlain in Scialoja so nato izjavili, da se zadeva ne more menjati kompromisnim potom. Končno je pristal Unden, da bo izrazil svoje pomisleke na javni seji. Splošno je mišljenje o tem incidentu, da bodo predlogi za reformo Sveta Društva narodov naleteli na skupščini Društva narodov na precejšnje težave.

London, 4. septembra. d. »Daily Telegraph« piše, da bo Nemčija takoj po svojem sprejemu v Društvo narodov začela izvajati sledeči akcijski program: 1. Najprej bo Nemčija zahtevala, naj se takoj zniža število zasedbenih čel zaveznikov. Omejiti se ima tudi delokrog medzavezniške vojaške kontrole, vojaških sodišč, policije in orožništva. V najkrajšem času pa se ima

Porenje popolnoma izprazniti. 2. Nemčija bo zahtevala od zaveznikov umaknitev francoskih zasedbenih čet v saarskem ozemlju in bo zaprosila za ljudsko glasovanje v tej pokrajini še pred potekom 15letne dobe, ki jo določa versailleska mirovna pogodba. 3. Nadalje bo Nemčija zahtevala, naj se odpokliče medzavezniška vojaška kontrolna komisija in naj se Društvo narodov poveri nadzorstvo nad oboroževanjem. 4. Nemčija bo naglašala, da je ustanovitev kontrole v demilitariziranem porenskem pasu proti mirovni pogodbi in more le Društvo narodov na posebno pritožbo odrediti preiskavo. 5. Nemčija bo skušala dobiti nekako izjavo, da prihaja Nemčija v poštev pri dodeljevanju mandatov, ako bi jih Društvo narodov podeljevalo ali nanovo ustvarilo. 6. Nemčija bo zahtevala, naj se ji v gotovem razmerju napram ostalim velisilam čimprej prizna zastopstvo v tajništvu Društva narodov in v drugih takih ustanovah.

Pariz, 4. septembra. d. Zunanje ministrstvo je sredi izdalo tole objavo: Po vestih iz Zeneve krožijo govorice, da Francija ni pred Društvom narodov dovolj podpirala Poljske in da je zato morala zanjo vskočiti Italija. Sprito teh govoric je treba najodločneje naglašati, da je Francija vedno podpirala svojo zaveznico na vzhodu Nemčije in da so jo baš radi tega vsi nemški listi vedno napadali.

Španska delegacija zapusti Ženevo

Cecilova posredovalna resolucija. — Španija oficijelno sklenila zapustiti Ženevo.

Zeneva, 4. septembra. d. Na večerajšnji skupni seji odbora za proučavanje reforme Sveta Društva narodov je angleški delegat lord Cecil predlagal resolucijo, ki pomenja posredovanje v sporih s Španijo.

Resolucija prosi španskega delegata, naj sporoči svoji vladi upanje, da bo blagohotno upoštevala korake, ki so bili storjeni za ugoditev španskim željam, kolikor je pri sedanjih razmerah mogoče. Člani odbora so priporočili Svetu, naj se ustvari zopet izvolitvi sedeži. Obdržanje teh sedežev za nedolžen čas je odvisno le od sposobnosti njihovih imetnikov da si ohranijo zaupanje svojih tovarišev v Društvu narodov. Da bi dobili ti sedeži v Svetu gotovo dostojanstvo in stalnost, so člani komisije določili, da naj se zopet izvolijo člani ne imenujejo hkrati z izvolitvijo nestalnih članov, ampak pri posebnih volitvah plenuma. Da bi preprečili, da ne bi bile države, ki imajo direktno pravico do takih sedežev, medtem na nejasnem, so člani komisije določili, naj se prvičkrat imenujejo zopet izvolijo člani takoj po letnih volitvah. Da bi se preprečil vsak vtis nestalnosti teh sedežev, je komisija umaknila svoj predlog, naj bi bilo zborovanje upravičeno skleniti splošno zopetno izvolitev vseh nestalnih članov Sveta. To je točka, na katero, kakor vse kaže, polaga španska vlada veliko važnost.

Komisija smatra, da te določbe dokazu-

jejo, da so glasne želje svojih članov glede Španije niso prazne besede, ampak da so bile neizpodbiten dokaz njihove namere, iti španskim željam na roko v okviru meja, ki jih imajo vsled svojih obveznosti napram Društvu narodov, v katerem je imela oostej Španija tako važno in častno ulogo.

Resolucija je komisija brez debate sprejela soglasno s poročilom odbora o njegovem delu. V poročilo je prišla na željo španskega delegata ugotovitev, da more komisija številu stalnih sedežev, vstevši onega, ki je bil soglasno dodeljen Nemčiji, povisati le na pet. Zato žal ni mogoče predlagati Svetu, naj sprejme španske predloge. S tem je ustrezno zahtevi španskega delegata Palaosiosa, četudi ne v oni obliki, kot je pač želel, da bi omogočil svoji vladi izstop iz Društva narodov.

Zeneva, 4. septembra. d. Čeprav je posebna komisija Sveta Društva narodov sprejela resolucijo, ki omogoča Španiji, da se častno vrne na svoje dosedanje mesto in da zopet deluje v Društvu, je vendar španska delegacija izjavila, da se povrne danes domov.

Zeneva, 4. septembra (brž.) Primo de Rivera je brzojavil Chamberlainu in Briand, da je Španija sklenila, da se odtegne delovanju Društva narodov. Na ta način hoče varovati prestiž španske države, ker je društvo narodov prisodilo Španiji nižje mesto, kakor ji pristaja.

Pred važnimi sklepi v Madridu

Španija namerava odpovedati tangerski statut in francosko-špansko pogodbo. — Kolektivna nota velesil v Madridu. —

Madrid, 4. septembra. s. Zunanji minister Yanguas se je večeraj udeležil v Zenevi banketa na čast italijanskega poslanika. Nato se je v avtomobilu odpeljal v Madrid, kjer bo danes prisostvoval ministrskemu svetu, ki ga je sklical Primo de Rivera. Pred svojim odhodom je izjavil Yanguas, da se bodo na tem ministrskem svetu storili važni sklepi. Gre za zgodovinske dogodke. Kakor poroča »Daily Mail«, se nanaša ta izjava španskega zunanjega ministra na to, da bo baje general Berenguer, bivši vrhovni komisar v Maroku, imenovan za šefa vojaškega kabineta kralja. Berenguer je znan kot odločen nasprotnik Primo de Riveru.

Pariz, 4. septembra. k. »Journal des Debats« javlja iz San Sebastiana: Važne odločitve, o katerih je pred svojim odhodom v Madrid govoril španski zunanji minister Yanguas, se bodo tikale odpovedi tangerskega statuta in francosko-španske pogodbe iz leta 1912.

Kralj obolel

Na težkem vnetju čeljustne okostnice.

Beograd, 4. septembra. p. Kabinet ministrskega predsedništva je izdal popoldne sledeči komunik: Bled, 4. septembra. Nj. Veličanstvo je dobilo na potovanju v Split akutno vnetje okostnice na spodnji čeljusti s povzvišanjem temperature do 38,7 s precejšnjimi bolečinami in oteklino. Danes se je zdravstveno stanje zboljšalo. Temperatura 37,5. Oteklina je nekoliko manjša. Vnetje se lokalizira. Zdravnika: dr. Koen in dr. Radišić.

Velikanske povodnji v Kanadi

Ohio, 4. septembra. (brž.) Strahovite povodnji so uničile vso letino. Mnogo brzoz javnih zvez je pretiranih.

Bolgarska delegacija na potu v Ženevo

Beograd, 4. septembra. p. Popoldne so se peljal skozi Beograd zunanji minister bolgarski dr. Buron z vso delegacijo, ki bo zastopala Bolgarsko na zasedanju Društva narodov v Zenevi. Oficijelnega sprejema na kolodvoru ni bilo.

Bolgarski poslanik Vakarevski se je poslovil danes na zunanjem ministrstvu, ker odpotuje v Sofijo na daljši dopust.

Trgovinska pogajanja z Grško

Beograd, 4. septembra. p. V torek se začne v Skoplju pogajanja z grško delegacijo za sklenitev definitivne trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Grčijo, ker je veljavnost dosedanje pogodbe že potekla.

Naši kraji in ljudje

Kongres pravnikov kraljevine SHS

Ljubljana se pripravlja, da v bližnjih dneh sprejme odlične goste. Od 9. do 11. t. m. se bo vršil v Ljubljani II. kongres pravnikov kraljevine SHS. Od vseh kongresov, ki so se v Ljubljani vršili po ujedinenju, je letošnji pravniški kongres gotovo eden izmed najznamenitejših in najpomembnejših. Saj pohiti te dni v Slovenijo na stotine pravnikov naše države. Odrzali se bodo za nekaj dni od svojega poklica in prišli bodo v Ljubljano z enim ciljem, da s skupnim intenzivnim delom rešijo niz problemov pravne narave, ki z nedolgovilo silo ovirajo gospodarski, kulturni in socijalno-politični napredek v naši državi ter tako nudijo našemu zakonodajalcu praktične in teoretične strokovne smernice pri ustvarjanju novih zakonov, dobrih in namenjenih v prid in blagostanje ljudstva ter v konsolidacijo pravnih razmer, česar vsega baš mi v svoji državi tako nujno potrebujemo. Obenem pa prihajajo mili gostje v naše mesto s srčno željo, da se po dolgem času zopet snidejo pravniki iz vse naše države, da si v prijateljskem krogu izmenjajo svoje misli in utrdijo medsebojne stanovske vezi.

Niti po ujedinenju, niti po sprejetju Vidovdanske ustave naša država v pravnem pogledu žal ni tako konsolidirana, kakor je želja nas vseh. Gotovo izmed vseh povojnih državnih tvorb je zadela našo državo v pravnem oziru najnemilejša usoda: šestero, čisto popolnoma različnih pravnih sistemov se je spojilo v skupno državno zajednico. Globoke vrzeli in skoraj nepremostljiva nasprotstva v zakonih, ki so nastala vzpričo tega dejstva, so dala jugoslovenskemu pravniku inicijativo za saniranje nevzdržnih razmer. Razen tega pa povojna doba z vsemi svojimi slabimi gospodarskimi posledicami diktira zakonodaji drugo, od prejšnjega stanja različno pot.

Tu je »klila ideja sodelovanja vseh pravnikov na skupnih sestankih. Ideja je sicer stara, saj imajo zlasti v Nemčiji stalno svoje »Juristenttage«, kjer se tretirajo medsebojno najaktualnejša pravna vprašanja. Vendar je ideja pravniškega kongresa zadobila v naši državi vzpričo opisanega pravnega položaja svoje karakteristično obeležje. Že leta 1922. se je v Sloveniji sprožila misel po skupnem sestanku vseh pravnikov kraljevine in v septembru 1924. se je vršil v Zagrebu I. zbor pravnikov z nad 600 udeleženci iz vse kraljevine, ki je nad vse pričakovanje sijajno uspel. Najvažnejše resolucije tega zbora so bile: 1.) reforma zakonodajne tehnike, ki pa žal pri merodajnih krogih ni našla pravega razumevanja in se še danes izdajajo važni zakoni, ne da bi predhodno mogli oddati svoje strokovno mnenje člani stalnega zakonodajnega sveta pri ministrstvu pravde; razen tega se pri zakonih vacatio legis prekratko odmerja — ali je pa sploh ni! Druga resolucija se je glasila za ureditev pravne pomoči, ker je brez dvoma postulat pravne države, da sodišča ena pokrajine ne odklanjajo zaprosil sodišč druge pokrajine. Važna je bila tudi resolucija zagrebskega zbora glede izvenstečajne prisilne poravnave, ki pa je bila žal brez dvoma na škodo naših gospodarskih krogov odpravljena. Najvažnejše na tem zboru pa je, da se tu ustanovil kongres kot stalna institucija s posebnim stalnim odborom in posebnim statutom.

Pod temi avspicijami se je lanske leto v Beogradu v mesecu septembru vršil I. kongres pravnikov, ki se je razvil v pravcato manifestacijo vseh pravnikov naše države. Izmed resolucij, sprejetih na tem kongresu, sta zlasti važni dve: prva predlaga bodoči zakonodaji, da ustanovo lišne ali rodbinske zadruge ne samo obdrži ampak še podkrepi in da se v vsej državi, zlasti v pokrajinah, kjer takih zadrug še ni, fakultativno osnuje nove zadruge na vsaki kmetijski naselbini, ker je ta institucija najboljšo sredstvo in podlaga za splošno ureditev kmetijske posesti. Druga resolucija pa, ki je važna za Srbijo, se glasi, da je treba v bodočem edinstvenem instestatnem (zakonitem) dednem nasledstvu, izednačiti dedne pravice moških in ženskih potomcev; razliko med obema spoloma v instestatnem dednem nasledstvu dela namreč srbijanski gradjanski zakonik še danes in postavlja za zakonite dediče v prvi vrsti le moške potomce. Izmed ostalih dveh vprašanj, ki sta bili na dnevnem redu kongresa, ni prišlo do enotnih resolucij, tako zlasti ne pri vprašanju udeležbe laikov pri kazenskem pravosodstvu. Pozdravljati pa je tudi to resolucijo, ker se je v svojem drugem delu kategorično zavzela za samostojnost in nezavisnost ter dobro materialno pozicijo sodnikov. — Vprašanje, ali naj se v civilnem sodnem postopanju dopusti neomejeno dokazovanje po pričah, se je iz razloga, ker se ni moglo v tem pogledu dobiti enotnega mišljenja, preložilo na poznejši kongres, vendar se je tudi tu kongres soglasno izrekel, da se v novem civilnem sodnem postopanju vnese načelo proste ocene dokazov. Česar nekateri partikularni procesni zakoni v naši državi še danes ne poznajo!

Po zaključitvi kongresa so udeleženci napravili izlet v srce Šumadije v Arangjelovac, kjer so imeli priliko upoznati srbški narod. Od tu so romale trume jugoslovenskih pravnikov na Ople-

nac, kjer so se poklonili manom našega velikega kralja Osvoboditelja.

Ob zaključitvi kongresa v Beogradu so se udeleženci poslovili z enodušnim klicem: »Na svidenje prihodnje leto v beli Ljubljani!« In tako je stalni odbor kongresa soglasno sklenil, da se bo vršil II. kongres pravnikov v Ljubljani. S tem pa je nastala za naše mesto izredno važna naloga, da v nobenem pogledu ne zaostane za Beogradom in Zagrebom.

Kakor vse kaže, bo letošnji pravniški kongres obsežnejši od lanskega, tako po številu oznanjenih referatov, kakor tudi po številu udeležnikov. Priglasenih je že sedaj nad 1200 udeležnikov.

Temata, ki se bodo razpravljala na kongresu, se tičejo najvažnejših problemov današnjega življenja, zlasti pa pravnih in gospodarskih razmer v naši državi, katerih neurejenost danes vsako več ali manj čuti in katerih konsolidacija si želi vsak pošten državljan. Na dnevnem redu so sledeči referati:

- 1.) Izenačenja zakonskih (bračnih) prav v kraljevini.
- 2.) Vprašanje valorizacije.
- 3.) Pravni značaj in tehnika naših finančnih zakonov.
- 4.) Vprašanje državljanstva.
- 5.) Reorganizacija upravnega sodstva.
- 6.) Odškodnina za nepravilno odrejeni preiskovalni zapor.
- 7.) Vprašanje notarijata.

Na prvi pogled se vidi, da so izmed postavljenih vprašanj nekatera, ki naravnost kriče po reformi, oziroma nujni zakonitvi, zlasti, kar se tiče prvih štirih točk. — Bračno pravo je v naši državi vzpričo več različnih pravnih sistemov tako zamotano, da vodi v

praksi čisto do absurdnih konsekvenc. Razen neenotnosti civilnega prava v tem pogledu prihajajo tu v posameznih primerih še v poštev divergencije, nastale ob udeležovanju cerkve, ki igra na bračnopravnem polju v vseh pokrajinah naše države (razen Vojvodine) večjo ali manjšo vlogo. — Ista nesigurnost vlada tudi v vprašanju državljanstva, ko še danes nimamo zakona o državljanstvu o čemer tudi ustava ničesar natančnega ne govori. Upati je, da bo kongres s tozadevno resolucijo pokazal zakonodajalcu pravo smer v tem vprašanju. — Vprašanje valorizacije se eminentno tiče našega narodnega gospodarstva in ni dvoma, da se bodo naše gospodarske razmere s primerno valorizacijsko uredbo začele sanirati. — Izmed ostalih vprašanj, ki bodo na dnevnem redu, je zlasti treba še omeniti vprašanje odškodnine za nepravilno odrejeni preiskovalni zapor, katero institucijo že imamo v Sloveniji zakonito urejeno, je pa nujno potrebno, da se to uvede v edinstveni zakon; saj je to postulat v ustavi garantirane osebnosti svobode.

Delo, ki čaka naše pravnike v kongresnih dneh, je torej ogromno in ako bo katera izmed sprejetih resolucij v doglednem času zadobila zakonito obliko, bo to delo pač poplačano.

Za časa kongresa se bodo vršili v Ljubljani na čast udeležencem slavnostni banket, koncert in dve gledališki predstavi v operi in v drami. Po zaključitvi kongresa napravijo udeleženci izlet v Celje in Maribor, oziroma drugi na Bled. Upajmo, da bodo udeleženci odnesli iz Slovenije in specialno iz našega mesta najboljše vtise.

Moderniziranje Ljubljane

Olepevalna dela na trgu Kralja Petra so v polnem tiru. V četrtek je bil postavljen na zapuščen podstavek spomenika velik doprinski kip slavnega slavista dr. Franka Miklošiča. Kip je delo akad. kiparja Tineta Kosa, ki je v ta namen proučeval razne slike in fotografije učenjaka ter tudi kip na dunajski univerzi. Lahko rečemo, da je delo, izvršeno v krasnem tirolskem marjorju, prava umetnina. V olepšavo trga se gradita na obeh vogalih parka 2 monumentalna jambora za velike zastave po vzorcu italijanskih mest.

Zaradi globokih fundamentov se je to delo zakasnelo. Vseled tega se bo izvršila slovesna izročitev Miklošičevega kipa smestni občini koncem tega meseca.

Vsi stroški so kriti po privatni darežljivosti, tako, da mestna občina ni prispevala drugega, kakor granitne kocke za postavke jamborov.

Namen teh olepševalnih del je v prvi vrsti ta, da nudi Ljubljana skupinam tujevc, ki vsako leto bolj pogosto obiskujejo naše mesto in so od njegove lepote očarani, že pri prihodu veličasten vtis.

V kratkem izide tudi krasna ilustrirana brošura »Ljubljana« v raznih jezikih za svetovno propagando mesta in sicer za zasebne stroške.

Kongres mednarodne visokošolske federacije za Društvo narodov

Zeneva, 2. septembra

Včeraj je bil svečano otvorjen III. kongres mednarodne visokošolske federacije za Društvo narodov. Predsednik federacije g. Robert Lange je v otvoritvenem govoru pozdravil navzoče delegate 28 evropskih in izvenevropskih držav, posebej pa še zastopnika glavnega sekretarijata Društva narodov g. Slavika, dalje zastopnika mednarodnega urada za delo g. Kose, rektorja ženevske univerze g. Rappaerda ter častnega predsednika federacije g. prof. Zimmera. Nato je g. Slavik kot zastopnik glavnega sekretarijata Društva narodov izrazil željo po čim lepšem razvoju federacije, saj so interesi Društva narodov in federacije isti. G. Zimmer je v daljšem govoru razmotrival koristnost federacije in njene naloge v bodočnosti. Besedo je povzel tudi rektor g. Rappaerd.

Po kratkem predsedniškem poročilu je generalni tajnik federacije g. Solman očitno podrobneje delo v preteklem letu in je ob tej priliki čestital jugoslovanski delegaciji na vidnem uspehu, ki ga kaže prvi balkanski kongres, ki se je vršil aprila tega leta v Beogradu, kar so vsi navzoči delegati vzeli z živahnim odobravanjem na znanje. Nato so se vršile volitve v komisijo za verifikacijo polnomočij in komisijo za sprejem novih članov. V prvo komisijo je bil izvoljen tudi en Jugosloven. Popoldne sta podali obe komisiji svoje poročilo. Sprejeti so kot novi redni člani v federacijo Japonska, Estonka, Rumunija in po dolgi debati tudi Italija, čeprav je navzoči italijanski emigrant g. Oberti ostro napadel fašistijski režim, ki ruši osnovne pravice državljanov in trdi, da v Italiji ni možno misliti na obstoj društva, ki bi bil neodvisen od vlade.

V delovnih komisijah kongresa so Jugoslovenci takole zastopani: g. Kosta Pavlovič član komisije za organizacijo, g. Stanko Mencinger član komisije za finance, g. Milenko Milič član komisije za propagando in gđ. Em. Nikolajević članica komisije za zveze.

Zvečer se je vršila velezanimiva razprava o vlogi tiska v mednarodni vzgoji, dalje koncert v konservatoriju in končno recepcija v Mednarodni študentski uniji.

Danes popoldne so pričele z delom vse štiri komisije, in sicer je dobil v komisiji za organizacijo predsedstvo Nemec, v komisiji za akcijo Čeh, v komisiji za finan-

Prestolonaslednik Peter, ki dopolni v ponedeljek 6. t. m. tretje leto.

ce Nemec, v komisiji za zveze Francoz. V komisiji za organizacijo je bil iznešen projekt za ustanovitev Sveta, ki bi poleg izvršnega odbora upravljal federacijo, toda le kot nekaj senat. Pojavila se je ta zahteva po spremembi statuta federacije radi tega, ker je bila do sedaj vsa uprava izključno v rokah eksekutive, obstoječe iz 6 članov in je bilo tu zastopanih torej le 6 držav, čeprav ima federacija 28 držav članic. Ta Svet naj bi se sestajal enkrat letno in naj bi bil sestavljen iz delegatov vseh držav članov. Vodstvo Sveta naj bi bilo poverjeno predsedniku in poročevalcu, ki izvoli kongres v plenarni seji.

Popoldne so se vršile volitve v izvršni odbor in so izpadle takole:

G. dr. Preuss (Nemec) predsednik, g. Judd (Anglež) I. podpredsednik, g. Brosel (Francoz) II. podpredsednik, g. Požarsky (Poljak) III. podpredsednik, g. Kosta Pavlovič (Jugosloven) član eksekutive in g. Inagaki (Japonec) član eksekutive. Generalni sekretar g. Hendrix (Belgijec). Jugoslovenska delegacija beleži vsekakor velik uspeh, da je spravila poleg številnih drugih tekmecev (Grki, Rumuni, Bolgari itd.) svojega člana v eksekutivo. Sprejet je bil tudi načrt o ustanovitvi Sveta federacije akademskih klubov za Društvo Narodov. Za predsednika Sveta je bil izvoljen g. dr. Jehlička (Čeh) in za poročevalca g. Robert Lange (Francoz).

Proti večeru so si delegati skupno ogledali novo palačo »Mednarodnega urada za delo«, kjer jim je g. Kose razkazal velezanimive prostore. Sam direktor Mednarodnega Urada za Delo (B. I. T.) g. Albert Thomas je v krajšem govoru obljubil federaciji svojo pomoč in je želel mnogo uspeha. Posebno zanimiva je knjižnica B. I. T. (Bureau international du Travail), ki obsega vsa dela, nanašajoča se na delavsko vprašanje in je vsakomur pristopna. Na čudovito lepem vrtu ob jezeru je bila prirejena delegatom zakuska. Ob devetih zvečer se je vršila razprava o temi: Društvo narodov in mednarodna ekonomska korporacija, katere se je aktivno udeležilo več profesorjev ženevske univerze. S. M.

ze davno priznana in poznana največja in najcenejša izbira moške in ženske konfekcije je samo pri

O. Bernatovič

Danes ob: pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri
Sloviti akrobat
LUCIANO ALBERTINI
v najboljšem njegovem velelitmu serija 26/27.
„Ljudje v nevarnosti“.
Najdrznejše vratiolomne atrakcije, ki Vam ne puste dhati. Neopisna senzacija je rešitev čez prepad višeege dečka in na vrh stolpa goreče hiše ubegle devojke.
Kolosalni uspeh pri včerajšnji premjeri! — Za midino nedopustno.
„KINO LJUBLJANSKI DVOR“ — Telefon 730.
Najmodernejša kino-gledališča Jugosavije.

Ing. Jos. Slišković

Ing. Slišković je rodom Hrvat in danes ena najpopularnejših in najsposobnejših osebnosti v avstrijskih radio-industriji. Splošno znani so njegovi stiki enostavnih prejemnih aparatov od katerih je poseben njegov »Autodyne« zaslovel po vsej Evropi. To je enostaven in cenen prejemni aparat, ki pa po svoji izredni kvaliteti preka-

ša mnoge drage in komplicirane sovrstnike. Lahko bi ga imenovali ljudski prejemni aparat, ki mu gre prvo mesto povsod tam, kjer je oddajna postaja, ki jo hočemo sprejemati, tako oddaljena, da nam detektor ne more služiti.

Ing. Slišković je še-konstruktor dunajske tvrdke »Tesis«, enega največjih elektrotehniških podjetij v Avstriji. Radio-sestavni deli te tvrdke so po svoji solidnosti in preciznosti znani daleč naokrog in se v velikem številu uvažajo tudi v našo državo. Posebno zaslovelo je ime ing. Sliškovića o priliki zadnjih poskusov za uvedbo radia na avstrijskih železnicah o katerih smo že zadnjič poročali. Za ta posebno kompliciran primer kot je sprejemanje v vozečkih vlakih, konstruiral ing. Slišković prejemni aparat, ki ga je imenoval »Regendyne«. To je posebna, okoliščinam prilagojena modifikacija »Superheterodyna«, ki se je na poskusnih voznjah sijajno obnesla. Avstrijski listi so bili o aparatu polni hvale in priznanja. Mi Jugoslovenci pa moramo biti ponosni, da bo uvedba radia na železnicah, ki je danes brezdvoma ena najmodernejših institucij sploh — delo našega rojaka.

Izreden ribji lov

Pred meseci je prinesel naš list sliko izredno težke postvi, ki sta jo vjela v Soči brata Skat. Danes pa prinašamo njeno rodnilco, najbrže križano z našo potočnico, vjeto v Selščici v bližini Škofje Loke, v velikih tolmuah pod Ljubnikom. Lastnik večjega dobro oskrbovanega ribarstva v škofjeloški okolici, gosp. Fran Dolenc, ki drži izredno veliko postvr, dolgo 96 cm in težko 7 kg, je vložil v svoje vodovje takozvano soško postvr, kateri, kakor se vidi, baš Selščica posebno ugaja. Soška postvr, ki doseže izredne velikosti, je pa tudi zelo požrešna in treba je paziti, da jo pravčasno polovimo, predno postane prevelika. V dotične vode, kjer gospodari ta kolos, je treba vlagati druge ribe, ker drugače bo voda kmalo prazna.

Nastane vprašanje, kako misli kdo izvajati ribarstvo, ali čisto športno, ali športno in gospodarsko. Kot športna riba je omejena postvr gotovo nekaj izrednega, z gospodarskega pa manj priporočljiva. Če vzamemo naš slučaj in razmere posestnika lepih in bogatih škofjeloških ribolovov, ki je znan kot dober športni ribič, bomo

gotovo priporočali, da ne uniči športne ribe in jo goji še naprej. Poleg Selščice, kjer je dosti klinov, ki so dobra hrana za soško postvr in jih tudi ni škoda, ima gosp. Dolenc še nebroj manjših potočkov, dobro zasadenih z navadno potočnico.

Z rednim lovljenjem, posebno v zgodnjih in večernih urah, pa velike postvr lahko odgovarjajoče izlovimo. Za vado vzamemo piškurje, kapeljine, ali pa meh, kožo postvrice. Posebno zadnje se bo gotovo dobro obneslo.

Ne samo v Sloveniji marveč tudi drugod ni menda takega vodovja, razen dotokov jadranskega morja, ki bi razpolagalo s tako lepo postvrjo kakor Selščica. V zadnjem času je bilo vjetih več izredno velikih postvr in kakor pripovedujejo je nekaj še večjih, ki prej ali slej tudi pridejo na vrsto in na krožnik.

Veleindustrijalec Franc Dolenc s 7 kg 11 dlg težko in 96 cm dolgo postvrjo, vjeto v Selščici pri Škofji Loki.

8. septembra

usi v kino Dvor

Pri posetu pokrajinske razstave nudi se Vam največja prilika za nakup raznovrstnega najnovejšega blaga za oblačila pri tvrdki

Josip Snoj

LJUBLJANA, Prešernova 3.

Konec kopalne sezone: Stipica Radić se poslavlja od ribic v morju.

III. kongres „Svojine“ v Ljubljani

V smislu sklepa lanskega kongresa v Zagrebu se bo vršil III. kongres „Svojine“ letos dne 7. in 8. t. m. v Ljubljani. Na zborovanju se bo razpravljalo v prvi vrsti o stanovanskem zakonu ter o načrtu izenačenja direktnih davkov, o katerem se že posvetuje poseben osek narodne skupščine.

Dne 7. septembra ob 9. dopoldne se bo vršil najprej drugi redni letni zbor Glavnega Saveza društev hišnih in zemljiških posestnikov v Jugoslaviji in sicer v mestni dvorani. Dnevni red je sledeči: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročilo o dosedanjem delu Glavnega Saveza; 3. poročilo o društvenem premoženju in blagajniškem zaključku v pretečeni upravni dobi; 4. poročilo o nalogah in predlogih kongresa; 5. volitev stanovanskega, davčnega, kreditnega in organizacijskega odbora; 6. volitev novega upravnega in nadzornega odbora, določitev članarine za leto 1926 in določitev kraja prihodnjega kongresa. Ob 5. popoldne bo občni zbor društev hišnih posestnikov za Slovenijo v mestni dvorani. Ob 8. zvečer se bo vršil v veliki dvorani hotela Union prijateljski sestanek ljubljanskih in drugih posestnikov na čast delegatov in gostom iz tujih držav, dne 8. sept. ob 9. dopoldne pa bo zborovanje vseh delegatov, na katerem bo plenum zastopnikov odobril predloge in resolucije posameznih sekcij.

Veliko manifestacijsko zborovanje vseh hišnih in zemljiških posestnikov iz cele države pa se bo vršilo na praznik dne 8. sept. ob 10. dopoldne v veliki dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom: Pozdrav predsednika in pozdravni govori gostov iz tujih držav. Proglšenje vseh po saveznem zboru odobrenih predlogov, sklepanje in resolucije glede hitre likvidacije stanovanskega zakona, izenačenje direktnih davkov in davčne razbremenitve hišne posesti, o načrtu gospodarskih združenj in posestniških komor, o ureditvi hipotekarnih posojil in obrestni meri o razširjenju organizacije.

Prezidava župnišča v Žužemberku

Žužemberk, začetkom septembra. Na zahtevo župnega urada se je vršila dne 6. novembra 1924 konkurenčna obravnava za popravilo župnišča. Občinski odbor je votal v ta namen znesek 750.000 Din ter je bilo nato oddano dve tvevbi. Prva je bila 664.680,10 Din. Z delom se je pričelo v jeseni t. l., toda kmalu se je ugotovilo, da se ne dela po načrtu, ki je bil sprejet na konkurenčni obravnavi in potrjen od pristojnih oblasti, temveč po drugem načrtu in seveda po želji dekana Gnidoveca. S tem samovoljnim postopanjem je bil prvotni načrt, ki je stal 20.000 Din, popolnoma brezpredmeten. Na stavbi so se pričela izvrševati različna dela, o katerih preje ni bilo govora, vpletale razne razkošnosti, kar je dalo povod, da so se začeli tarani brigati, kdo bo to plačal. Radi ogromnega razburjenja v obeh vfaranih občinah se je vršil letos dne 30. junija javen protestni shod, pri katerem je nad 600 ljudi ostro protestiralo proti zapravljani ljudskega denarja. Na splošno željo je bila odposlana k vel. županu deputacija. Z odlokom z dne 4. avgusta je višja oblast razveljavila vse sklepe prve konkurenčne razprave ter razpisala za dne 18. avgusta novo. Posebna komisija je vnovič pregledala celo stavbo in pri tem uradno ugotovila, da je prišla stavba le valed malomarnosti in brezbrižnosti župnega upravitelja Gnidovca v tako mizerno stanje. Po komisijem sklepu se je vršila javna konkurenčna obravnava pod vodstvom sreškega poglavarja, pri kateri je bilo navzočih nad 800 davkoplačevalcev. Razburjenje je bilo velikausko. Po ogledu dolgotrajni debati, pri kateri so navzoči razkrinkavali uničujoče gospodarstvo z burimi medicini, se je enoglasno sklenilo, da prispevajo davkoplačevalci obeh vfaranih občin le znesek, kateri je potrjen na prvi konkurenčni obravnavi, od katerega pa se oddajo prispevek države kot patrona okroglo 120.000 Din in pa prispevek župnega upravitelja radi krivde njega samega, ker ni zadostno skrbel, da bi se stavba sproti popravljala, v višini, kolikor določil komisija. Glede presežkov in več del, za katere znaša en račun 254.000 Din, drugi pa 81.000 Din, je ljudstvo zahtevalo, da jih oni plača, kateri jih je odredil. Ta dan je šele ljudstvo videlo, kako se dela. Od prejšnje stavbe je ostal samo zunanji zid. Poleg nove strehe, ca 12 sob, kopalne, drvarnice, katere stane 55.000 Din, položili so se povsod parketi, po oboih dvojna vrata, prizidali balkoni in steklena veranda. Zanimivo je tudi to, da so se zasuli trije še dobri vodnjaki, mesto teh pa sezidali novega, ki stane 22.000 Din, ter v jeseni novo zidani dimniki - podrlji ter potem še dvakrat prezidavali!

Ljudje so zahtevali pojasnila tudi od stavbenega odbora, toda odgovor je bil: „Jaz ne vem o tem nitesar.“ Pri konkurenčni obravnavi, ko je šlo za to, je - li bi tudi stavbeni odbor soglasno bil, da se nerednost, ki je župan Kastelic kot predsednik stavbenega odbora izjavil, da je v seji dne 21. marca t. l. podal izjavo dekanku Gnidovcu, da ne prizna nobenega presežka prek dovoljene vloge, nakar je dekan odgovoril, da bo on sam trpel, kar je čez proračun. V istem smislu se je izjavil tudi raz. prično - glej „Slovenec“ št. 120 z dne 30. maja t. l. - da ne bo prišlo na posameznika več kot a 2009 Din (1), vse drugo da bo on sam plačal. Na konkurenčni obravnavi je vse to, posebno izjavo gosp. Kastelice s dne 21. maja t. l. odločno zanikal. Ljudstvo se je zgrzežalo.

Izvoljen je bil novi stavbeni odbor, kateri naj do dokončanja dela nadzoruje delo, v katerega pa dekan kot župni upravitelj ni hotel ... Novi stavbeni odbor bo imel nehalno nalogo, da brezobzirno preliče celo zadevo ter pokliče v interesu faranov na odgovor krivce, da povrnejo faranom storjeno škodo.

Zadeva prezidave župnišča je vzbudila v javnosti že obilo zanimanja. Ena gospodarsko najblikeljše občin, brez industrije, staba zemljišča, denarno stanje splošno tako slabo, da ne moremo plačevati niti rednih davkov, ta občina zida v tem času tako lukurizirano farovsko graščino za dva duhovnika, ki bo stala okroglo en milijon Din. Vse stavbni material, aplan, les in dr. se je vozilo od daleč, iz Posavja pa celo posek, čez ravno imamo doma vsa tega dovolj. Ome-

njamo tudi, da je bilo delo oddano pod pogojem, oziroma s pripombo, da dobe v prvi vrsti domačini zaslužka, toda niti tega se niso držali.

Konstatiramo, da kljub izjavi, ki jo je dal pri konkurenčni obravnavi dekan Gnidovec, da ne bo za drugega plačnik kot za luksuz, še vedno dela brez vednosti stavb. odbora naprej. Pozivamo pristojno oblast, naj mu da primerno lekcijo, da bo uvaževal sklepe davkoplačevalcev. Farani smo pač izpregovorili prvo, ne pa še zadnje besede. S. F.

Tri vodne srake

Sedanji dnevi so skoro toplejši kakor so bili oni v juliju, zato kopalne sezije nikakor še ni konec. Na bregovih Ljubljane, Gradašice in Save vlada ob popoldanskih urah še vedno živahno življenje. Na biserih valčkih Save ob Tomačevem in na Posavju se ziblje nebroj začrnelih vodnih vil in med nje se pomešajo nagajivi farni, ki veselo pljuskajo sem ter tja. Toplo sonce pa vztrajno lije svoje blagodejne žarke na posedače po skalah obeh bregov in nikogar ne zmoti lahen vetrič, ki povzroča sladak šelest listov dreves in razraščene grmičevja, ki obrobila Savino strugo do kamor sega oko. Kopalci uživajo blažen mir, zabavajo se le med seboj in se presneto malo zmenijo za opazujoče jih civiliste.

Tekom letošnje kopalne sezije ni bilo čuti, da bi bilo izvršenih med kopalci na Savji preveč tatvin in šele zadnjih par dni se je pripetilo več slučajev, da je bila ženskam pokradena obleka, da so izginile iz žepov moških oblek denarice, ali da je zmanjkala tej ali oni kopalci lična ročna torbica. Kdo bi izvrševal vse te tatvine, nikakor ni bilo mogoče dognati, dasiravno so posumniki videli, da prihajajo med kopalce tri sumljive mlade ženske, s katerimi je imel tekom časa marsikdo doživljajček v okrilju sence grmovja.

Včeraj pa je bila radi vlačugarstva aretirana že znana in nepoboljšljiva tajna prostitutka Gabrijela V. z Viča. Tekom zasliševanja je, klepetava kakor je in kakor so menda vse te drobne in okrogle boginje ljubezni in greha, kar brzo izklepetala, kako se je na svobodi pravzaprav lepo imela. Hodila je ob Savici kor in dol, se podjetno nasmihala občudovalcem, sklepala znanstva križem krazem, za »bogolaj« pa so šle ž njo nato listnice, kosti oblek itd. Nekaj sto metrov naprej ali nazaj je kotetirala njena prijateljica Georgina M., pa tudi Terezinka T. je pokazala vse talente osvajanja dostopnih moških, še bolj pa njihovih listnic, ur, pa seveda tudi ženskih kril, bluz in celo čevlčkov ter nogavic.

Policija se sedaj po številnih prijavah trudi, da spravi še te dve pički na varno, da zopet za daljšo dobo obledeta kaznišniško obleko in da jih spravi v zapor, skoz katerega prideta po prestani zaporni kazni najbrže v Begunje.

V lepo jedilnico

spada stoječa ura, katero vam dobavljamo kompletno ali samo werk. Omara po vzorcu pohištva.

F. Cuden, Prešernova ul. 1.

Narodno gledališče v Ljubljani

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje gledališki abonma za sezono 1926/27, in sicer za abonmaje A, B, C, D in E. Vsak abonent dobi tekom sezone 1926/27, to je od 1. oktobra 1926 do septembra 1927 po 20 dramskih in 18 opernih predstav. Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih, prvi obrok na dan podpisa abonmaja v septembru, ostalih sedem obrokov pa od 1. do 5. vsakega meseca, to je od oktobra 1926 do vstetega aprila 1927 pri gledališki blagajni v dramskem gledališču. Cene za polno vplačani abonma so: Lože v parterju 8 obrokov po 465 Din; lože I. reda št. 1 do 5, 8 obrokov po 540 Din; lože 6 do 9, 8 obrokov po 620 Din; balkonske lože 8 obrokov po 325 Din. Partneri sedeži v osmih plačilnih obrokih: I. vrsta 135 Din obrok, II. do IV vrste 120 Din obrok, V. do IX. vrsta 115 Din obrok in X. do XI. vrsta 100 Din obrok. Balkonski sedeži v osmih obrokih: I. vrsta 110 Din, II. vrsta 80 Din, III. vrsta po 75 Din. Galerija I. vrsta 55 Din obrok, II. in III. vrsta po 45 Din obrok, IV. in V. vrsta po 35 Din obrok. Državni uradniki imajo na zgornji navedene cene 25 odst. popust ter plačujejo svoj abonma ravno tako v osmih mesečnih obrokih. Tabela cen je na razpolago pri podpisu gledališkega abonmaja.

Priglasje za gledališki abonma sprejema gledališka uprava v veči dramskega gledališča, in sicer od 9. septembra dalje vsak dan razven nedelje od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. Za lanske abonente reda A, B, C, D, E in F so lanske sedeži, odnosno lože rezervirane do vstetega torka 14. septembra. Ker je razpisanih letos le 5 gledaliških abonmajev, prosi uprava lanske abonente reda F, da že v prvih pripravnih dneh izberejo razpoložljiva ugačajoča mesta abonmajev A, B, C, D in E. Od srede, dne 15. septembra se na istem mestu in ob istem času sprejemajo novi abonenti. Priglasje za abonma se zaključijo v soboto, dne 18. septembra popoldne. Uprava prosi vse, ki se nameravajo abonirati, da s svojimi priglasili ne odlašajo, ker se nobenemu staremu abonentu ne bo hranilo lanske mesto dalje kot do torka 14. septembra. Vsi državni uradniki, ki imajo pravico na znižane cene abonmaja, se morajo pri vpisu izkazati s svojo uradno železniško legitimacijo ali s potrjenim njihovim uradnim predstojništvu. Uprava opozarja, da je abonma neprenosljiv na drugo osebo in med sezono tudi neodpovedljiv. Odpoved je mogoča

Pokrajinska razstava „Ljubljana v jeseni“

Svečana otvoritev Ob prisotnosti številnih odličnih gostov

Lepo solnčen dan je bil včeraj ob otvoritvi velike pokrajinske razstave, največje dosedanje prireditve te vrste v Sloveniji. Pred paviljonom velesejske pisarne, kjer se je vršila svečana otvoritev, se je zbralo lepo število povabljenih gostov - zastopniki civilnih in vojaških oblastev, gospodarstvih in kulturnih organizacij in korporacij. Med drugimi so bili navzoči: minister za kmetijstvo in vode g. Ivan Pučelj, veliki župan gosp. dr. Vilko Baltič, general Živković, predsednik gerentskega sveta g. dr. Puc, gerent g. Likozar, šef oddelka za trgovino in industrijo dvorni svetnik gosp. Rudolf Marn, šef kmetijskega oddelka gosp. Ivan Sanein, kmetijski svetnik gosp. Viljem Rohrmann, višji kletarski nadzornik gosp. Franc Gombáč, tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo gg. dr. Fran Windischer in Ivan Mohorič, predsednik Zveze industrijcev g. Dragotin Hribar ter tajnik gosp. dr. Golia, prorektor ljubljanske vseučilišča gosp. dr. Hinterlechner, ravnatelj ljubljanske družnice Narodne banke gosp. Ivan Gregorič, ravnatelj srednje tehnične šole gosp. Josip Reiser, predsednik Odvetniške zbornice gosp. dr. Danilo Majaron, predsednik Notarske zbornice g. Aleksander Hudovernik, zastopnik direktorije državnih železnic gosp. dr. Fatur, gosp. ing. Zirnfeld za direktorijo šum, predsednik Gremija trgovcev v Ljubljani gosp. Gregore, zastopniki konzulatov in številni drugi.

Otvoril je razstavo predsednik ljubljanske velesejske gosp. Fran Bonač, ki je pozdravil v imenu glavnega odbora vse prisotne goste, zlasti ministra g. Pučelja, velikega župana g. dr. Baltiča, vse zastopnike inozemskih konzulatov ter ostale zastopnike raznih oblastev in organizacij. V svojem nadaljnjem govoru je izjavil med drugim:

Vodilna misel poštvovalnih sodelavcev pri razstavi je bila ta, da pokažejo kolikor mogoče nazorno silko specifično slovenske kulture, predvsem agrikulturne. Predočili naj bi se javnosti uspeh dela naše ljubljene domače krme, uspeh neumornega delovanja našega kmetovalca, živinoreja, vinogradnika in dokumentirala ter poglobila naj bi se zveza ter vzajemnost med agrarnimi pridobivnimi sloji ter našimi mestnimi gospodarstvi in centri. Obenem naj bi pa nudila današnja razstava tudi delno sliko duševne naše kulture.

Ako so naši dosedanjí velesejski bili manifestacija slovenske industrije, obrti in trgovine, naj bi jesenska razstava vzbudila v naših srcih samozavest in zaupanje v našo domačo zemljo.

Zahvaljujem se najiskrenejše poštvovalnemu kmetijskiemu oboru z gospodom svetnikom Rohrmannom na čelu za ves njegov trud in mu iskreno čestitam k današnjemu uspehu. V okvirju te razstave bomo videli plodove vestnega in marljivega dela našega kmetovalca. Pokušali bomo žlahtno kapljico naših gor.

Cestitati moram dalje h krasnemu aranžmaju vrtnarske razstave, prirejene od največjih ljubljanskih trgovskih in umetnih vrtnarjev.

V pouk našim kmetijskim slojem in mestnemu prebivalstvu je namenjena higijenska razstava, ki bo občinstvu v lahkopristopni obliki predočevala važnost higijenskega življenja in nas opozarjala na škodljivost različnih razvad.

Slovensko umetniško kulturo zastopa posebna razstava, ki v svojih prostorih združuje vsa znatejša dela naše specifično domače upodabljalno umetnosti. Za razstavo, ki je popolnoma posrečena, gre posebna zasluga umetniškemu odboru s profesorjem g. Vavpotičem na čelu.

V paviljonu <F> so razstavljeni radijski aparati. Razstava, ki jo je priredil ljubljanski Radio klub, ima namen, nazorno predočiti najmodernejše tipe radijskih aparatov. Omeniti moram še razstavo avtomobilov, gospodarskih strojev, industrijskih in obrtnih izdelkov vobče, ki so neobhodno potrebni za našo agrikulturno; dalje v nedeljo 5. t. m. se vršečo razstavo plemenskih konj in na dan 8. in 9. t. m. določeno mednarodno razstavo psov.

Zelim iskreno, da bi dragi nam gosti iz ostalih pokrajin naše države zapustili našo jesensko razstavo z najboljšim vtisom.

Končno je omenil, da so plemenita stremjenja prirediteljev pokrajinske razstave našla odziv na najvišjem mestu s tem, da je Nj. Vel. blagovolilo prevzeti protektorat nad razstavo.

Na poziv govornika so vsi prisotni zaklicali našemu kralju trikrat Zivio! Nato je godba zaigrala himno.

Po odigrani himni je otvoril razstavo minister za kmetijstvo in vode gosp. Ivan Pučelj s kratkim nagovorom.

Zbrani gostje so si nato pod vodstvom predsednika ljubljanske velesejske gosp. Frana Bonača, predsednika upravnega odbora gosp. Avgusta Praprotnika in ravnatelja gosp. Milana Duiarja ogledali posamezne razstavne paviljone. Zlasti dolgo časa so se gostje zadržali v kmetijski razstavi, ki jo je skrbno in sistematično priredil kmetijski razstaveni odbor pod predsednikom znanim kmetijskim strokovnjakom gosp. Viljemom Rohrmannom.

Na zanimivosti kmetijske, radijske, vrtnarske in umetnostne razstave smo opozorili že včeraj. Omenjati je še, da so razstavljeni v paviljonu <G> avtomobili, motorna kolesa in pnevmatike. Zastopano je 31 tvrdk (Peugeot, Opel, Tatra, Citroen, Oockland, Austro-Daimler, Fiat itd.), v paviljonu <H> pa je razstavila industrija, obrt in trgovina večloma predmete, ki se rabijo v jesenski sezoni. V tem paviljonu je torej običajni velesejem, v manjšem obsegu seveda. Število razstavljavcev v tem paviljonu znaša 53. Videli smo tu prav lepe stvari, na kar opozarjamo zainteresirane.

Včerašnji promet na razstavišču

Lep obisk. — Zabavni prostor postaja živahen; električni vrtljak je prvi potegnil. — Za današnjo konjsko razstavo se obeta ogromen poset.

Ze na včerašnji prvi dan naše slovenske razstave je bil spričo solnčnega dneva lep poset, zaenkrat pač seveda iz Ljubljane in najbližje okolice. Posetniki, ki so bili včeraj na sejmšču so se neralo začudili spremljenemu obrazu velesejskega prostora. Velesejska uprava je gledala na to, da je poleg vse resnosti skrbela tudi za zabavo, ki se po ogledu resnega dela razstave prav prileže. Električni vrtljak s konjički in kočijami je prvi privabil radovedneže. Pa imamo še druge vrtljake, hipodrom, tobogan in še več takšnih stvari, ki spominjajo na dunajski <Prater>.

To vse se nahaja na običajnem velesejskem prostoru, ki je odprt tudi nekaj časa ponoči, dočim je običajni veselilni prostor z dobro kapljico in drugimi okrepčili odprt do 1. ure ponoči. Razen tega bo skrbel za zabavo radijski koncert, ki se bo slišal na prostem ob paviljonu <K> vsak dan tekom trajanja razstave od 3. do 4. ure popoldne.

Kdor se hoče torej malo zabavati, kar nič ne škoduje resnosti razstavnega dela in tudi denarici ne preveč, bo lahko to napravil na sejmšču tudi brez alkohola.

Za danes se napoveduje velik poset iz vse Slovenije, kajti razstava najlepših konj naše pokrajine bo privabila kmetstvo in drugo prebivalstvo. Razstavljeni bodo žrebeli, kobile z žrebeti, zaskočene kobile, dvoletne in triletnje žrebce. Posebna komisija bo ocenila plemenski material in določila lastnikom najlepših živali denarne nagrade, osonno diplome. Prejšnja leta se je vršila konjska razstava na telovadišču Sokola Ljubljana, danes pa bo na sejmšču, kar bo za obiskovalce tudi ugodnejše.

Velika atrakcija pokrajinske razstave bo gotovo tudi mednarodna razstava psov vseh pasem, ki se bo vršila 8. in 9. t. m. Na to razstavo opozarjamo že danes. Veliko privlačnost bo tvorila zlasti produkcija, pri kateri bodo predvajali domači dresserji svoje pse. Pri tej produkciji se bo videlo, kaj doseže smotrna vzgoja in dressura pri inteligentnem psu. Produkcija se bo vršila 8. t. m. ob pol 4. popoldne ter nadaljevala 9. t. m. ob 3. popoldne — obakrat na prostoru pred Cekinovim gradom. Vsi posetniki pokrajinske razstave, oziroma mednarodne razstave psov bodo lahko prisostvovali produkciji, če se izkažejo s posebnim programom te produkcije, ki se bo prodajal na velesejskem prostoru po 3 Din. Produkcija se bo vršila pod vodstvom mednarodnega sodnika ter se je bodo udeležili skoro gotovo tudi nekateri inozemski psi.

Zanimanje so vzbujale včeraj med posetniki prav vse razstave, predvsem kmetijska, radijska, umetnostna in vrtnarska. Tudi higijenska je bila deležna precejšnjega zanimanja. Na današnji dan, ko nevedmo velik poset z dežele, bo gotovo kmetijska razstava središče interesa. Spričo velikega vrvenja bo prišel tudi zabavni del v polni meri na svoj račun.

r. K radijski razstavi. K včerašnjemu poročilu o radijski razstavi dodajamo: Med tvrdkami, ki so razstavile radijske aparate in sestavne dele, je tudi svetovno znana tvrdka Siemens. Ta tvrdka je razstavila poleg kompletnih aparatov svoje najnovejše zvočnike in radijske žarnice. Tvrdka Siemens je znana po montaži zagrebške oddaje postaje. Poleg že omenjenih amateljev so še razstavili gg.: Blaganje Janko, inž. Rafael Eržen in mladi Rudi Omota, vsi najmodernejše neotrudno in tropadny - aparate; zanimive in lepe stvari imata gg. prof. Leopold André in Jože Čufek. Posebno primitivno vrsto prejemnih aparatov je razstavil gosp. inž. Matko Kolarič, nadalje so zastopani še gg.: Fran Beden, Oskar Delkin, K. Hešik, Fran Kosmač in Ivan Schillinger, vsi iz Ljubljane.

M. TIČAR LJUBLJANA

priporoča
svojo bogato
zalogo vseh
šolskih potrebščin

Cene nizke! Blago dobro!

Aspirin
tableta Bayer

To je pravi zametek

Pazite na modro-belo-rdečo
pečatno znamko!

Zrgovina F. MERSOL nasl.

se nahaja sada Wolfova ulica 5.
Priporoča veliko zalogo tokaVIC, vogavic za dame, gospode in otroke. Cipke, vezemine, naravnice, svilene trakove, ženska ročna dela, volna, svilna bombaž. Prediskartaria. **Ustanovljeno 1887.**

Sport

Proslava 25letnice TKD. Atene

Danes pričnejo s hazena tekmo Atena : Hajduk (Split) jubilejne prireditve TKD Atene, ki slavi 25letnico svojega obstoja in delovanja na telesno-kulturnem polju. Atena bo ob tej priliki zbrala v Ljubljani najboljše hazena družine Slovenije ISSK Maribor, SK Ilirija in ASK Primorje, povabila pa je tudi hazena družino splitskega Hajduka, ki slovi kot ena najmočnejših družin v državi, kar je dokazala pred kratkim s svojimi uspehi v Splitu proti ljubljanski Ateni. Ker so moči vseh slovenskih hazena družin precej izenačene bo borba za zmago na tem turnirju zelo ostra, nad vse zanimiva, in je zelo težko že v naprej proročati zmagovalko.

V pondeljek in torek priredi jubilejni klub damski propagandni lahkoatletski miting, pri katerem nastopijo razven najboljše atletinje Ilirije, Primorja in Atene prvič v konkurenci tudi talentirane in mogoče obetaoče atletinje splitskega Hajduka in ISSK Maribora. Po prijavah obeta ta prireditve biti dosedaj največja take vrste v državi in je tudi pričakovati provostne rezultate.

Program proslave je sledeči:

Nedelja, 5. t. m. ob 11. uri igrišče Atene: hazena tekma Hajduk (Split) : Atena.

Ponedeljek, 6. t. m. ob 16.30 uri, igrišče Ilirije: damski propagandni lahkoatletski miting; ob 18. uri hazena tekma Hajduk : Ilirija.

Torek, 7. t. m. ob 17. uri, igrišče Ilirije: nadaljevanje damskega lahkoatletskega mitinga.

Sreda, 8. t. m. ob 10.15 hazena predtekma Ilirija : Primorje, ob 11. Maribor : Atena, igrišče Atene.

Četrtek, 9. t. m. ob 18. : Atena : zmagovalcem tekme Ilirij : Primorje, igrišče Atene.

Kolesarsko prvenstvo Jugoslavije

Danes se vrši dirka za «Kolesarsko drž. prvenstvo za leto 1926/27» na progi Zagreb (Rakitno) : Ljubljana, km 138. Start se vrši ob 6. ure zjutraj. Prihod prvih dirkačev približno ob 10.15. Cilj je na Dolenjski cesti pri km 3, na cilju bodo za občinstvo sedeži na razpolago.

Radi reda in brezhibne izvršitve se naproša cenj. občinstvo, da pride na cilj najkasneje do 10. ure. Istotam bodo razvidna telefonična poročila iz Novega mesta in Trebnjega, katera bodo afiširana na vodstveni tribuni že ob 9.30.

Kakor se nam zadnji trenutek poroča, je prijavljena k tekmovanju celokupna elita zagrebških, ljubljanskih in drugih dirkačev, tako da nam je jako težavno imenovati favorite.

V poštev za prvo mesto pridejo: Solar, Hvala in Zanoškar iz Ljubljane ter Dukanovič, Sović, Kranjc, Banek iz Zagreba.

Napetost in zanimanje za to dirko je ogromno, toliko pri naših kolesarskih krogih kot pri zagrebških. Brzojavno je prijavljenih okrog 100 kibicev iz Zagreba. Prepričani smo, da bo danes Ljubljana zopet deležna izvanrednega sportnega užitka.

Ilirija : Slovan

Finale ljubljanskega okrožja.

Danes, v nedeljo, se odigra finale ljubljanskega okrožja za pokal LNP-a. Borba za navedeni pokal se vrši že od 1. 1925., ter je izšel kot zmagovalac za prošlo leto ISSK Maribor. Tudi letos je Maribor zmagal nad prvakom celjskega okrožja ter pride v finale z zmagovalcem tekme Ilirija : Slovan.

Brezdvomno bo nudila današnja tekma dovolj zanimivosti. Interesantno je tudi to, da se v finalu ljubljanskega okrožja sestane naša najstarejša kluba.

Tekma se odigra ob vsakem vremenu na igrišču SK Ilirije ter prične ob 16.30.

LLAP. V pondeljek ob 20.30 seja o. u. v Emoni. Točno. — Tajnik.

ASK Primorje (Hazena sekcija). I. in II. družina naj bo na glavnem kol najkasneje ob 8.45. V slučaju slabega vremena odločimo na postaji, ali se potuje. — Načelnik.

Junioriske tekme za utežno darilo SK Ilirije se zaključijo danes s tekmo med Jadranom in Panonijo. Tekma se vrši na prostoru Ilirije in se prične ob 9.30.

Tekme v lahki atletiki članstva sokolske župe Ljubljane se vršijo dne 8. septembra na letnem telovadišču sokolskega društva Ljubljana (v Tivoliju). Začetek ob 8.30 uri zjutraj. Članstvo mora biti točno ob tej uri že pripravljeno v predpisani telovadni obleki, sicer ne bo pripuščeno k tekm. Vzemite seboj tudi svoje trenirke. Zdravo! — Tehnični odbor.

le v izjemnih slučajih in to s pritrdilom gladalške uprave, sicer mora vsak abonent plačati celotni znesek letnega gledališkega abonmaja ali pa dnevne cene vseh predstav, ki so bile za dotični abonma do odpovedi odigrane. Uprava prosi tudi, da se vsi abonenti javijo osebno pri podpisu abonmaja. Pismene prijave se sprejemajo le v tem slučaju, ako je zajedno plačan tudi naročilo odgovarjajoči znesek.

Hajduk : Atena. Opozarjamo občinstvo, da se današnja tekma vrši na igrišču Atene pod Tivolijem in ne, kot je bilo poročano v Slovenskem Narodu na igrišču Ilirije.

Službene objave LNP-a. Sprejme se za začasnega člana SK Reka, Ljubljana, ter predloži JNS-u v definitivni sprejem. Pozivajo se gg. odborniki LNP-a ter SK Ilirija ter ASK Primorje, da vrnejo rediteljske znake LNP-a, ki so jih prejeli dne 15. VIII. ob priliki finalne tekme za kraljev pokal. Za današnjo pokalno tekmo Morava postavit kluba SK Ilirija in SK Slovan vsak po tri reditelje z znakom. — Tajnik I.

Dunajska Hakosah v Zagrebu. Včerajšnja nogometna tekma med dunajsko Hakosah in Gradjskim je z 2 : 2 (1 : 0) ostala neodločena.

Domače vesti

* **Imenovanja v državni službi.** Z odlokom ministrstva za narodno zdravje sta imenovana: dr. Edvard Fajdka za zdravniška-pripravnik pri splošni bolnici v Ljubljani in Ivan Sredenski za uradnika-pripravnik pri splošni bolnici v Mariboru. Pri oblastnem hidrotehničnem oddelku v Ljubljani je Emil Podkrajšek imenovan za višjega hidrotehnika v 2. skupini II. kategorije.

* **Podpore za šolske zgradbe.** Za zgradnjo šolskih poslopij so dovoljene naslednje podpore: Dvorska vas v kočevskem okraju 85.000 Din, Lipljene 30.000 Din, Sv. Jurij pri Grosupljem 20.000 Din, Laverca 30.000 Din, Spodnja Slivnica 20.000 Din, Ribče pri Litiji 20.000 Din, Podlomek pri Železnikih 20.000 Din, Papeži v kočevskem okraju 20.000 Din, Dolnja Briga 20.000 Din, Davča pri Sorici 20.000 Din, Bojanci 15.000 Din; v mariborski oblasti pa: Lepa Njiva pri Mozirju 20.000 Din, Ljuboje 20.000 Din, Kestrivnica 20.000 Din, Dolnja Bistrica 20.000 Din, Skorna 20.000 Din, Čemšenik 20.000 Din in Stanatincev 15.000 Din.

* **Manjšinski presbiri v Zagrebu.** V Zagrebu je prišel delovati Manjšinski presbiri (novinski urad za jugoslovenske manjšine), ki ima nalogo, da dostavlja novinarjem vesti in poročila o priključitvi naših manjšin na severu, zapadu in jugu. Manjšinski presbiri vodita gg. V. Višočević in O. Ambrož. Ustanovitev manjšinskega presbira je v današnjih razmerah, v katerih žive naši rojaki pod Italijo, Avstrijo in Grško posebno važna in jo je treba pozdraviti v nadi, da bo biro v polni meri vršil svojo dolžnost.

* **Izpremembe v šolski službi.** Za stalne šolske upravitelje so imenovani: Ernest Šušteršič v Jaršah pri Kamniku, Robert Herbe v Mozlju, Anton Turk na Drenovem griču, Rudolf Znidaršič pri Sv. Juriju pri Grosupljem in Srečko Borštnik v Novem mestu; za stalne učitelje, oz. učitelje vodita gg. Lucija Trampuš in V. ženski osnovni šoli na Grmu, Alberta Pagon v Škofiji Loki, Marija Kalin na Hršnici in Marija Šteblaj-Silnik na Dobravi.

* **Iz uradnega lista.** »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v večerajšnji številki pravilnik o ustroju šol za slabo nadarjene otroke, poslovniki za sprejem v pomožno šolo ter učni načrt za I., II., III. in IV. razred osnovnih šol v naši kraljevini. Novi učni red stopi v veljavo začetkom šolskega leta 1926/1927.

* **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje:** službeno mesto zobnega tehnika-asistenta, nadalje službeno mesto zobnega tehničarke-asistentke in blagajničarke. Tudi sprejme urad za sedaj brezplačno v službo valenca za zobotehnično delavnico, ki mora dokazati, da je absolutno meščansko ali štiri razrede srednje šole. Interesente opozarjamo na tozadevni razpis v »Uradnem listu« z dne 4. sept.

* **Obisk španske vojne mornarice.** Kakor doznajamo, se dne 7. septembra zaslada v spitskem pristanišču španska brodnice, obstoječe po dosedanjih dispozicijah iz tren bojnih edinic prvega reda. To bo prvi obisk, ki ga španska vojna mornarica napravi oficijelno naši svobodni državi. Iz Splita odpluje brodnice v Boko Kotorsko, nakar se vrne v svoja domovinska pristanišča. Špansko poslanstvo je povabilo po nalogu svoje vlade odposlance naše vojne mornarice k oficijelnemu obisku španskih vojni pristanišč, ki se bo vršil kakor nam poročajo kmalu po obisku španskega brodnice v naših vodah. S tem je storjen prvi korak za navezovanje stikov s Španijo, kateremu bodo sledili pozneje še drugi.

* **Francosko odlikovanje slovenskega profesorja.** Francoska vlada je odlikovala profesorja na ženski stalni gimnaziji v Ljubljani, g. dr. Janka Pretnarja, z redom »Palme académiques« in mu podelila naslov »Officier d'Académie«. Našemu rojaku k visokemu francoskemu odlikovanju iskreno čestitamo.

* **Proslava kajmakčalske bitke.** Dohod českoslovaških parlamentarcev na obisk v Jugoslavijo še ni definitivno določen, skoraj gotovo pa je, da prispejo češki gostje početkom oktobra v Jugoslavijo. Českoslovaški parlamentarci bodo pri tej priliki obiskali tudi Kajmakčalan, kjer se bo dne 30. septembra na svečan način proslavila desetletnica kajmakčalske bitke.

* **Proslava 8 obletnice prebitja Solunske fronte.** Udrženje rezervnih oficirjev in bojnikov podobor Ljubljane sklicuje na dan slave Udrženja dne 15. septembra ob 20. uri v proslavo osme obletnice prebitja Solunske fronte svečani članski sestanek v lastnem lokalu v drugem nadstropju Kazine na Kongresnem trgu v Ljubljani. Na dnevnem redu je slavnostno predavanje o pomenu Solunske fronte, nato pa razgovor o stanovskih zadevah. Udeležba članov častna dolžnost. O udeležbi se bo vodila evidenca. — Uprava podobora.

* **Štipendije za avgust se izplačujejo ljubljanskim visokošolcem** na kvesturi univerze dnevno od 10. do 11.

* **Za tretji kongres »Svojine« ali »Lastnine«**, organizacije društev hišnih in zemljskih posestnikov v Jugoslaviji, ki se bo vršil letos v Ljubljani, je prijavljenih mnogo gostov iz naše države in inozemstva. Mednarodna zveza v Parizu pošlje svoje »zastopstvo, ravnotako organizacije posestnikov iz Českoslovaške, Nemčije, Avstrije. Posebno številna je prijavljena udeležba iz Hrvaške, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Tudi srbska mesta v prvi vrsti Beograd odpisujejo večjo delegacijo. Gostje se pripelejo v Ljubljano že v ponedeljek 6. t. m. ob pol petih oz. devetih zvečer. Na glavnem kolodvoru jih sprejme deputacija ljubljanskega društva. Mestna občina ljubljanska je v počast gostom na mestnih poslopjih razpostavila zastave. Njenemu vzgladu bodo gotovo sledili tudi vsi ljubljanski hišni posestniki. V torek 7. septembra bo v čast gostom v veliki dvorani Uniona ob 8. zvečer pozdravni govor, pri katerem sodeluje železničarska večerica »Sloga«. Vstop prost. Dru

žine posestnikov in njih prijateljev so ugodno vabljeni k udeležbi.

* **Zveza slovanskih učiteljev.** Poljski učiteljsko združenje je pred meseci sprožilo vprašanje sestanka vseh slovanskih učiteljev v Beogradu ter ustanovitve zveze slovanskih učiteljskih društev. O predlogu pa se tačas zaradi priprav na učiteljski kongres ni moglo razpravljati. Sedaj je poljsko učiteljsko združenje ta predlog ponovilo ter priporočalo, naj se sestanek vrši dne 1. oktobra v Beogradu. Izvršni odbor bo o tem predlogu razpravljal na prihodnji odborovi seji.

* **Vojaški aerodrom v Zagrebu.** V jeseni bo dovršen veliki hangar v Borongaju pri Zagrebu, ki je namenjen za sprejem aparatov zagrebške letalske eskadrole. Novi vojaški aerodrom sestoji iz treh hangarjev, ki lahko sprejmejo 30 do 40 letal.

* **Nepričakovano kraljevsko darilo.** Pišejo nam: Pred dobrim mesecem se je kralj Aleksander vračal z avtom iz Zagreba na Bled. V Višnji gori je avtu zmanjkalo bencina in se je ustavil pred hišo Antona Zavodnika. G. Zavodnik, ki se je šel pred kratkim vrnil v Višnjo goro in še ni nikdar videl kralja, je priskočil takoj na pomoč z bencinom. Seveda pa se mu ni niti sanjalo, koga ima pred seboj. Nekaj dni po tem dogodku je prejel po pošti zavitek. Ko ga je odprl, je zagledal v njem krasno srebrno dozo za cigarete s kraljevskimi inicijali. Šele sedaj je postalo g. Zavodniku jasno, komu je storil malenkostno uslugo.

* **Himen.** Poročil se je g. Josip Križman, učitelj glasbe in petja na meščanski šoli v Ljutomeru z gospodično Angelo Schwarz, učiteljico v Ljutomeru.

* **Poroka.** Danes se na Brezjah poroči g. ing. pharm. Otokar Burdych iz Škofje Loke z gđ. Magdo Potočnikovo iz Kamnika. Na Gorenjskem splošno priljubljeni ženini spada med najuglednejše delavce pri »Sokolcu« in razpuščen »Orjunu«, ki ji je zadnji čas tudi predsedoval. Posebne zasluge ima pa za napredek sokolskega odra, kjer deluje kot inteligenten dramaturg, kot režiser serijoznih iger in kot izvrsten igralec. Prijatelji so mu v Škofji Loki v Sokolskem domu od petka na soboto priredili nad vse svečano fantovščino z godbo in petjem, zastavami, splošno iluminacijo in ganljivim žalnim sprevedom po mestu. Simpatičnemu paru naše najiskrenejše čestitke!

* **Umri** je predvečrajšnji v Beogradu za špansko boleznijo generalni direktor računovodstva finančnega ministrstva g. Dragotin Tucić.

* **Inozemske loterijske obveznice.** Delegacija ministrstva financ v Ljubljani sporoča, da je finančni minister s svojim odlokom z dne 2. avgusta 1926 št. D 15.380, zabil v naši državi prodajo in kupovanje vseh vrst loterijskih obveznic inozemskih državnih posojil. Za kupovanje in prodajanje vseh inozemskih obveznic je potrebno specialno odobrenje ministrstva financ, generalne direkcije državnih dolgov. Občinstvo se zato svari pred sklepanjem pogodb, ki bi jim bil predmet take obveznice (srečke), da se izogne ne le izgubi vplačil, temveč tudi občutnim kaznim, ki bi morale slediti.

* **Avijatična tekma Novi Sad-Skopje-Zagreb-Nov Sad.** Danes bo na progi Novi Sad-Skopje-Zagreb-Nov Sad velika avijatična tekma. Start je ob sedmih zjutraj. V Novem Sadu bo pri tej priliki tudi avijatična produkcija s padalom. Poročnik Karel Dolanski se spusti s padalom z višine 600 metrov.

* **Kongres pravnikov v Ljubljani.** Tajništvo je pripravilo za vsakega člana posebno kuverto, v katero je vložilo program, nakaznico za stanovanje in vstopnice k prireditvam. Člani, ki so zaprosili, da se jim preskrbi stanovanje, dobijo te kuverte takoj po prihodu v Ljubljani v stanovanjskem biroju velesajma na glavnem kolodvoru. Drugi dobe te kuverte v pisarni kongresa, ki bo poslovala od 8. do 12. septembra v sobi št. 28 okrajnega sodišča. Ljubljanski člani se naprošajo, da dvignejo svoje legitimacije s kuverto vred od torke popoldne naprej v tej pisarni. Druga potrebna navodila obsega program.

Najkrasnejše plašče

za jesen in zimo si more vsaka dama za jesen in zimo omisliti samo pri

Fran Lukič, Pred škofijo 19.

* **Gremij trgovcev v Ljubljani za znižanje poštinskih pristojbin.** Radi vesti, da namerava minister pošte in telegrafa zvišati dosedanje poštne pristojbine od 50 do 100%, je načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani naslovilo na ministra pošte in telegrafa dr. Šuperino v Beograd brzojavko sledeče vsebine:

»Vest, da se nameravajo znatno povišati poštne pristojbine, je v vseh gospodarskih krogih naletela na odločen odpor. V času, ko vlada opozarja na štedenje, se brez vzroka povišujejo že itak preobčutne poštne pristojbine. Gospodarski krogi, ki morajo vspriti visokih davčnih in drugih socialnih davčev računati z vsako paro, odločno odklanjajo vsako eventualno zvišanje poštinskih pristojbin, katere bi samoobsebi poslabšale že itak težko krizo. Prosim Vas, g. minister da odstopite od zvišanja poštinskih pristojbin.« Istočasno se je poslala slična brzojavka v svrhu intervencije vsem klubom političnih strank, v kateri naproša načelstvo, da ukrepe potrebne korake, da se namera ministra pošte in telegrafa ne uresniči.

* **Članom SPD.** Ker gotovo člani niso na jasnem, ali imajo posamezniki polovično vožnjo, ali pa skupine, naznanjamo, da ima vsak posameznik član tudi člani podružnice od 3. do 9. septembra iz vseh postaj Slovenije do post. Bistrica-Bohinjsko jezero in nazaj polovično vožnjo na podlagi kupljene celega voznega listka s postajnim Boh. odohodne postaje; vozovnica se v Boh.

Bistrici na postaji ne odda, temveč se obdrži do povratka. V hotelu Zlatorog ob Boh. jezeru dobi vsak član na zahtevo potrdilo, na podlagi katerega uživa polovično vožnjo Sprevedniku je predložiti pri povratku zgoraj navedeno vozovnico in potrdilo.

* **Začetek šolskega leta na trgovski akademiji v Ljubljani.** Ponavljalni in dodatni izpiti se vršijo 9., 10. in 11. septembra po eporedu, ki bo razglašen na uradni deski. Vpisovanje v I. letnik in sprejem novih učencev v višje letnike bo v petek, 10. septembra ob uradnih urah od 9. do 12 in 15. do 17. Vpisovanje ostalih dijakov je 13. septembra do 12. ure. V torek, 14. t. m. začne redni pouk.

* **Za rezervne oficirje.** Članom Udrženja rezervnih oficirjev in bojnikov je samoupravni okrožni odbor podružnice oblasti z odlokom S. O. Br. 35—1926 dovolil 50% popust na železniški progi Šabac-Kopališče Kevilača za potovanje tja in nazaj, ako potujejo radi kopališkega zdravljenja. Pri postajni blagajni zadostuje, da se članstvo izkaže s člansko legitimacijo.

* **Higijski zavod v Zagrebu.** Ministrstvo za narodno zdravje je izdelalo pravilnik o ustanovitvi in ustroju higijenskega zavoda v Zagrebu. Ta zavod je nastal vsled združenja epidemiološkega zavoda in šole narodnega zdravja, ki je bila ustanovljena s pomočjo Rockefellerjeve fundacije. Higijski zavod bo skupno s to šolo služil proučevanju, pobijanju in zdravljenju nalezljivih bolezni ter se bo bavil z vsemi higijenskimi in socialno-higijenskimi problemi in vprašanji.

* **Gasilnim društvom v Sloveniji.** Prostovoljno gasilno društvo v Kozjem, zrez Smar je pri Jelšah je poslalo srečke svoje loterije na vsa društva po 30 komadov. Dobitkov je 50. Upamo, da ne bo društva, da bi nam v svojem okolišču ne razpečalo teh 30 srečk, za katere je potrebno dobiti le samo 10 odjemalcev po 3 srečke za 20 Din. Društvo v Kozjem je eno najstarejših v Sloveniji in je nastopilo že 51 leto svojega obstoja. V zadnjih kritičnih letih 1924 si je postavilo svoje gasilni dom. Za 50 letnico 1925 je oskrbelo spominski prapor. Leta 1926 je odkrivalo ustanovitve in zaslužne člane, da na ta način zadosti svoji dolžnosti. Upamo, da nas bodo tovariška društva razumela; čevl, ki so stare 50 let, nam odpovedujejo in je treba nabaviti novih. Zato zaupamo v podporo tovariških društev pri razprodaji srečk. — Gasilno društvo v Kozjem.

Zahvala.

Podpisani Stanko Ivanc sem prejel kot deseti kupec čevljev pri trgovcu »Doko«, Ljubljana, Prešernova ulica št. 9 (dvoršče), in to brezplačno 1 par moških lakstih čevljev po lastni izbiri. Najtopleje se zahvaljujem trdnosti za ta dar in jo vsakomur najtopleje priporočam.

STANKO IVANC,

Sodražica na Dolenjskem

* **Smrtna obsodba v Šibeniku.** V teku čezna tedna je bila v petek v Šibeniku izrečena že druga smrtna obsodba. Porota je obsodila na smrt Antona Erslana iz Kruševca, ki je dne 3. februarja ubil svojega svaka Ante Kuzmana, ki se je vrnil iz Amerike z znatnimi prihranki. Njegova žena Marija in njen brat J. Erslan sta sklenila, da ga spravi na sveta in se polastita njegovega premoženja. J. Erslan ga je iz zasebe ustrelil. Zena umorilca je bila obsojena na osem mesecev ječe. Državni pravdnik je proti preblagi razsodbi prijavil ničnostno pritožbo.

* **Požar v gimnaziji v Peči.** V poslopju državne gimnazije v Peči je v petek zvečer izbruhnil požar, ki je bil pogasjen po naporni triturni gasilni akciji. Poslopje je le deloma pogorelo, popolnoma pa je uničen arhiv in vsi leseni predmeti. Uvedena je preiskava, ker se domneva, da je bil ogenj podtaknjen.

* **Vagon razmesari dvoletnega otroka.** Na tiru državne železnice v Osijeku se je v petek pripetil tragičen dogodek. Na tiru se je igrala čvolutna deklica Zora, hčerka dnevničarke Terezije Stanič, ki stanuje v vagonu. Mala Zorka se je priplazila pod vagon, ki ga je v bližnjem trenutku lokomotiva porinila naprej. Otrok je bil grozno razmesarjen in je ostal na mestu mrtve.

* **Stekel pes ogrizel deset oseb.** V črnogorskem selu Kunju je te dni stekel pes ogrizel deset oseb. Vaščani so ga končno zabolili in ubili. Pes je bil raztelesen in na njem ugotovljena steklina. Vse ogrižene osebe so morale v Pasteurjev zavod na zdravljenje.

* **Požar na Utiku.** Na Utiku pri Dobrovi je posestniku Andreju Jankoviču pogorela hiša, hlev in pod. Domneva se, da je zlobna roka zanela požar.

* **Na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru začnejo novi tečaj.** Dne 4. oktobra in trajajo šest mesecev namesto štirih kakor doslej, da imajo udeleženci več časa za vaje in učenje. Na ta način bo tudi učni uspeh izboljšal. Za strolopisje so različni dobri sistemi na razpolago. Poučbo se z vsemi desetimi prsti. Uvedeno so sledeče tečaji: strolopisje, slovenska in nemška stenografija, knjigovodstvo, računovodstvo, slovenščina, nemščina in srbohrvaščina. Prospekt brezplačen v trgovini s pisarniški stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor Slovenska ulica 7, telefon 1000.

* **Pri premožnih težavah ženskega spola povzroča prirodna grenčica »Franz-Josef«** najboljšo olajšanje. Izpričevala kliniki za bolne dame dokazujejo, da se prav milo odvajajoča voda Franz-Josef zlasti pri porodnicah rabi z izvrstnim uspehom. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah.

* **Tkvinio »Eternum«** zahteva od trgovca, če si potreben trpežnega perila. 178 * **Volno in bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobiti po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu Prelogu. Ljubljana, Stari trg 12, in Židovska ulica 4.

Svetovno priznani najboljši

HARRY LIEDKE-film

sezije 1926/27 »Poštena žena« predvaja se sedaj v kino Ideal. Ni potreba kričeče reklame, ker že sami dobri igralci ALFONS FRIELAND in še LIANE HAID so najboljša reklama.

Predstave danes dopoldne ob: pol 11. Popoldne ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Kino Ideal

* **Penzijon Vila Lucia v Aleksandrovi** na otoku Krku z vsem komfortom tik ob kopališču, vabi cenjene goste.

* **»PEKATETE«** je danes vsakdo Ali hoče delati ti izjemo? Poskusi različne, saj je velika izbira in dobe se v vseh trgovinah.

* **Bučno olje,** zajamčeno čisto se dobi v špecijski trgovini Viktor Šober, Ljubljana Sv. Jakoba trg 4.

Občudujemo jo vsled njene

lepe opreme,

Poželimo jo vsled njenega

izvrstnega okusa.

Slavimo jo vsled njenega

poetičnega imena:

našo »MIRIM«-čokolado.

Edina pravilna rešitev uganke (naša originalna reklama)

8.

Septembra

se glasi:
Slovesna otvoritev naše nove sezije

Najnovejši vefilm srčkane in zlate

Lya Mare

ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

u— **Okrašenje Ljubljane z zastavami.** Mestna občina ima od dne 4. septembra t. l. dalje na svojih poslopih razobešene državne in narodne zastave v pozdrav številnim tujcem, ki bodo obiskali naš jesenski velesajem, dalje v čast kongresu hišnih posestnikov, zlasti pa tudi v pozdrav kongresu pravnikov naše države. Mestni magistrat vabi sosomeščanstvo, da tudi ono okraši svoje hiše na ta način.

u— **Žene ljubljanskih pravnikov** imajo zadnji sestanek za kongres pravnikov v ponedeljek 6. t. m. ob 10. uri v mestni posvetovalnici. Prosimo ponovno, da se dame pravnikov te seje polnoštevilno udeležijo. — Stalni odbor kongresa.

u— **Stanovanja za pravniški kongres.** Za nastanitev prijavljenih udeležencev pravniškega kongresa manjka še vedno 230 prenočišč. Ponovno se obračamo na ljubljansko občinstvo predvsem pa na pravniške kroge, da nam nemudoma sporoče naslove razpoložljivih prenočišč bodisi postelje bodisi kape, da jih moremo odkazati še nenastanjenim udeležencem. Bilo bi vsekakor omalovaževanje kongresistov, ako jih bomo morali pustiti prenočevati v železniških vagonih na kolodvoru. Stalni odbor za kongres pravnikov.

u— **Šola in konservatorij Glasbene Matice.** Ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice opozarja vse stariše gojencev šole in konservatorija, da je v ponedeljek dne 6. septembra 1926 razdelitev gojencev po predmetih in učiteljih. Že vpisani gojenci naj pridejo ta dan popoldne v Glasbeno Matico, soba št. 14 (pevske sobe) poslopija v Vegovi ulici. Gojenci naj se zbere v sledečem redu: Točno ob 3. pop. vsi gojenci klavirja na glasbeni šoli, ob 4. uri, vsi gojenci violine na glasbeni šoli ob pol 5. pop. gojenci solopetja, ob 5. uri pop. gojenci klavirja in violine na konservatoriju ob pol 6. uri vsi vpisani gojenci za instrumentalni pouk (klarinet, pozavna itd.) Novi gojenci se sprejemajo še v ponedeljek dopoldne v kons. pisarni od 9. do 12. ure.

u— **Jubilje dela.** 40 letnico je praznoval včeraj gosp. Franc Šega, stavec v Nar. tiskarni, odkar je vstopil k črni tiskarski umetnosti. Dolga je ta doba. Vsi njegovi ožji kolegi mu ključemo: Ostani še mnogo let med nami!

u— **Razstavljani sta v izložbi cvetličarne** Hvala v Prešernovi ulici št. 30 dve mozaični podobi iz stolčnega kamena v prirodnih barvah. Ker sta tudi lesena okvirja z okraški vred v prirodnih barvah, ni na celotnih podobah niti trohice umetne barve in vendar podoba izgleda v primerni daljavi kakor objatni slikci. Prijatelji umetnosti in prirode se opozarjajo na to povsem novo in izvrzno upodablajoče delo našega domačina. Druga podoba, pokrajina s kozolcema je napredaj.

u— **Sentjakobska gledališki oder v Ljubljani** vjudno vabi vse gospode in gospodične ki imajo veselje do igranja, da javilo pisemno svoj pristop na gorenji naslov.

u— **Redni občni zbor Zadruga kovinarjev** in sorodnih obrtov za mesto in okolico v Ljubljani se bo vršil dne 8. septembra ob 9. dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata, I. nadstr. z običajnim dnevnim redom.

u— **Vidovčev klub v Ljubljani** ima v torek dne 7. t. m. v prostorih Narodne kavarne (zadnja soba) prijateljski sestanek. Pričetek radi predsednikovega odhoda točno ob 7.30. Ker je sestanek zelo nujen, je udeležba vseh članov obvezna.

u— **Sentjakobska knjižnica v Ljubljani,** Stari trg 11 je izposodila avgusta na 3285 strank 13.333 knjig. Knjižnica posluje vsak delovnik od pol 5. do 8. zvečer ter izposoja slovenske, srbohrvaške, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske, angleške in espe-

Dr. JUG
ne ordinira do
24. 9.

Primarij

dr. Ivan Gostiša

v Novem mestu ne ordinira od
8. do konca septembra.

rantske knjige ter modne liste vsakomur kdor se zadostno legitimira. Na razpolago tiskani imeniki knjig.

u— **Društvo »Treznost«** nujno priporoča vsem članicam in članom, kakor tudi vsem prijateljem abstinence, da se udeležijo enodnevnega tečaja o brezalkoholnem gospodarstvu, katerega priredi zadruga Brezalkoholna produkcija dne 6. sept. t. l.

u— **Nezgodna magistratnega direktorja dr. Zarnika.** Ko se je včeraj po otvoritvi pokrajinske razstave okrog 11. ure vračal magistratni direktor dr. Zarnik v ekvipaži v mesto so se na Gosposvetski cesti v bližini veletrgovine Knez kočijažu nenadoma splašili konji Odrzeli so v strahovitem diru proti Dunajski cesti. Pretela je nevarnost, kateri se je hotel dr. Zarnik umakniti s skokom iz kočije pred kavarno Evropy. Pri odskoku pa je gospoda direktorja udaril blatnik kočije. Suneč je bil tako močan, da je vrgel dr. Zarnika z vso silo k tlom kjer je obležal poškodovan na obrazu. Prvo pomoč so gospodu direktorju nudili v kavarni Evropy, dočim so konji drveli naprej še Dunajski cesti v Selenburgovo ulico, kjer šele se jih je posrečilo slednjič umiriti. Poškodbe dr. Zarnika so samo vnanjega značaja ter bo ostal gospod direktor v domači oskrbi.

u— **Drobna policijska kronika.** Policijska bila v petek zvečer prijavljena 2 slučajna kaljenja nočnega miru, 2 slučajna goljufije in 2 prestopka pijanosti. Konjač je v soboto dopoldne zopet lovil po mestnih ulicah pse ter spravil v svoj voz, 3 lastniki psov, ki niso upoštevali kontumace pa so bili neznajami policiji. Dalje je bil prijavljen 1 prestopok obrtnega reda, 1 prestopok zgluševalnih predpisov in 10 prestopkov cestnega policijskega reda.

Pretep na velesajmu

ne bi pritegnil toliko gledalcev in občudovalcev, kakor razstavišče trdke DRAGO SCHWAB Ljubljana, ki je razstavila eksantna, elegantna jesenska in zimska oblačila.

u— **Veseljak.** Lovro Smerajc z Ježice je poznan veseljak ne samo v domači občini, marveč tudi v Ljubljani, odkoder pa so ga že nešteto krat prislilni potom ekspediral domov in mu prepovedali povratek za več let. Njega po to ni nikdar motilo, marveč se je vedno vračal krajele kot sraka, nato pa pijan uganjal po gostilnah vsakojake prisvojene šale. Petek je bil zopet njegov dan. Topot se je pokazal Ljubljancem za obvezano glavo oblečen v žensko obleko. Čudna ženica pa je kmalu dobila uniformiranega spremljevalca, ki jo je odpeljal na Bleiweisovo cesto, kjer se je tekot noči prelevila v moškega. Smerajc je bil nato v soboto prisiljen sežagati nekaj drv, nakar so ga poslali še za nekaj dni v luknjo na sodišče radi vlačugarstva.

u— **Ogoljulan trafikant.** V petek popoldne se je zgledil pri trafikantu Franceu Matičiču na vokal Gosposvetske in Bleiweisove ceste okrog 40 leten tujec in zanteval dve smotki. Plačal je s 100 dimarskim bankovcem, nakar mu je Matičič izplačal 98.50 Din. Tujec je nato naglo izginil. Matičič, ki slabo vidi, pa je šele čez čas zapazil, da je bil nesramno ogoljulan. Tujec mu je smodki plačal s starim 20 dimarskim bankovcem, ki zelo slabo 100 dimarskem bankovcu, vendar je nekoliko manjši. Ker je verjetno, da bo goljuf poskušal še kje drugod svojo srečo z ničevrednim denarjem, opozarjamo nanj naše čitatelje. Goljuf je oblečen v rjavo obleko in nosi rjav kloboč.

u— **Beneško noč priredi gradbeni odsek rožnolidskega doma** danes dne 5. septembra na Strelišču pod Rožnikom. Spored: Godbe, ples, kolo sreče, kupletji. Začetek ob 10. uri popoldne. Ob pol 8. zvečer beneška razsvetljava. Plesi s lampijončki, konfeti, umerjeni ogenj. Za slučaj slabega vremena se preloži na sredo dne 8. septembra. 821

u. Poučujem začetnike osnovno glasbeno teorijo (metoda Riemann) in klavir štiri predstopnje I. letnika konservatorija kot učence prof. J. Ravnika. Privatno korepetiram solopevske vaje, Concone, Ifert itd. Klavir za večanje prost po nekaj ur vsak dan. V služaja potrebe bi glasbenemu poklu pridružil tudi inštruktorje v vseh predmetih cele hum. gimnazije, ker sem absolutni univerzalni. — Naslov pod inteligentni na cestih. 1236

u. Cercle Français v Ljubljani vabi svoje člane na občni zbor, ki bo dne 20. t. m. ob 18. zvečer v Mladiki, visoko pritižje. — Od bor. 1238

u. Parna kopel v hotelu «Sion» je zopet odprta. 1223

u. Gospod inženjer Stele naj javi svoj naslov v upravi «Jutra» pod «inženjer». 1234

u. Gosli poučuje bivši učitelj konservatorija. Naslov v upravi «Jutra». 1187

u. Za časa veleselja bo Narodna kavarna do 3. ure odprta. — Se priporočata Josip in Ela Carl. 1220

u. Gosli poučuje bivši učitelj konservatorija. Naslov v upravi «Jutra». 1187

u. Profesor konservatorija Anton Ravnik poučuje klavir. Ljubljana, Emonska cesta 10. 1235

Iz Maribora

a. Rojstni dan prestolonaslednika. Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti smo prejeli v pozni popoldanski uri obvestilo, da se ima glasom brzojavnega naročila ministrstva prosvete 6. septembra kot rojstni dan praznovati na vseh šolah.

a. Gonja proti Mestni hranilnici. Kakor se sliši bo upravni odbor Mestne hranilnice v Mariboru v prihodnjih sedaj razpravljal o neresničnih in pretiranih govoricah, ki temeljijo na revizijskem poročilu magistrskega tajnika Barleta. Hranilnica namerava sodnim potom nastopiti proti vsem in stavi ti visoke odškodninske zahteve.

a. Izdaja potnih listov na policijskem komisariatu v Mariboru. Z ozirom na včerajšnje novice nekoga mariborskega dnevnika nam je del policijski komisariat izjavil, ki jo v vednost potnikov v inozemstvo prinašamo: Sedaj je ravno čas, ko se vračajo dijaki v šole in potujejo ljudje na razne kraje sveta na veleselje, ko se vračajo letoviščarji i. dr. Samo včeraj je izdal policijski komisariat nad 200 potnih listov. Ker pa policija nima vedno na razpolago toliko potnih listov, je morala brzojavno zahtevati iz Beograda 100 potnih listov, pa še jih je bilo premalo. Vseled velikega navala ljudi za potne liste je moral komisariat povečati personal na oddelku za izdajanje potnih listov. Vendar pa so ljudje tako indolentni, da prihajajo zadnji trenotki, ko ni več mogoče vsem ustreči, potem pa se nepravilno pritožujejo v raznih listih čez policijo, češ da ljudi škani. Vsakdo približno ve, da bo moral odpotovati in bi zatorej lanko prišel prej, saj se izdajajo potni listi kar za tri oziroma šest mesecev. Zato naj si vsakdo preskrbi potni list čim prej ko mogoče, da ne bo težko!

a. Mariborska porota. Dodatno k že javljenim porotnim razpravam so sedaj razpisani še štirje novi porotni slučajji in sicer: 16. t. m.: Ivan Vrabl in tov. (gošufija); ponarejanje monopolističnih trakov) 17. in 18. t. m.: Ivan Markuzi in tov. (umori), 19. t. m.: Ivanuša in Trstenjak (umori) in 21. t. m.: Anton Baranja in tov. (tatvina). V prihodnjih dneh bodo razpisane menda še tri razprave, tako da bo to zasedanje trajalo okoli 10 dni.

a. Z mariborske srednje kmetijske šole. Predvčeršnjim sta položila dva absoventna bivše mariborske srednje kmetijske šole v Mariboru praktične izpite: gg. Flemenović in Bojvič Mihael. Mladima ekonomoma želimo mnogo uspeha v poznejšem življenju.

a. Sokolsko društvo, gradbeni odsek, v Mariboru priredi v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika na praznik v sredo 8. t. m. ob 11. promenadni koncert v parku s sodelovanjem društvene godbe «Drave».

a. Citraški koncert se bo vršil v veliki dvorani restavracije Union danes ob 20. uri zvečer. Ljubitelji glasbe opozarjamo na ta za Mariborčane jako redek glasbeni užitek.

a. Otvoritev narodne gostilne. Včeraj zvečer je bila otvorjena v Vetrinjski ulici gostilna znanega mariborskega narodnega delavca Hinka Kosica, ki je imel svojčas Narodni dom v Mariboru, sedaj pa je prevzel in lično na novo proučeval znane gostilniške prostore «Vetrinjskega dvora».

a. Gostilna je jako pripravnica za razna zborovanja in društvene večere. Gospod Kosic bo medil svojim gostom izborna vino po najnižji ceni ter vsak dan sveže pivo in izborni kuhinjo. Danes, v nedeljo, pa bo razdelitev daril, pridobljenih na kegljaški tekmi, ki se je vršila včeraj in se nadaljuje danes.

a. Populacija desnega brega Drave. Letos je nudilo vpisovanje po mariborskih osnovnih šolah prav zanimivo sliko glede populacije mesta: dočim je bil pristrastek v centru mesta na levem bregu Drave manjši, je na desnem bregu vstopilo toliko otrok, da ima deželna škola doška osn. šola po nad 100 otrok v prvem razredu.

a. Mesto se na desnem bregu veliko bolj širi, vrh tega se naseljujejo tam nižji sloji z množico otrok.

a. Otvoritev drž. trgovske akademije v Mariboru. V ponedeljek dne 6. septembra ob 10. popoldne se slovesno otvori državna trgovska akademija v telovadnici šolskega poslopja, Zrinjskega trg št. 1.

a. K otvoritvi se vjudno vabilo vsi prijatelji novega zavoda, v prvi vrsti naši trgovski, industrijski in obrtniški krogi.

a. Za konjsko dirko je priglasenih 24 konj, tako iz Zagreba: Rodan, Mackensen, Zlatbor, Sami in Dinari; iz Celja: Blanka in Baccarat; iz Turnišča: Dilemma, Dolly, Gonda in Tea; iz Ljutomerja: Nadina, Pina, Lovce, Poldek, Janči, Nacek in Almerin in iz Maribora: Elsa, Bajazzo, Prince, Riza, Salva in Sardanapal. Vse dirke z državnimi nagradami in skupnem znesku 24 tisoč dinarjev bodo imele dosti konkurenco in bo med posameznimi dirkači ostro. Zanimiva bo zlasti Ljutomerska dirka, v kateri se bodo borile za prvenstvo Elsa, Nadina in Prince, zadnja, ki je bila v

pomladanski dirki prva, ima v Elzi nevarnega tekmeča. Obeta se velika udeležba tako iz mesta kakor z dežele in v nedeljo ter sredo bo na Teznu sestanek vseh prijateljev lepega konjskega sporta, ki je zlasti v mariborski oblasti tudi velikega narodno gospodarskega pomena.

a. Dve nevarni tihotapki aretirani. Zandamerijska stanica v St. Ilju je prejela 31. avgusta na mejli dve znani tihotapki, Ana Jelenčič in Kato Domjančič, ki sta ravno prekršili mejo. Srečno poglavarstvo ju je kaznovalo na tri dni zapora, policija pa izgnala za pet let iz Maribora pogojno, da se sploh ne smeja več vrniti v mariborsko oblast.

a. Pevski zbor Glasbene Matice ima prvo valjo 9. septembra. Novi člani, ki so nam pristočno dobrodošli, naj se priključijo društvenemu dirigentu v Matičnih prostorih od 10.—12. in od 15.—18. ure. 1242

a. V sredo, dne 8. septembra, vsi v Hotinjo vas, železniška postaja Orebova vas-Silvnica, kjer priredi Orjuma veliko veselico. Pri veselici sodeluje sokolska godba in znano pevsko društvo «Jadrna» iz Maribora. Ples, šaljiva pošta, licitacija, konfeti, ameriški zapori itd. Narodno zavodni meščani se vabilo, da se udeležijo v velikem številu te prireditve. Krasen popoldanski izlet. Iz kolodvora do veselicega prostora samo 10 minut. Odnos vlakov iz Maribora glav. kol.: 13.20 in 15.43. Lepše zveze za nazaj. Prehrano in pijačo sprejmi staroznan gostilničar Primc. Ker bo lušno in zabavno, naj afkdo ne manjka.

a. Specialist za ženske bolezni in poroštvo med. univ. dr. Fran Toplak, Maribor, Glavni trg 18, zopet redno ordinira.

a. Zarja v Pobrežju praznuje svojo 5-letnico danes 5. septembra in ne 8. septembra, in sicer pri vsakem vremenu. Zmešnjava je napravila prepoved totenja alkohola, ki pa je v zadnjem trenotku ukinjena. Zato vsi k slavnosti k Balonu. Začetek ob 15. uri. 1241

Iz Celja

e. Dodelitev vojaških obveznikov ter lastnikov živine in prevoznih sredstev. Mestni magistrat celjski razglasi: Dne 8. septembra točno ob 8. jutraj se bo vršila na Glaziji ob Ljubljanski cesti na podlagi odloka komandanta vojnega okrožja Celje str. pov. br. 771 z dne 12. 7. t. l. vojna dodelitev vojaških obveznikov rojstnih letnikov 1876 do 1905 ter lastnikov živine in prevoznih sredstev. Vseled tega pozivam vse v mesto Celje pristojne vojaške obveznike navedenih letnikov ter vse v mestu Celje bivaajoče lastnike konj, mežgov, volov, vozov, avtomobilov, motociklov, vprege in jahalne opreme, ne glede na pristojnost, spol in starost, da se zbere točno ob določeni uri na Glaziji, kjer bo poslovala zadavna komisija. Vsak obveznik mora prinesiti s seboj vojaško izpravo (vojaško knjižico). Obvezniki navedenih letnikov, ki niso pristojni v mesto Celje, ne pridejo v poštev. Kdor še nima predpisane vojaške izprave, naj si jo pravočasno preskrbi. Zadavne tiskovine se dobijo pri mestnem magistratu celjskem. V slučaju slabega vremena dne 8. t. m. se vrši voj. dodelitev v nedeljo, dne 12. t. m. ob istem času in na istem mestu. Kdor ne pride, zapade strogi kazni.

e. Plenarno sejo celjskega občinskega sveta je g. župan na željo več občinskih odbornikov, ki so po raznih poslih zadržani in tudi vsled tega, ker vsi odseki niso mogli pripraviti gradiva za referate, preložil od sobote dne 4. t. m. na poznejši čas.

e. Odhod celjskega Sokola v Split. V petek, dne 3. t. m., se je odpeljalo na sokolski zlet v Split iz Celja z večernim osebnim vlakom okrog 30 Sokolov in Sokolice. Na peronu celjskega kolodvora se je zbralo precej občinstva, ki je odhajajočim bratom in sestram živahno vzklikalo.

e. Proslava 20letnice braslovškega Sokola. Danes v nedeljo 5. t. m. popoldne se bo proslavila v Braslovčah 20letnica tamšnjega Sokola. Prireditve se bo vršila na vrtu g. Vrankoviča. Dnevni red je nastopen: ob pol 2. skušnja za javno telovadbo, po skušnji povorka z godbo po trgu, pozdravni nagovor, ob pol 4. javna telovadba. Pri prireditvi bo sodelovalo savinjsko sokolsko okrožje. Po telovadbi bo veselka z obilnimi zabavnimi točkami. Pričakuje se obilna udeležba. Med drugim se obeta zlasti precej Cellanov.

Iz Laškega

u. Upraviteljstvo osnovne šole v Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah priredi v nedeljo dne 12. t. m. ob 16. uri, gledališko predstavo «Snegulčica» v dvorani hotela «Nova pošta» v Rimskih toplicah. Čisti dohodek predstave je namenjen v korist ubogim učencem.

u. Podružnica sadlarskega in vrtnarskega društva v Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah se je ustanovila meseca aprila. Ker ni bila po ustanovnem običnem zboru še zborna seja, se priporoča odbor malo več zanimanja oz. posnemanja sosednje podružnice pri Sv. Jerodri.

u. Iz St. Lenarta nad Laškimi prihajajo vesti, da delajo tamkajšnji voditelji SKS in SLS iz Laškega v bratskem objemu. Skupno kujejo načrte proti voditeljem SDS. Imajo že baje sestavljeno listo novega gerentskega sveta okrajnega zastopa. Sklepa se, da niso tamkajšnji voditelji SKS esamostojni, ker so pripravljali ti za svoje načelne nasprotnike po koštenj v ognjišče. Razsodna javnost je mnenja, da vrši okrajni zastop v polni meri svoje dolžnosti docela nepolitčno in zagotovo, no je, da vse spletke ne bodo dosegle željene uspehe posameznih politikov.

u. Popravilo ceste iz Hudejane na Trnovrhib se je pričelo. Cesto je sadnja povodenj docela uničila. Potok (hudournik) so prestavili na kraj ceste. Rudarji, katerih hodi po omenjeni cesti dnevno okoli 150, so zbrali znesek preko 800 Din za popravilo. Ker je cesta samo gospodarska, je pričakovati od občine samo subvencije. G. Sonnenberg je dal nekaj lesa na razpolago za popravilo mosta, v slučaju, da bo cesta rabila za prevažanje gline, pa bo prispeval še k vzdrževanju. Upati je, da bo rudniško vodstvo upoštevalo upravičene želje rudarjev in podpiralo akcijo glede

razsvetljave ceste, na kateri so rudarji ponosno izpostavljeni raznim nezagodam.

u. Popravilo občinske ceste v Rečici. Dela na občinski cesti pod vodstvom poštvovalnih članov cestnega odbora gg. Juterška in Seliča prav lepo napredujejo. Vzpostavil se je zopet redni promet, ter pričelo se je s pilotiranjem bregov in na pravo nasipov ob potoku. Do sedaj zgrajene škarpe ob potoku v Zg. Rečici so se izkazale kot nestrokovnjaško izdelane. Z njimi povodenj jih je že dekoma podrla. Priporoča se občini, da odda v bodoče ali na dela strokovnjakom. Okrajni zastop gradbi oporni zid ob okrajni cesti pri žagi Cerovšek v Rečici. Vodstvu okrajnega zastopa se mora vsakakor priznati razumovnost za pravo gospodarstvo v njegovem delokrogu.

Iz Trbovelj

u. Ponesrečenja. V Breznem je padla pri družini Zupan 18 mesečna hčerka Valerija v stranišče in se zadušila. — Na Kalu se je ponesrečil pri sekanju drv 19letni posestnikov sin Ivan Česnovar, ki je na posledica umrl v dveh dneh.

u. Aretiran je bil radi izgredov ob bellem dnevu Franc Span, delavec v kemični tovarni v Hrastniku.

u. Moški zbor iz Hrastnika pod vodstvom g. Candra bo nastopil danes v Zidnem mostu.

u. Na kongres graditeljev v Split je odpotoval kot edini slovenski delegat g. Rudolf Ročak, mestni stavebnik v Trbovljah.

u. Tržni dan v Hrastniku je bil včeraj zelo dobro obiskan. Močno je primanjkovalo jajc, za katere so se kar tepli. Prav tako tudi krompirja. Tržni dnevi se zdaj vrše samo pri steklarni.

u. Iz stavbenega gibanja. Novo hišo si zida pri Sušnikovi koloniji v Trbovljah gospod Karol Katič. V pritižju si jo uredil moderno pekarijo.

u. Sokolsko društvo v Trbovljah priredi danes popoldne javno tombolo.

u. V Trbovljah pred gasilskim domom bo danes od 7. jutraj dalje zelo velik promet. Vršila se bo vojna dodelitev okoli 3000 vojaških obveznikov. Obenem se bo izvedla kontrola popisa živine in vozov.

Naši onstran granic

u. Prepovedana prireditve. V Idriji se je imela vršiti prireditve «mladih», proti kateri ni imela oblast v Gorici nobenega pomisleka, ali oblast v Idriji jo je povsem nepričakovano prepovedala.

u. V Nabrežini je umrl g. Karel Heldler, ravnatelj Cave Romane, znana in ljubljena oseba v časih pred vojno in po vojni. Naj počiva v miru!

u. Izpiti na srednjih šolah se prično 21. t. m. Solsko leto se otvori 6. t. m.

u. Tečaj o italijanski kulturi za slovenske učitelje se bo vršil tudi letos v Vidmu. Pripuščenih je 60 učiteljev iz Idrijskega, tolimskega, goriskega in trbiškega okrožja. Tečaj bo trajal 12 dni.

u. Za predsednika goriskega tribunala je imenovan cav. Malinverni, apelaijski svetnik v Turinu. Za namestnika državnega pravdnika je imenovan dr. G. Miliotta iz Nicastra-Celli.

u. V Čezsoči na Bovškem so odkrili mal spomenik bersaljerjem, ki so se tam bojevali. Materijal je iz gorskega kamenja in vojni trofeji.

u. «Circolo Savoia» v Sezani ima novega predsednika. Izvoljen je fašistovski politični tajnik E. Grazioli za predsednika, cav. Ludvik Mahorčič pa za podpredsednika.

**K čisti obleki
rabite čisto obutev**

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Baťa

**K beli obleki
kupite belo obutev**

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Baťa

**K platneni obleki
kupite platneno obutev**

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Baťa

Dopisi

ZAGORJE OB SAVL Po vseh okrajih so že skoraj speljane volitve v okrajni cestni odbor, samo litjski okrajni cestni odbor najslabši v Sloveniji. Tulci in izletniki se dan na dan pritožujejo čez škandalozne razmere na litjskih cestah, a vse je bob ob steno. Gospod cestni načelnik se briga le za cesto iz Šmartna na svoj dom, dočim se za vse druge absolutno ne zmeni. Cestni nasipi se podirajo, ceste se vdirajo, ograje razpadajo, a gospod cestni načelnik ne vidi teh nevarnosti, dasi ima milijon dinarjev za litjske ceste na razpolago. Skrajni čas je že, da gospod veliki župan in gradbena direkcija

razpišeta volitve litjskega cestnega odbora.

OPLOTNICA. Sokolsko društvo v Oplotnici se je dne 1. t. m. korporativno udeležilo v kroju sprejema novoporočencev, našega brata Ivana Iermana, trgovca v Oplotnici, in sestre načelnice in tajnice Marice Pozne, učiteljice v Čadramu. Veličastni sprejem je pokazal, kaj zmora resna organizacija. Ko se je voz začel pomikati proti Oplotnici, so začeli pokati možnarji in se dvigati rakete, pri slavlolu pa je čakala nešteta množica ljudstva, da ji ma čestita Sokolski tamburaški zbor je zaigral sokolsko koračnico. V imenu naraščaja je pozdravila novoporočenca Franica Petelinškova in ji podarila krasen šopek svežih cvetlic, v imenu društva pa ji ma čestital brat starosta.

Kopaljšče Lipik

Jesenska sezona otvorjena. — Nenadkriljivi uspehi lečenja. — Moderna uredba svetovnega kopaljšča. — Posebno nizke cene. — Popolni penzion vključljivo dobro oskrbo à la carte, uporabo kamenih kopeli, stanovanje v Kurhotelu, postrežbo, razsvetljavo in plačilo zdravilišnih taks stane 65 — 75 dinarjev za osebo na dan. Vse točnejše informacije daje najpripravnejše

Uprava kopaljšča Lipik.

Lepota

je nadragocenejši okras vsake dame. Z negovanjem lepote se ohrani mladost, ki osvaja in osreča vsakogar.

Elida Ideal-milo da koži zdravo barvo ter elastično mladosti.

Čisto, blago in izredno parfumirano.

Olepša Vas le

ELIDA

IDEAL-MILO

Temeljito parfumirano.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 4. septembra 1926

Višina barometra 1058.8

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavine	
							po opazovanju	mm do / ure
Ljubljana (dvorec)	7.	764.7	17.4	86	mirno	8	meg/eno	0.2
	8.	764.8	19.1	82	NE 1	5		
	14.	763.3	25.5	58	SW 5	2		
	21.	765.1	21.0	74	WSW 0.5	2		
Maribor	8.	761.6	20.0	80	NW 5	2		
Zagreb	8.	764.6	20.0	79	W 5	10		
Beograd	8.	764.6	21.0	76	mirno	3		
Sarajevo	8.	765.5	19.0	60	ESE 1.5	0		
Skopje	8.	766.3	21.0	48	W 1.5	0		
Dubrovnik	7.	765.6	22.0	65	mirno	0		
Praga	7.	764.0	19.0	—	SW 1.5	7		0.4

Povprečni barometer v Ljubljani je višji kot včeraj za 0.1 mm.

Solnce zahaja ob 5:24 zahaja ob 18:33 luna zahaja ob 02:19 zahaja ob 17:30.

Toplota Save pri Ježici je bila dne 4. IX. popoldne 15.0 stop. C.

Še vedno je domala vsa Evropa pod gospodstvom visokega zračnega tlaka, ki se drži z majenkostnimi izpremembami že od srednje avgusta. Zato je skoro povsod lepo vreme; vrtijo se jasni, solčni dnevi in vroče je, kot da smo še začetkom avgusta. Zato se jesen, ki je po meteoroloških pravih nastopila s 1. septembrom, še skoro ni ne uveljavlja.

Depresije nastopajo ta čas samo na skrajnem severu, tako da njihovo območje obsega samo severno Skandinavijo in severno Rusijo. Sredi tedna pa je postalo nemirnejše tudi v predelu okrog britanskega otočja, kjer se je zračni tlak pričel zmanjševati;

razvile so se majhne lokalne depresije, katerih vpliv je segal na jug do Pirenejev, potem pa se razširil celo do naših krajev. V območju teh malih depresij se je pooblašilo in južna zračna struja je privedla preko Sredozemskega morja vlažen, soparen zrak, ki je koncem tedna preplaval tudi naše kraje.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Menjajoče se oblačenje, v nekaterih krajih dež, temperatura se ne bo bistveno izpremenila.

Tržaška vremenska napoved za nedeljo: Razni šibki vetrovi, nebo spremenljivo, temperatura od 19 do 24 stopinj, morje mirno.

Iz življenja in sveta

Iz vroče Mehike

Mehikansko poslanstvo v Parizu je izdalo te dni uradno poročilo o zadnjih dogodkih. Odločno odklanja vsaka namigavanja o »boljševškem preganjanju cerkve« in predlaga nepristranski javnosti naslednje zanimive podatke iz malo znane mehikanske sedanosti.

Cerkev je v Mehiki vse, državna avtoriteta pa do nedavna ni pomenila skoro nič. Kako pa se naj loči pri nas cerkev od države, ko je oboje isto? Je rekel neki škof leta 1910., ko je bil prezident vneti klerikalec Porfirio Díaz. Leta 1821. se je oprostila Mehika Špancev, a kot španska dedščina je ostala v deželi duhovščina. Njen vpliv je segal v sleherno področje življenja mehikanskega ljudstva, nepismenega do 78%. Izmed 13 milijonov prebivalcev so več ali manj kulturni le beli Kreoli, t. j. ena petina ljudstva. Večino prebivalstva, do 45%, tvorijo praznoverni in neizobraženi mestici, mešanica obeh ras. Končno je še pet milijonov indiosov, ki se ubijajo v veliki revščini kot delavci po plantacijah. So sicer vneti katoliki, a v ostalem ravnotaki divjaki, kakor njih predniki. Višji sloji, veleposestniki in plantatorji so vneti pristaši duhovščine, ker nočejo kulturnega napredka, da lahko dalje izkoriščajo delavce. Vpliv duhovščine je bil izredno velik. Saj je do zadnjega imela Mehika 31.800 župnikov in do 150.000 menihov, oziroma nun. Članov 42 različnih redov. 254 je bilo samostanov, ki so razpolagali z velikanskimi zemljišči, obdelovanimi od poldruga milijona brezpravnih indiosov. Duhovščina je kratkoma obvladala nad eno četrtno vseh zemljišč in do dveh tretjin vsega narodnega premoženja. Cerkevne pristojbine so bile strašne. Naši duhovščini v Evropi se niti ne sanja, kake dohodke imajo njih mehikanski sobrat. Trije nadškofje dobe n. pr. skupaj letno preko 330.000 pesov, to je 160.000 dolarjev plače, ne odštevisi podpore za reprezentanco (ki jo plača država) in velike dohodke od posestev.

Neznosno težko stanje mehikanskega ljudstva povzroča neprestane ljudske vojne, pronunciamente. Callesova levičarska vlada je sklenila pričeti z reformami, da ozdravi te razmere.

Veleposestniki, bogataši in duhovščina so sovražni reformam, ker nočejo izgubiti svojega privilegirane položaja. Škofje dosedaj niso plačevali nobenih davkov. Vlada noče revolucionarnih odredb. Postave o podražavljenju šol in o ločitvi cerkve od države obstoje že nad 50 let, toda se niso izvajale. Zdaj so končno vzete iz arhivov. Duhovščina seveda širi govornice o brezbožju in takih rečeh. Vlada pa se noče vdati, ker ve, da ima za seboj ogromno množico ljudstva. Res je, da eni in isti ljudje

Na potu v izgnanstvo Le Frioul (Severna Afrika)

kjer čaka Abdel-Krim, da ga vkrajo na parnik »Amiral Pierre«, ki ga popelje na Réunion.

Na desni: Abdel-Krim na poveljniškem mostu parobroda »Abda«.

kriče »živijo Calles«, obenem pa poklekajo in molijo, čim slišijo zvonjenje. Toda to ne sme motiti opazovalcev. Mehika je katoliška dežela, a to je ne sme ovirati pri napredku. Na vsak način pa protestira vlada proti vsem o boljševiških nasilstvih, ker tudi dobro ve, odkod te vesti prihajajo. V krvavih pretepih v Mehiki, Arizoni in Guadalahari so igrale vodilno vlogo bogate Američanke iz Zedinjenih držav. Pohitele so v Mehiko v lastnih salonskih vozovih, da pomagajo »sestram« iz same eksaltiranosti, čeprav same niti niso katoličanke.

Pasji nos

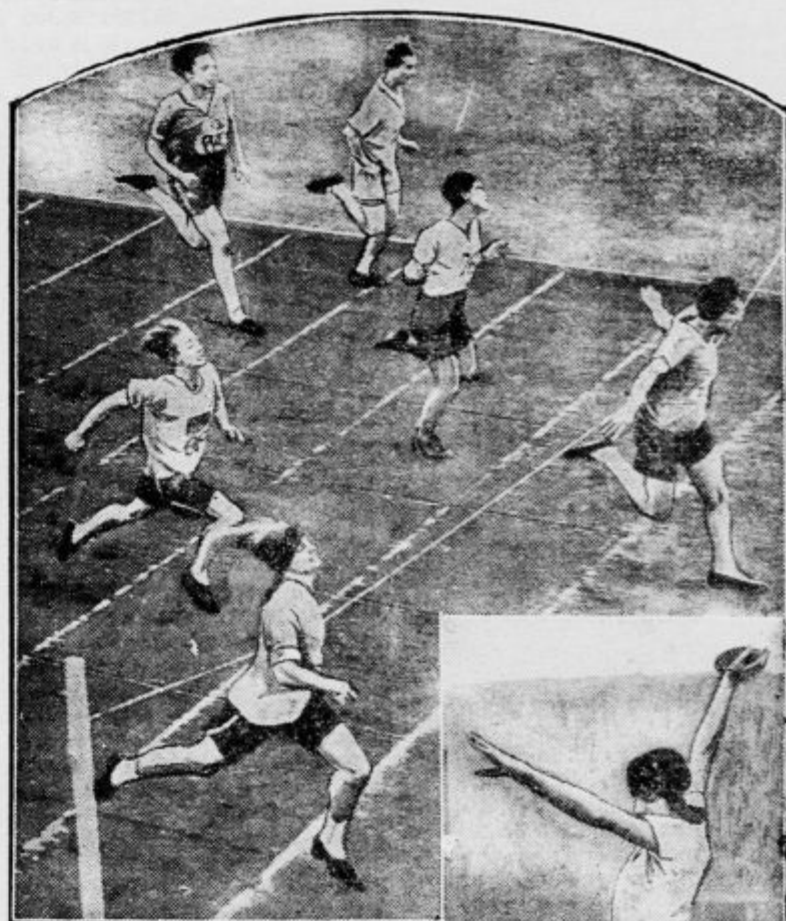
Ta ali oni je morda že čital, da ima mačka šesti čut, »električni zmisel«, ki ga srečujemo tako redko, in sicer zgolj v zakrnelnem stanju, pri človeku. Mačka ima v dlaki izjemno električno svojstvo; če jo drgneš, izloča elektriko, zato se nje kožušina rabi za olajšanje revmatičnih bolečin. Na isti način hočejo nekateri razlagati čudovito sposobnost razvedbe ali orijentacije pri golobu selcu. Neki ruski ali poljski fiziolog pa je ondan trdil, da so psi obdarjeni z enako zmožnostjo.

Po njegovem se pretrava pomen vola pri psu. Njegova vonjalna čutilnost gre prav za prav na račun »elektropatije«. Z drugimi besedami: psi sledi-

jo z nakopičenimi električnimi izhlaplaki. To kopicenje — pravi slovanski učenjak — se vrši s posredovanjem pasjega repa, ki neprestano miglja, služeč kot sprejemalna antena.

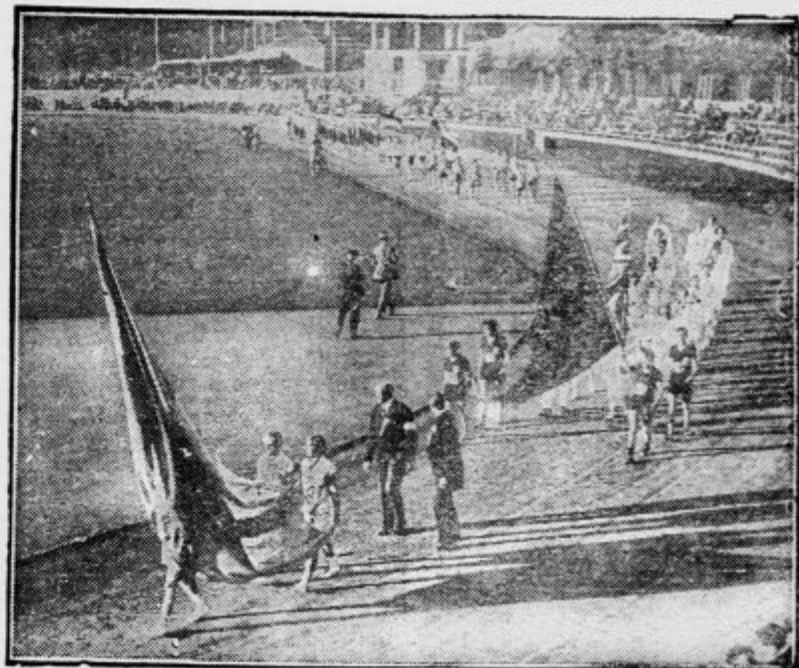
Če je to res, smo našli globoke razloge za to, da se psi vohajo. Neposredna okolica repne antene utegne imeti tajinstveno sposobnost, da pretresa valove... Teorija je tako duhovita kakor zabavna, in njen oče se je spustil nekam daleč. Pomislimo: psi z odsekanim repom imajo prav tako izvrstno duhalo kakor njih repati vrstniki. Nadalje: po katerem neznanem zakonu naj bi se vprav pri kužkih določeni električni valovi pretvarjali v vonjalne občutke? Nemogoče to ni, saj še precej bomo poznamo elektriko vobče, zlasti pa fiziološko. Slednjič ni pasji nos tolikanj občutljiv za duho gomoljke, ki nejasno pozna obliko, morda nič drugega ko živj enaček (ekvivalent) ugašenega detektorja s svinčnim sijajnikom za sprejemanje emisij s kratkimi valovi!... Naj bo kakorkoli, vonjalne živčne občutnice bi kazalo do dobra proučiti: mogoče se bo dalo potem vohalo, to zanemarljivo čutilo, z vzgojo ali umetnimi sredstvi izpopolniti. Lahko, da so nekaterim ljudem prihranjeni izredni užitki, o katerih je sanjaril Hušmansov junak Jean des Esseintes v romanu »A rebours«, E. G.

II. ženska olimpijada v Goeteborgu

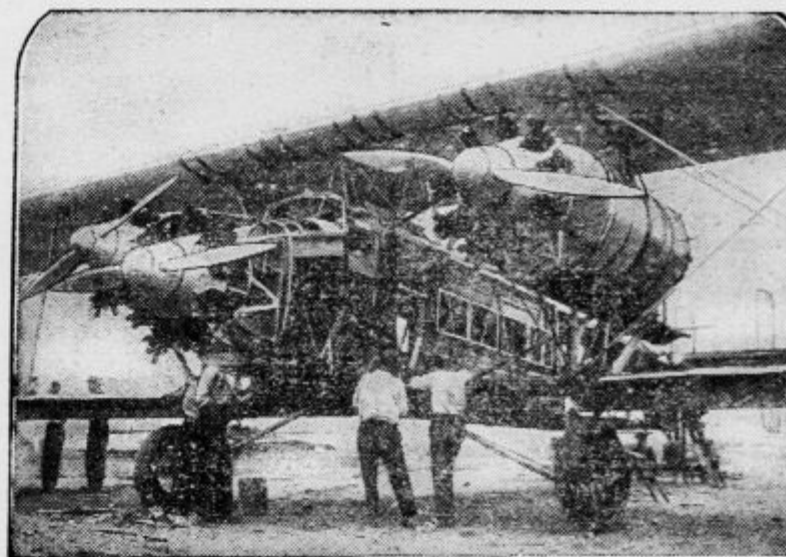

Pred nekaj dnevi se je zaključila II. ženska olimpijada v Goeteborgu (Švedska). Prvo mesto je dosegla Anglija, drugo pa Francija.

Gornje slika prikazuje tek na 100 jardov, na katerem je zmagala Francozinja Radi-deau in postavila nov svetovni rekord. — pSodaj: Poljakinja Konopackova meče kroglo. Vrgla jo je obojerno 19,25 m in se plasirala na tretje mesto.

Spreved sportnic ob otvoritvi olimpijade

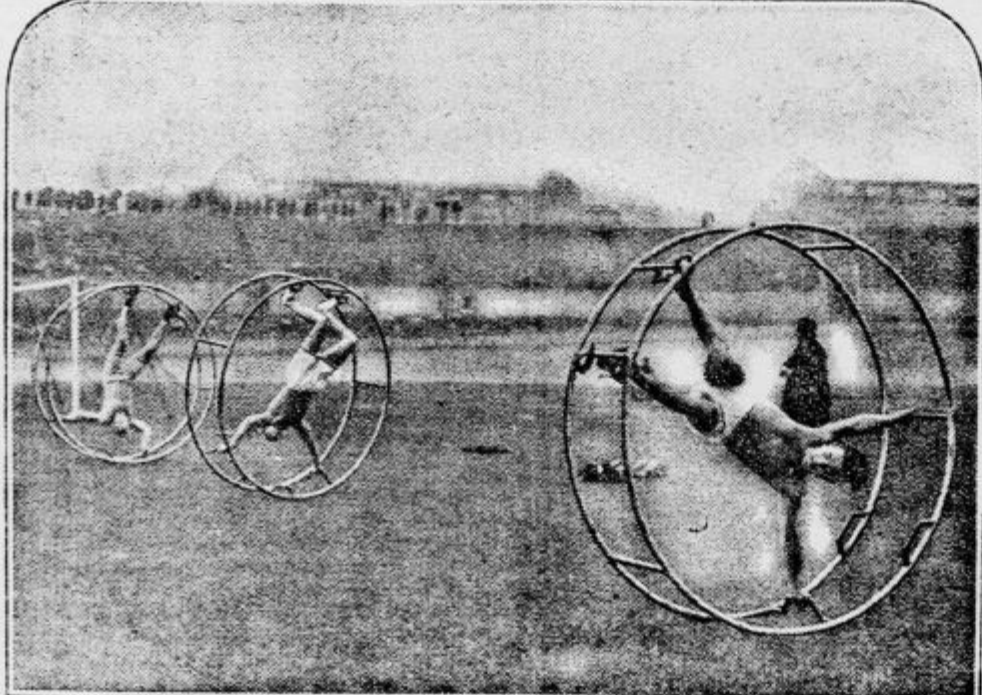
Fonckov aeroplan,

s katerim je te dni nameraval francoski letalec Fonck poleteti iz Amerike v Evropo. Po zadnjih vesteh pa je bil polet odložen na prihodnjo pomlad; vodil ga bo kapetan Byrd, ki je zaslovel z uspešnim poletom na severni tečaj.

Vierkötter,

»šampion Rokavskega preliva«, na ramenih navdušenih gledalcev.

Novovrstni sport,

ki so ga začeli gojiti na visoki šoli za sport v Berlinu

Georges:

Znameniti Slovenci

Očetov naših imenitna dela

(Dr. Fr. Prešeren.)

nikomur niso v usta priletela. (Dr. Fr. Prešeren.)

Bil je pust, oblačen dan, tako čemerem in temn, da se je zdelo, kakor ga plavajo oblaki v sobi pod stropom in da se zdajdaj usuje moča nate. Pri taki volji človek nima nikjer obstanka, doma pa najmanj. Vrglo me je na ulico in taval sem po cestah, samo da preide čas, kar zaslišim za sabo znan glas:

»I, kam pa se ti tako muči, strela božja? Tak počakaj vendar!«

Ozrem se, in res me je klical, kakor se mi je bilo zdelo, profesor Andrej Pipan, Kraševac, kakor se spodobi, in človek, ki so govorili o njem, da sploh ne pozna slabe volje, a se vendar nikoli ne smeje. Po pravici povem, da sem ga bil vesel.

»Kam greš?... A, kar tako?... No, prav, pa pojdi z mano, če ti ne hodi napak. Veš, ob treh, sem obljubil, da pridem v gostilno k »Zavrženemu angelu«. Zdaj je sicer še precej zgodaj,

pa nič za to. Saj bi bil doma počakal, ali kdo bo vzdržal doma. Prvič je tako vreme, drugič pa se v moji sosesčini neke neke sraka dere in si sugerira lbažene občutke s tisto Griegovo pesmijo: »Ich liebe dich«, ki sem jo včasih sam rad pel, zdaj je pa ne maram slišati, zlasti iz tega kljuna ne.«

Tako je letelo vse vprek iz njega. Če ga ne bi bil vajen in če ne bi on tako izrazilo podčrtaval ločil, bi ga prav iztežka razumel. Toda ni treba misliti, da je profesor Andrej Pipan, ali, kakor se mu je sploh reklo, Dreja, s prstom v zrak pisal rečke, pike itd., ali po mizi, kadar je za njo sedel, — ne. On jih je nadomeščal z interjekcijami, toda ne s takimi kakor so v slovnici, temveč s pravimi narodnimi, v prvi vrsti kraševskimi, kakor »strela božja«, »oblast te meči« itd., potem pa tudi s splošno slovenskimi, ki jih je za izpremembo rad nadomeščal in menjaval z italijanskimi, madžarskimi in jugoslovanskimi. Te vrste interjekcije imenujejo nekateri kletvice, kar pa ni prav, kajti to so le internukcije, ločila, in sicer govornikova ločila, kakor pravi Dreja, »zato da je govor bolj živ«.

Hotel sem vprašati, kje je gostilna pri »Zavoženem angelu« in s kom je zmenjen, pa je že začel:

»Veš, mene so hoteli že vpokojiti, češ, da sem »malo tako« in da pijem. Ampak jaz nisem nič »malo tako«, samo nervozen sem. Kdor pa v današnjih časih in razmerah ni nervozen, sploh ni normalen. Kar se pa pijače tiče, sem dejal: Jaz marsikaj znam, česar drugi ne znajo. Če sem se torej tega pri pijači naučil, naj pijo še drugi; če pa ne, je to znamenje, da ne pijem zmerom, oziroma pijem manj nego drugi. No, penzionisali me sicer niso, pač pa so mi dali majhen dopustek, da se popravim. Saj boljši ne bom postal prav za prav nič, vsaj boljši nego drugi ne, ampak zadovoljen in vesel sem, da imam za nekaj časa mir, ne toliko pred študenti, temveč pred predstojniki in pred — podrejenimi. No, nič ne glej! Danes ni nič čudno, če te podrejeni ljudje ali na namignjen ukaz tvojih predstojnikov ali pa na svojo roko nadzorujejo, da se na tvoj račun navzgor prikupijo. Vidiš, take značaje je vzgojila, recimo, vojna, in sicer nad teboj in pod teboj. Toda to je boj in ti raje drugičkrat povem kaj več o tem.

Dreja je umolknil, jaz sem pa premišljeval, kaj se mu je neki zgodilo. da je ogorčen, dasi bi iz govorjenja kdo drugi ogorčenosti ne zaznal. No, pa se je hitro umiril in hudomušno,

kakor po stari navadi, je nadaljeval: »Zato se pa navadiš previden biti. Zapomni si: Nikar ne hodi, vsaj podnevi ne v gostilno, ki ima en sam vhod, in še tega tako na očeh, da te ves svet vidi, kadar prestopiš prag, pa naj imajo še tako dobro pijačo ali čedno postrežbo ali pa oboje skupaj. Taka gostilna škodi tvojemu ugledu, in najsi hodiš vanjo samo slatino pit. Poišči si namreč oštarijo, ki ima poleg glavnega vhoda tudi takozvana hinavska vrata ali žagrad, kjer nihče ne ve, kam in po kaj te nese, kadar greš tam skozi. Take vrste gostilna je gostilna pri »Zavrženem angelu«, kamor greva midva. Inženjer Fičnik je našel »samo« pet hinavskih vhodov. To ni karsibodi. Zato pa hodijo tja vsi boljši Slovenci — no, pa saj boš videl.«

Profesor Pipan je umolknil in nekaj časa sva molče hodila. On se je bil nekam zamislil, in sicer prav verno, kajti ni ne pozdravljal niti odgovarjal, dasi so ga znanci skoraj na vsak korak srečavali. Jaz bi ga bil marsikaj rad vprašal, pa ga nisem hotel motiti.

»Kam naj bi pa prav za prav ljudje, tudi inteligenca, hodili, če ne v gostilne. Saj niti pojma nimamo o kulturi stanovanja, kaj šele, da bi zgedeli, kaj so saloni. Zato nam pa gostilne nadome-

stujejo salone, društvene in klubove prostore, rimski forum in ne vem kaj še vse. Zato pri nas tudi ne poznamo salonskih levov, tembolj pa oštarijske. Če hočeš najti družbo, greš v gostilno; če se hočeš s kom sestati, ga povabi v gostilno. V gostilni se vrši vse, kar si moreš misliti, od navadnega zmerjanja, psovanja in pretepanja do najbolj učenih pogovorov. In na nekaj učen pogovor imam baš priti danes ob treh... Ali poznaš Martina Skočirja?»

»Samo po imenu, če je to tisti, ki je iznašel Anastasiusa von Schiwitza.«

»Prav tisti je. O, to ti je čuden tič, kakor tudi njegov prijatelj Konjeslav Ozéj.«

»Kdo je pa ta?»

»Tak, počakaj, no; saj boš vse izvedel. Kakor veš, išče Martin Skočir povsod znamenite Slovence, posebno pa med vojščaki in birokrati. In samo da ima kdo količkaj slovenskemu podobno ime, ga že razkriči za Slovenca, dasi te zavesti dotičnik nikoli ni. To pa gospoda Skočirja prav nič ne moti, kajti on pravi, da imamo premalo zgodovine in ker je nimamo dovolj, si jo moramo sami napraviti, oziroma vstvariti. S tem, da se dvigne narodu ponos, upanje v bodočnost itd. itd. Prav takisto, kakor gospod Skočir trdi, da imamo

parafraze za dijaloge namijenjene

Kraljestvo mode

Nova črta jesenske mode

Po številnih mesecih uravnotežene enoličnosti so se modelisti končno vendar le odločili, da jesenski liniji odkažejo novo smer, ki se bo umaknila s poti znane mode ter vedla k docela novim oblikam. Že dolgo se je govorilo o bližajoči se »bluzasti liniji«, toda nihče ni hotel verjeti enostavnim verzijam, kajti ravno sportna oblika se je tako ustalila, da domala že ni misliti na odrekanje in na izpremembo linije.

Pravzaprav je čudno, da se domala štiri sezone ni našel niti en mojster, ki bi bil dominujočo modo zrevolucioniral s kako novo noto. In tako se šele zdaj nahajamo pred obsežnejšo izpremembo mode, pred absolutno varijacijo dosedanje silhete.

Dočim so bile doslej obleke ravne ali zložene v ozke votle gube, bodo novi modeli vseskozi držani v stilu bluze. Na prvi pogled se bo damski svet gotovo bližal novi modi le boječe in obotavljaje, ker bodo nedvomno številne dame še nadalje favorizirale ravno obliko napram bluzasti. Goto pa se bo damski svet, prav hitro prepričal, da je lahko tudi bluzasta linija vrlo prikupna, ako jo ustvari dobra roka, in da prinaša številne nove oblike, ki so doslej bile popolnoma neznane. Kratkoterminalno:

pojav bohotne oblike znači povratek k ženski liniji in očiten odstop od stila »maskulizirane« dame.

Nikakor ni s tem rečeno, da je sportno-maskulini model docela odigral svojo vlogo. Nasprotno, morda bo deležen še večje priljubljenosti; vendar pa bo njegovo območje omejeno bolj na dopoldansko modo, dočim bo popoldanska in večerna obleka prezentirala izključno »ženski« stil.

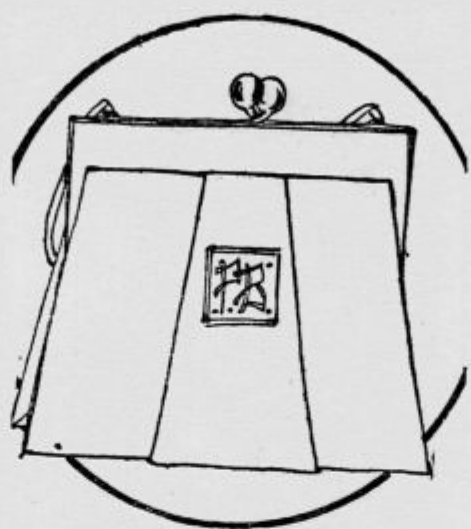
Novo bluzasto oblačilo se naravno lahko izgotavlja iz vsakega materiala, v kolikor gre za mehke in voljne tkanine, ki so za to obliko izključno angažirane. Svila se lahko uporablja za ta kraj tako, kakor blago in plaščini velur, ki v primerni predelavi učinkuje ravnotako dobro, kakor čipke za večerno bluzasto oblačilo.

Naj pojasnimo najnovejše modele potom naših slik! Na prvem mestu je večerna obleka, izgotovljena iz čipke ter je vrlo hvaležna v vsakem pogledu. Ako je izgotovljena v črnem, je vsestransko uporabna, samo da učinkuje nekoliko žalobno. Znatno živahnije in učinkovitejše so medlo-lilaste čipke, še bolj pa morda srednje-zelene, chartreuse ali crevette. Gornji del tega modela je docela bluzast ter harmo-

nira z bohotnimi dolgimi rokavi. Partija krila je deljena v tri s krznom obrobene volane; to je nova nota, ki je deležna vsestranske priljubljenosti. Opažati je na tem modelu povišanje talje tembolji, ker je oblačilo prepasano z mehkim svilnim pasom, ki je ob strani zavezan v veliko pentljo.

Vrlo enostavna toda izredno prikupna je bluzasta linija drugega modela. Da se stil uveljavi, se ta obleka izgotovi iz svetlejšje svile, morda iz crepe-satina ali sličnega materiala. Preko ravnega spodnjega oblačila pada gornja obleka, ki je v spodnji partiji spredaj in zadaj razklana. Spredaj je obleka v pasu primerno vzpetja, da se doseže bluzasti učinek. Rozeta, ki na ta način nastane, je vrlo efektna.

Zadnja skica končno predločuje, kako se v bluzasti obliki izgotovi elegantna obleka iz blaga. Krzneni obrobje (morda ceneja a vendar efektna zajčevina) igra tu važno vlogo, ker so spodnji rob, okrogli izrez in nastavek rokavov obrobljeni s krznom. Pentlja iz teže svile ali moiréja nadomešča pas ter je spredaj in zadaj zavezana s pentljo. Takšna obleka je posebno odlična v modri ali črni barvi, dočim naj bo krzneni obrobje sivkasto.

Ploščata ročna torbica

iz divjega usnja velja momentano kot posebno elegantna ter bo za jesenske dni gotovo vrlo priljubljena, tembolji, ker je usnje zelo mehko, baržunasto, in izbrano v lepih barvah: zeleno olivno ali rjavkasto kakor padajoče listje. Nove ročne torbice so sicer zelo ploščate, zato pa znatno večje kakor dosedanje, tako da njihova prostornina sicer ni prevelika, a vendar zadostno obsežna.

Moda pariškega kèpa v jeseni

Najboljša krema.

Creme Mouson je na kartončkih numerirana. Genijene dame! Shranite številke. 1. januarja bo izžrebanih 250 daril.

Pariška popoldanska moda

Marija Sarčeva:

Poletju v slovo

Bled, Crikvenica, Dubrovnik, Benetke, Bled, Podkoren. Finis! Sedaj pa zopet s svežimi močmi na svoje delo. No, prej pa vendar še vsak bežno pregleda film svoje poletne poti, katero še ozarja milo septembarsko sonce, ki se blagodejno razliva nad naravo, kakor se v duši svetlika lep spomin.

Ni me letos vleklo v Francijo. Ne njena metropola, ne rivljera, niti nizki frak me niso mogli privabiti. Saj letos je itak prav lepo število naših dam poromalo v Pariz, kjer so si same lahko ogledale vse modne novosti in zapeljivosti. Jaz pa poromam v modni Babilon zopet drugič.

Po kratkem odpočitku na Bledu me je zaneslo na našo domačo rivljero. Najprej v Crikvenico. Počitek, udobno morje, solnce, to je zaenkrat glavno za vsakogar, ki je res potreben oddiha. Eleganca seveda ni bila ravno pretirana, vsekakor pa vse pravilno in mično. Na promenadi so se kakor galebi pobleskevali mladi častniki naše vojne mornarice, katere brodovi so včasih vrgli sidra tudi ob kopališču. Sveže beli in vedno orokavičeni so naši pomorski eleganti. Pa je zares, prijetno učinkujoča ta tradicionalna zunanost pomorščakov.

A dalje! Selce, Novi, Rab. Povsod lepo,

povsod vse polno. Bog, kako udobno je potovanje po morju, — ob lepem vremenu seveda! Končno smo na cilju: Gruž, Lapad, Dubrovnik. Kako sem bila svoj čas oduševljena v srednjeveškem Nürnbergu. A naš stari Dubrovnik je pač še vse kaj drugega. Kako grandiozen v solncu ali mesečini je pogled nani. Telo in duša se prepodri v tem opojnem vzduhu ob sinjem morju, na šetnjah med cipresami, oljkami, mirtami, agavami, palmami, oleandri, citronami in oranžami. Tam se bohoti citro za-raščeni otok Lokrum, tu v ozadiju sameva Cavtat, na čigar najvišjem griču se po širokem morju razgleduje Mestrovičeva umetnina: mavzolej Račićev.

V Dubrovniku in okolici srečaš ljudi najrazličnejše narodnosti, kakor v vsakem svetovnem iztočišču: Američane, Angleže, Francoze, Nemce, Čehe. Vidiš pa zbog kraljevni razmer in vročine več brezbrizne komodnosti, kakor resnične elegancije.

Dve noči in polodnja dan je vozila »Salona« do Benetk. Vreme na vsem potovanju jasno kakor ribje oko. V Dubrovniku mi je ljubezljiv znanec obljubil, da prižge svečo sv. Vlahu, pomorskemu zaščitniku dubrovniškemu, da srečno doplovem, kamor sem namenjena. Če je res prižgal, ker je šlo vse po sreči in lepem vremenu, bodi hvala njemu, daljnemu znanцу, in tebi, sv. Vlahu!

Venezia be! Naj potujem na sever ali jug, iztok ali zapad, vračam se domov — in če je ovinek še tako krivuljast — vedno skozi nezogibne Benetke. To pot me je posebno privlačevala svetovna umetnostna razstava. In se je tudi izplačalo! Pridi pa v Benetke opolnoči ali opoldne, vedno imaš smolo s hotelom, ako sobe nisi prej telefonično naročil. Specialiteta benečanskih hotelov je v tem, da imajo v srečnem slučaju prostora za dvoje, štiri, ali šest oseb, nikakor pa ne za eno. Kratkoterminalno, za eno osebo v Benetkah ni prostora.

Moč hijerarhije pa je v Italiji zares zelo velika. Naj povem! Bilo je takorekoč hudo vroče, pa sem vzela kratkorokavne in malce dekoltirane toalete. Mimogrede kakor ob vsakokratnem obisku v Benetkah stopim v cerkev sv. Marka. In glej! Stražar mi zastavi pot ter s prstom pokaže na desko, kjer prečitam nemško besedilo: »Frauen dürfen nur züchtig angezogen...« itd. Ah, vrta in roke morajo biti zakrite. Hm! Seveda nisem imela s seboj nikake ogrinjale. Poskusim pri drugih vratih. Pa vseeno, tudi tam ni šlo. Iz gruč tučev tedaj pristopim gospod, očividno Nemec. In mi lepo ponudi svoj suknjič... Pravi Ogrnem in gospod me spremlja v cerkev. No, sedaj pa je bil on zavrnjen, češ, da je samo v srca. Šla sem torej sama noter, a sem presneto hitro opazila, da ljudje z večjim zanimanjem

Kino

Iz življenja Charlieja Chaplina

Charlie Chaplin je silno močnejši človek. Nikdar ne govori o svojem življenju, o svoji mladosti in o svojih uspehih. Še celo danes, ko je postal najpriljubljenejša filmska osebnost na celim svetu, ga ne pripravi noben reporter do tega, da bi vsaj z eno besedico privzdignil zavese, ki zakriva njegovo preteklost.

Američanom se zdi skoraj nepojmljivo, da filmska veličina, kakor je Chaplin, ne govori o svojem življenju ter tako nameroma pušča v nemar ceno reklamno sredstvo. Ali baš njegov molk še bolj vzbuja radovednost publike.

Neki nemški novinar je sklenil, da poskusi on, kar se ni posrečilo njegovim ameriškim kolegom. S pravo nemško vztrajnostjo in natančnostjo se je podal na delo; prebrskal je nešteto cerkvenih matrk in varijetjskih programov, prelistal cele skladovnice letopisov in si izpisal aleherno podrobnost, ki je bila kakorkoli v zvezi z življenjem največjega sodobnega filmskega glumca. In tako je ustvaril dovršen Chaplinov življenjski zapis, ki je vzvišen nad vsemi lepimi sicer, a neresničnimi zgodbicami, ki krožijo o Chaplinovem življenju.

Chaplinova tužna mladost začenja v Fontainebleauju pri Parizu. Njegova mati je bila nastavljenka v kabaretu kot pevka. Mladi Charlie je šel šest mesecev, ko se mu je mati preselila domov na Angleško. Tako je rasel v najzaprtejšem predmestju Londona, prepuščen samemu sebi, zakaj mati je pevala po cele noči v zakotnih varijetjih, da je z ubogima dvema, tremi šilingi na dan preživela sebe in dete. Ko mu je bilo deset let, je moral tudi sam priti za delo in pomagati materi. Nastopal je na manjših predmestnih odrih, kjer je igral z nikarne poulične dečke, pomagal starejšim igralcem pri oblačenju in maskiranju ter se je sam sebi zdel kralj, akdar je o polnoči dobil svojo borno gažo.

Nekega dne je njegova mati brez sledu izginila. Za štirinajstletnega dečka so se zdaj začeli še slabši časi. Ostal je sam samcat na svetu, ne vedoč, kje je dobil denar za borni svoj vsakdanji kruh. Pridružil se je potujočim komedijantom ter je v nekaj letih prebrazil vsa Anglijo. Bil je večkrat lačen kot sit, spal je na gnilih slamah v hlevih in v krčmah pri pijančih — ali upanja na boljše čase ni izgubil nikdar. Njegova velika želja je bila, da postane nekdanji slaven igralec.

Njegova vera ga ni varala. Po golem slučaju ga je nekega dne srečal upravitelj potujoče trupe »Carnot« (ki je sedaj ravnatelj družbe »Charlie Chaplin Pictures Corp«) in ga vzel s seboj v Ameriko. Tam je nastopal v varijetjih in music-hallih in je kot klov izpopolnjeval s šalami in glupostmi premor med posameznimi točkami. V majhni vlogi (igral je pijanca) se je prvič pojavil v širokih hlačah in velikanskih čevlji s premajhno melono na glavi — v isti opremlji, ki mu je pozneje donesla svetovno slavo. Zel je ogromen aplavz. V ostalem si tistega kostuma Chaplin ni sam zamislil. Po predstavi je pripovedoval, da je videl v Londonu možaka, po katerem si je vzel vzor. Čuval je kočijažem konje, med tem ko so oni popivali v gostilni. Chaplinovo pozornost je vzbudila predvsem njegova značilna hoja, in sklenil je, da jo bo v prvi priliki skušal kopirati. Poskus se mu je obnesel nad vsako pričakovanje.

Ali Chaplinova sreča ni trajala dolgo. Varijetje je propadel in Charlie je moral iti s trebuhom za kruhom. Napol izstradanega ga vzame k sebi Mac Sennett, v tisti dobi najmočnejša osebnost ameriškega filma. Takrat se je Chaplin prvič poskusil v filmu. Igral je v manjših komičnih filmih in dobil za to 40 dolarjev (2250 Din) na teden. Pa njegovi ravnatelji niso bili dolgo z njim zadovoljni. Zdel se jim je premalo komičen.

To je bilo leta 1914 in Chaplin je bil star 25 let. Dve leti pozneje je postal slaven: v vseh deželah sveta so že igrali njegove filme. Njegova plača je lela rasti v brzem tempu: od tisoč dolarjev do 100.000 dolarjev za en film! Vse dotlej, dokler ni postal sam svoj gospodar in osnoval svoje lastno podjetje, kjer je v oni osebi ravnatelj, režiser, igralec in avtor.

Taka je slika Chaplinovega življenja.

Ameriška reklamna mošinerija, ki dela neprestano na tem, da dvigne vrednost filmskih junakov, je s Charliejem imela malo posla. Dan za dnem, ob delavnih kakor ob nedeljah, je Chaplin v svojem ateljeju v Hollywoodu, kjer neumorno misli, dela, korigira — ustvarja... »Kadar delam, je zame praznik!« je izjavil Chaplin.

A Charlie ne misli samo nase. Odkril je Jackieja Coogana, vzgojil Adolpha Menjouja, ustvaril iz Edne Purviance veliko filmsko igralko in bil učitelj neštetim drugim, poprej neznatnim, danes slavnim filmskim veličinam. Posebno rad ima otroke; v New Yorku vzdržuje na svoje stroške dom za siročad.

ogledujejo mene, z ogrnjenim moškim suknjičem, kakor pa sv. Marka. Hitro se izgubim na plano, kjer vrnem neznanemu kavaliiru suknjič in srca smeje se razideva... Ali so svetniki ali menihi v italijanskih cerkvah tako »unzüchtig«, da morajo ženske biti zato bolj »züchtig« — kdo ve!

V Benetkah je ljudi sredi poletja, kakor žveplenik v vseh lokalih, na parnikih, gondolah, na Lidu. Nepregledne množice kopalcev se prazijo na pesku in se premetujejo po vodi. In menda ni treba povdarjati, da na Lidu zares najdeš elegantne pojave.

Ze ne vem, kako sem se naenkrat zopet znašla na Bledu in v Ljubljani. Pa mi ni dalo, da ne bi hitro stopila zopet na gostoljubni Bled, v okrilje domače družine, kjer se tako prijetno odpočiješ s številnimi lepimi vtisi. In za slovo me povede pot še preko Kranjske gore v Podkoren, v to ljubko, k solncu obrnjeno gorenjsko gorsko vas. V lepoti milega jesenskega solnca se končno s težkim srcem poslovim od blestečih Gorenjskih in od poletja. V mestu zopet čakajo poročila in ukazi božice Mode. Tedaj pogledimo, kaj nam prinaša jesen!

Ublaževalni razlog.

Sodnik: »Ali morete navesti kako olajšilno okolnost?«
Obtoženec: »Da, gospod sodnik! Danes je moj godle«

Radio

Izveček iz večernih programov

DUNAJ (531 m 7 KW), BERLIN (504 m 10 KW), FRANKFURT (470 m 9 KW), LIPSKO (452 m 10 KW), MONAKOVO (485 m 10 KW), RIM (425 m 12 KW), BERN (435 m 6 KW).

Nedelja, 5. IX.:

DUNAJ 19.30: Rossini: »Sevillski brivce«. Komična opera v dveh dejanjih.
BERLIN 20.30: »Poletna pesem«; pravljica o Alicini ljubezni.

21.: Zabaven večer (Orkester, solisti itd.)

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 22.30: Pesmi s spremljevalnim klavirju.

21.30: Orkester brezposelnih in mezzosopran.

22.30: Plesna godba iz Berlina.

LIPSKO 19.45: »Zapravljevec«. Carobna pravljica z godbo v 3 dejanjih (10 slikah).

22.30: Plesna godba.

MONAKOVO 20.: »Das Dirndl vom Fahnherhof«. Ljudska igra v 3 dejanjih.

22.: »Most«. Roseggerjeva pripovedka iz Stajerske.

RIM 21.10: Odlomki iz Puccinijeve opere »Manon Lescaut«.

BERN 20.30: Orkestralni koncert. Violinski virtuos Fred Rothpletz.

Pondeljek, 6. IX.:

DUNAJ 20.: Koncertna akademija. Schubertove skladbe.

BERLIN 20.15: Uvod v orkestralni koncert 20.30: 200 let orkestra. — 1. Suitsa Esmol 2. koncert za klavir in orkester. — 3. Brandenburgski koncert št. 1.

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 20.15: Koncert zdraviliškega orkestra iz kopališča Soden.

LIPSKO 19.45: Iz spevov življenja. (Recitacije in orkester).

23.: Plesna godba.

MONAKOVO 20.45: Nürnbergski godalni kvartet. — 1. Mendelssohn: Godalni kvartet D-dur. — 2. Dvorak: Godalni kvartet es-dur.

RIM 21.25: Vokalni in instrumentalni koncert.

BERN 20.30: Orkestralni koncert. Mangoldova produkcija na flauti.

Torek, 7. IX.:

DUNAJ 20.: Orkestralni koncert simfoničnega orkestra. 1. Schumann: Simfonija d-mol. 2. Chopin: Koncert za klavir in orkester f-mol. 3. G. Mahler: Adagietto iz VII. simfonije. 4. Liszt: Ogrska rapsodija št. 1.

BERLIN 21.30: Pesmi iz preteklih časov.

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 19.30: Verdi: »Rigoletto« (iz frankfurtske opere).

LIPSKO 19.45: Simfonični koncert. 1. Mozart: Simfonija št. 37, g-dur. 2. Schumann: koncert za štiri rogeve in orkester, a-dur. 3. Smetana: »Labas«.

MONAKOVO 20.: »Serenada«. Melodrama v treh dejanjih.

RIM 21.25: Vokalni in instrumentalni koncert.

BERN 20.30: Orkestralni koncert in tercet; violina, čelo in klavir.

Sreda, 8. IX.:

DUNAJ 20.: Ura avstrijskih pesnikov.

21.15: Produkcija lahke dunajske glasbe

BERLIN 19.30: Uvod v dramo »Kralj Nislo«.

20.: »Kralj Nikola«. Wedekindova drama v 3 dejanjih.

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 20.15: Grillparzer: »Medea« (Tragedija v 5 dejanjih).

LIPSKO 19.45: Skladbe Klara Schumann, Roberta Schumann in Brahmsa.

22.: Plesna godba.

MONAKOVO 20.40: Artur Schnitzler: »Zadnje maske«. Drama v 1 dejanju.

21.25: Inozemstvo v monakovski stekleni palači. (Predavanje).

RIM 21.25: Leo Fall: Odlomki iz operete »Dolarska princezinja«.

BERN 20.30: Orkestralni koncert in pesmi.

Četrtek, 9. IX.:

DUNAJ 20.: Večer narodni pesmi. (Poje zbor).

BERLIN 20.30: Komorna glasba za kvartet.

21.30: Sodobna lirika, nato plesna godba.

FRANKFURT 20.15: Simfonični koncert orkestra kasselske drž. opere.

LIPSKO 19.45: Ples in plesna godba. Ljudski in narodni plesi.

21.: Ljudski in narodni plesi.

MONAKOVO 20.15: Pisan večer. (Orkester, solisti, recitacije).

RIM 21.25: Večer posvečen skladatelju Cataliniju.

BERN 20.30: Orkestralni koncert in čitanje v bernskem dialektu.

Petek, 10. IX.:

DUNAJ 19.30: Mozart: »Carobna piščala«. Opera v 2 dejanjih.

BERLIN 20.: »Ifigenija na Tavridi«. Glukovska opera v 2 dejanjih.

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 22.: »Ifigenija na Tavridi«. (iz Berlina).

LIPSKO 20.30: Simfonični koncert: 1. Debussy: Vijolinski koncert. (Prvo izvajanje).

2. Scriabine: Druga simfonija, c-mol (Prvo izvajanje).

MONAKOVO 19.45: Sodobna godba.

RIM 21.25: Koncert lahke glasbe.

BERN 20.30: Orkestralni koncert in produkcija veselih pesmi.

Sobota, 11. IX.:

DUNAJ 20.: G. Karlweis: »Das grobe Hemd«. Ljudska igra v 4 dejanjih.

22.: Lahka glasba iz hotela Bristol.

BERLIN 20.30: Vožnja po Renu. Akustična slika.

22.30: Plesna godba.

FRANKFURT 20.15: Izjava se opereta, ki pa še ni določena.

22.30: Plesna godba iz Berlina.

LIPSKO 19.45: Iz del Knuta Hamsuna.

21.15: Zabaven večer in plesna godba.

MONAKOVO 19.30: Konrad Dreherjev večer. (Orkester, kvartet, ksilofon).

22.30: Lahka večerna godba.

RIM 21.25: Vokalni in instrumentalni koncert.

BERN 20.30: Orkestralni koncert in »humor na klavirju«.

Obrazi naših umetnikov

(K umetnostni razstavi na ljubljanskem velesejmu)

Slikar Rikard Jakopič

Slikar Matija Jama.

Slikar Anton Gojmir Kos

Kipar Lojze Dolinar

Slikar Ferdo Vesel

Slikar Fran Tratnik

Kipar Ivan Napotnik

Slikar Ivan Vavpotič

Grafik Božidar Jakac

Fran Albrecht:

Malo važni zapiski

(Konec)

Vsako jutro po zajtrku jo zavijem proti Seimi, čez most, v smeri proti Louvru, tam, kjer je dolga vrsta pričarjev in trgovcev z živalmi. Papige so tam, kolibriji in cela vrsta eksotičnih ptic; vmes želve in domača perotnina. Kako dobro dé človeku, če se v svezem ranem jutru s čistim srcem pomenuje s pticami in živalmi. Kako ljube so ti, kako mile — miteše skoro od ljudi.

Nato se okrenem v nasprotno stran, k bukinistom in brskam po njih zalogah. Zapehane slovnice in slovarji, razcefrani kriminalni romani leže vse križem po predalih. A jaz imam premalo časa in potrpljenja, da bi med to navlaklo iztaknil kaj poštenega.

Na poti nazaj se po bulvarju St. Michela in St. Germaina ustavljam pred knjigarnami, jemljem v roko to ali ono knjigo, odprem dva, tri liste in takoj čutim, ali mi je prijateljica ali ne. Kako čudna je ta stvar s knjigami, to je kakor z ljudmi. Srečata se dva tujca, ki se ne poznata ne po delih, ne po obrazih, in čutita oba takoj, ali je med njima tajna vez. Take tajne vezi spajajo tudi

knjige z ljudmi.

Rad bi si nabavil nekaj novejših stvari. Zadnjo dramo Claudelovo »Souljer de satin«, Cocteaujevo pesnitev »Mariage au tour d'Eifel«, zbornik najnovejših francoske lirike, nekaj Duhamela in Valeryja bi si nakupil rad, a čudno, v vseh teh velikih knjigarnah povsod isti odgovor: nimamo. Naposled izvem vzrok: vsaka nova francoska knjiga se tiska sprva samo v par tisoč izvodih in mine nato precej časa, preden slede novi tisoči. Prvi tisoči pa se prodajo v dveh, treh dneh, ako ima avtor ime.

Tako si nabavim samo par revij in manj pomembnih knjig, s prijateljico pa, ki ima nekaj znanj v mednarodnem ženskem svetu, se odpraviva h gospe Jouvovi. Mme Jouve je soproga mladšega francoskega poeta; ona sama ima nekako šolo za estetiko vsakdanjega življenja. V tej šoli se izobražujejo odrasla dekleta predvsem v točni in lepi izgovorjavi, dalje v literarnem, umetniškem in v življenjsko praktičnem okusu. Šolo posejajo gojenke najraznovrstnejših narodov in zemlj.

Gospojno stanovanje je veliko, a prav nič bahato in razkošno, pač pa jako okusno. Par preprog po tleh in na steni, tam na mizi lična vaza ali kaka druga drobnjav in sobica je kakor dra-

gulj. To je umna gospodinja: iz ničta ni napravi paradiz.

Gospa toži o socialni mizeriji, ki je zavladala v Franciji. — Kje je izhod iz tega brezupnega pomanjkanja? vprašuje s tihiimi očmi. Nato pripoveduje o prizadevanju evropskih žena za pacifizem, ko pa preide pogovor na literaturo, se dama razživi. Vildrac je pred mesecem dni odšel v Kino. Duhamel je bil večerj pri njih, danes se je odpeljal na čeraj v svojo vilo. Francoski pisatelj sploh večinoma ne živi v Parizu, marveč imajo svoje domove v okolici in prihajajo vsak mesec samo za par dni v mesto po opravkih.

Razumem: v tem razpaljenem, razburkanem kotlu je koncentrirano delo jedva mogoče. In vrhu tega ima človek na vratu neprestane obiske, intervjuje, družabne obveznosti. Zakaj pisatelj v kulturnem narodu socialno ni tako brezpomembna para kakor pri nas doma. O, francoski pisatelj je gospod.

Gospa vabi, naj ostaneva delj časa v Parizu in obeta interesantno družbo. No, meni ni do tega. Moji najboljši prijatelji so tisti, ki jim ne poznam človeškega obraza, temveč samo njih misel, njih duha. In med duhovi, ki se razumajo, vlada neprekinjeno najbližji prijateljski kontakt. Jaz, hvala bogu, imam obilo

ski kustos v Grosupljem ujel 15 takih metuljev ob električni luči; pa tudi v Ljubljani so jih že ujeli. Ni izključeno, da utegne omenjeni metulj postati prej ali slej precej pomemben za naše gospodarstvo.

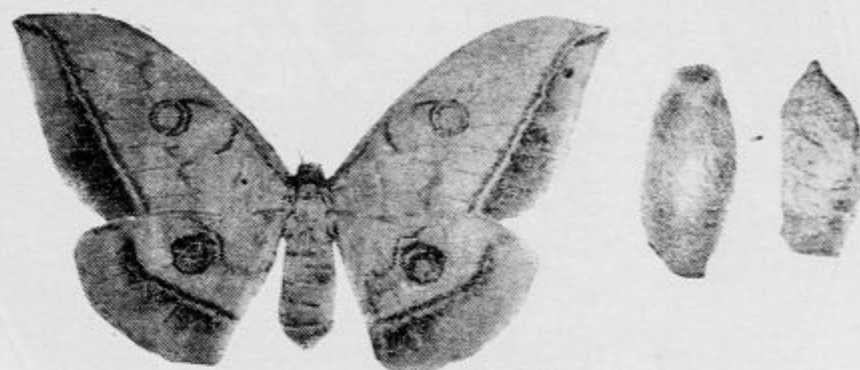
Nadalje vidimo dva para Apolonov (Parnassius Apollo L.). Pač najlepši in morda najzanimivejši med metulji naših krajev. Kakor je bil bog Apolon najlepši med ogovi, tako je tudi metulj Apolon najlepši med metulji. Glavna barva Apolonov je golobje bela, ostale barve pa zelo variirajo. Nekateri imajo na zgornjih zadnjih krilih rdeče pike z belimi očesci ali rdeče

metrov visoko. Tega izredno redkega metulja, s katerim se morajo ponasati le posebno redke zbirke, tuptam najdemo na vrhovih naših Karavank in Julijskih alp.

6. Crambus luctiferellus, isto majhen metuljček, se nahaja v naših planinah, krog 2000 metrov višine.

7. Scardia boletella F. pa ne spada med prve, marveč je izredno velik mol, pri nas največji te vrste in živi v velikih bukovih gozdovih v Gorjancih in tudi v Gorenjskih planinah so jih našli. Njegova ličinka živi v bukovih gobah, rastočih na starih deblih.

8. Pole omenjenih, posebno zanimivih

Jamamaj s kokoni

2/3 naravne velikosti

pege brez očesc, rumene pege z očesi, rdeče pege z dvema belimi očesi. Včasih najdemo Apolone, ki imajo na zgornjih krilih zgoraj in spodaj rdeče pege. Nesteto je manjših in večjih razlik v obliki peg, v risbi in v barvah.

Apolona najdemo v višinah do 1500 metrov, in sicer ob vznožju Stola, v Bohinju, na Kumu, na Velebitu in še na raznih drugih mestih, kjer uspeva homulica, toda povsod je redek. Kljub temu, da ga, razen človeka, nihče ne zalezuje, ga je vedno manj in je bil skrajni čas, da je prišel pod popolno zaščito. Apolon leta v juliju in avgustu; oplojena samica se razloči od ne-

vrst je še nebroj drugih in še mnogo nedoločenih in celo nepoznatih metuljev, tako da naše metuljarje, katerih je že prav precej v Sloveniji, čaka še mnogo zanimivega dela in bodo imeli priliko odkriti dokaj novega. Včasih so se tudi dijaki zanimali za razne zbirke mrčesja in rastlin, a danes jim pa bolj ugaja žoga in še marsikaj drugega. Dobro je, če profesorji bodrijo mladino k opazovanju narave in jo tako obvarujejo marsičesa slabega.

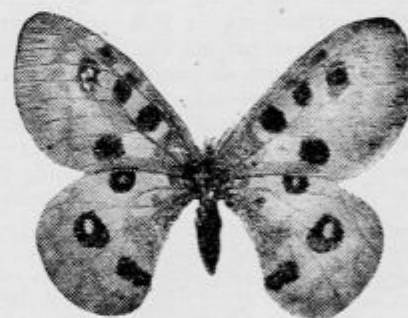
Molj bukove gobe Scardia boletella

2/3 naravne velikosti

Ledeničar Erebia glacialis

2/3 naravne velikosti

Apolon

2/3 naravne velikosti

Triglavski pedic Psodos Spitzzi

2/3 naravne velikosti

Crambus luctiferellus

2/3 naravne velikosti

oplojene po trdem ovoju na zadku, ki ga uporablja pri polaganju jajčec na skale, kjer raste bela homulica. Gosenice se izležajo sredi zime in se zelo odporne, prenesejo do 35 stop. mraza.

4. 5. in 6. so metulji iz visokega alpskega sveta in ne pridejo nikdar v nižave.

4. Erebia glacialis Esp. v pluto Esp. je manjši, skoro čisto enobarven, temno rjav metuljček in se nahaja samo v najvišjih legah 2400 metrov. Pri nas ga najdemo na Triglavu in tvori posebno podvrsto: v. Triglavensis. (Schaw.)

5. Psodos Spitzzi Rbl. temno siv, nekoliko kovinasto se spreminjajoč, s temnimi očesi na krilih, živi nad 2200

Na morju odpravite dlake in vidne mozole

5 minut pred kopeljo z duhtečo kremo. Vsaka žena želi imeti poleti vrat prost in gole roke a na obali tudi gole noge. Nič ni tako neestetično kakor imeti dlakaste roke ali noge, modrikast vrat, večina žen je bila dosedaj primorana vporabljati komplicirane, slaboduhteče epilatorje, ali pa britev, slabši lek nego zlo, ker obrablja dlaka povzroča črne pike na koži in povspešuje vedno bolj rast dlak.

TAKY, parfimirana krema, katere se vporablja takšna, kakoršna je v tubi, uniči takoj dlake in nenirjetne mozole. Nobena predpriprava ni potrebna; ni se bati nikakoršno razdraženje kože; TAKY napravi kožo belo in gladko; se ne posuši v tubi. Razven tega TAKY uniči dlake, ker prodre do njih korenine; dlaka se je polagoma zopet pojavi in to zelo slaba in tanka a mnogokrat popolnoma izgine. Vporaba je tako enostavna, da jo zamorete vneti kjerkoli to hočete in se tako v 5 minutah iznebite dlak in mozolov. DEPO v Beogradu pri Miskovic & Comp. Drogerija na veliko. DEPO v Zagrebu, Jugofarmacije, drogerija na veliko. Dobiva se v vseh drugih lekarnah in drogerijah.

Opozorjamo

vse interese, da je pri pismenih vprašanih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v znesku Djn 2.—. Posebno opozorjamo na to, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov.

Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od »malih oglasov« bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Din 2.—

prijateljev, razkropljenih po vsem svetu, raztrošenih po vseh vekih.

Z očmi, ki se poslavljajo, hodim po mestu. Z eno nogo stojim oklevajoč že na poti, druga pa se siloma trga in se ne more odtrgati stila. Kako čudno je to: deset, štirinajst dni bivam v tem mestu in že so se iztegnile njegove ti-palke po meni, zgrabile me in me ne izpuste več. To je skrivnost tega lepšega mesta: prideš, tukaj, vanj, in ne da ti stanovanja in bivališča, da ti — dom. Zato ne moreš oditi.

Kakor v snu sem hodil po teh cestah. A ta sen je bil več nego bdenje. Zakaj, gledale niso samo telesne oči, gledala je duša.

Kako so mi zdaj drage vse reči, vse nevažne malenkosti! Po cesti stopam, po malo obljudeni ulici, in nenadoma se mi skoro orosé oči, da hipoma obstanem. Neznatna trgovnica z optičnimi predmeti je tam, na pragu trgovine pa sedi drobna gosposka mačica in mežika v solnce z majhnimi zelenimi očali. Ta očala — to ni reklama, ne, to je pesem... In na druge živali pomislim, ki sem jih videl snoči v cirkusu italijanskih Treh bratov. To je bil originalen voziček, ki mi ne gre iz spomina. V voziček, ki ga kučira opi-

ca, sta vprežena dva psa; v notranjem delu obeh koles pa čepé mačke in mačkam na hrbtu sede miške... In vse to se lepo vrti naokoli. Res, sama velika ljubezen do kreature je mogla spraviti vse te živali, ki so si zoprnice po naravi.

In pomislimo na telo mlade mulatije na bajnem umetniško-pestrem večeru v Folies Bergères. Mačje prožno in obenem mišičasto polno je njeno telo. Zdi se, da je iz temnega marmornja. Ne, njeno telo je iz bron.

In na tisoče nevažnih stvari mislim, ki bi jih vse povedal rad, če bi bilo mogoče. Na galerije in razstave mislim, v kojih so shranjeni plodovi najmlajših industrijskih prizadevanj. Koder nas je vodil pisatelj slikar; na življenje v kavarni, baru, na cesti, na borzi, v Bonque de Lyon, na ogromne sedemnadstropne trgovske magazine in njih svojevrstno poezijo.

Vse bi objel rad še enkrat s svojim pogledom in svojo mislijo, ko stojim vrhu Eifflovega stolpa. Medlo brleč žar-nice na mogočnih železnih stebrih. Vester se mi zaganja v obraz. Spodaj pa leži na videz pokojno vse to ogromno neobsežno mesto, ki mu ne morem videti konca, kako se pne na griče in iz-

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Nedelja, 5.: »Grofica Marica«. Izv.
Ponedeljek, 6.: Zaprt.
Torek, 7.: »Trubadur«. Gostuje baritonist Pichler, E.
Sreda, 8.: Zaprt.
Četrtek, 9.: »Hoffmannove pripovedke«. Gostuje tenorist Rijavec, C.
Petek, 10.: »Večni mornar«. B.
Sobota, 11.: ob 20.: Predstava na čast udeležencem pravnega kongresa. Izv.

Ljubljanska drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sobota, 11.: Predstava na čast udeležencem pravnega kongresa. Izv.

Repertoarni načrt ljubljanske drame za sezono 1926-27. Klasični: Sophokles: Antigona; Shakespeare: Macbeth; Romeo in Julija; Molière: Molière; Skopuh; Ljubzen — zdravnik; Slovenski repertoar: Cankar: Hlapci; Jalen: Sretna; Remec: Učiteljica Pavla; Begović: Božji človek; Tolstoj: Luč sveti v temi; On je vsega kriv; Dostojevski: Zločin in kazen, scene iz romana; Jevrejinov: Glavna stvar; Hilbert: Drugi breg; Zeromski: Ušla mi je prepičljica. Moderni tuji repertoar: Rabindranath-Tagore: Pošta; Shaw: Sv. Ivana; Galsworthy: Joy; Balzac: Mercadet; Claudel: Oznajenje; Romain: Knock; Strindberg: Tovariši. Ta repertoar se bo razširil še z nekaterimi deli najnovejših svetovnih zlasti najnovejših slovenskih izvirnih dramske produkcije. Vpoštevala se bodo vsa dobra nova spisana izvirna slovenska dela. Iz dramskih del, navedenih v repertoarnem načrtu, bo vpriporjenih za abonente 20 del. Za mladino bo drama naštetih dveh pravljic. Kot ljudske in nedeljske predstave so med drugimi v načrtu: Linhart: Veseli dan ali Matiček se ženi; Nestroy: Lumpacij vagabund in Sem ter tja; Anzengruber: Slaba vest.

The Yugoslav Circle v New Yorku

V prvih mesecih letošnjega leta se je osnovalo v New-Yorku Jugoslovensko prosvetno kolo (The Yugoslav Circle). Namen kroga je, seznanjati Ameriko z našimi kulturnimi vrednotami. Krožek, katerega člani so: dr. I. Altaraz, Zlatko Baloković, Rajner-Hlača, Elbin Kristan, Milan Marjanovič, Iv. Meštrovič, Adela Milčević, Ivana Mladinec, prof. Pupin, Srgjan Tucić ter Konstantin Joksimović, si ne lasti nikakih reprezentativnih pravic, temveč se smatra samo za organizacijo, ki je dolžna sprejeti v svojo sredo vsakogar, ki je pripravljen napraviti uslugo jugoslovenski kulturni stvari. Krožek je razdeljen na tri sekcije: v glasbeno, knjižno - dramsko in v sekcijo za upodabljajočo umetnost. Glasbena sekcija je izpolnila za svojega poverjenika v domovini skladatelja M. Blagoja Bersa, profesorja za zagrebškem konservatoriju. Zlatko Baloković je podaril 25 tisoč Din za izvirno koncertno skladbo, pisano za violino in orkester.

Književno-dramatska sekcija se je pobrižala, da so prišli v zbornik mednarodnih najboljših novelistov »Great Short Stories of the World« najzanimivejši predstavniki srbskih, hrvaških in slovenskih prozaistov. Tako se je ameriško čitaloče občinstvo seznanilo z Ivanom Cankarjem (Starci in otroci), Avg. Matošem (Sosed) in L. Lazarevičem (Na vodnjaku). Meseca maja pa se je igrala na ameriškem odru »Triangle Theater« v New-Yorku drama pisatelja Milana Marjanoviča »Tlavata«. V šestih tednih se je delo uprizorilo 36krat; v kratki prihodnosti bo sledila v istem gledališču premijera druge Marjanovičeve drame »Idlers«, kasneje pa se obeta v broadwayskem gledališču Begovićeva drama »Božji človek«. Igrali jo bodo pod naslovom »God Incarnate«.

Sekcija oblikujočih se umetnikov se je že dostojno predstavila ameriški javnosti z letošnjo razstavo upodabljajoče umetnosti v Filadelfiji. Razstavo sta aranzirala kipar Meštrovič in prof. M. I. Pupin. V Filadelfiji je sedaj na ogledu okoli 90 dobrih slik in risb, katere so napravili najboljši ljubljanski, zagrebški in beograjski umetniki. Ta razstava vzbuja v Filadelfiji velikansko občudovanje in strokovnjaki pravijo, da so se naši umetniki odrezali najbolje med vsemi. Tajnik krožka je Ivan Mladinec, 222 Fourth Ave., New-York, U. S. A.

Peideseta predstava Foersterjeve opere »Eva« (katere smo slišali lani tudi v Ljubljani) bo meseca septembra v praškem Narodni divadlu. Predstava bo imela značaj jubilejne slovnosti. Opera bo popolnoma na novo inscenirana.

ginja na horizontu. Lahna popoldanska megla mu zakriva obrobja. Po sredi pa se vije srebrnozelenkasti pas Seine. Zbogom, Pariz!

In obrnem se protijugoztoku in pravim: Predragi Slovenci, častivredni penatje in vi vsi, vsi drugi, ki ste dobre volje! S tarzansko okretnostjo sem se povzpela na to velikansko pajčevino, spleteno iz železnih drog. Danes, ko odkrivamo spominsko ploščo slovenskemu možu, v katerem se je točila najčistejša dionizijska kri, ko častite spomin našega bratca Andreja, vas lepo pozdravljam. Tudi to mesto je ustvaril dionizijski duh, ki je duh genija. Samo genijalen narod je mogel ustvariti to bajno, bogato in lepo mesto.

Zbogom, ti lepo in bogato mesto! Videl sem bogastvo tvojega bulvarja des Italiens, videl pa sem tudi socialno bedo bulvarja Jeana Jaurès. Ali boš izravnaval prepad v smislu zakonov, ki z železno neizprosnostjo odmevajo v naš čas, ali pa se utopilo v lastnem blesku in bogastvu, da te bodo preplavili tuji-barbari iz vseh vetrov naše zvezde, kakor nekoč mogotni in prekrasni Rim?

Mene si obogatilo, napolnilo in osvetlilo, glej, zato me je skrb zate,

Dva naša plesalca na tujem

(Dopis iz Pariza.)

V znanem pariškem intimnem gledališču »Comédie des Champs-Élysées« na Avenue Montaigne sta nedavno nastopila naša ljubljanska rojakinja gdnca Lidija Wisiakova in g. Václav Vlček. Proizvajala sta z velikim uspehom vrsto originalnih plesov. Njun nastop je francosko, a tudi češko in nemško časopisje prav simpatično zabeležilo. Posebno pozornost so vzbudili tudi njuni kostumi, za katere je napravil načrte ljubljanski akad. slikar g. Fran. Kralj. Praški slikar Hugon Boettinger, ki se je mudil v Parizu, je kostume večkrat skiciral, ker so mu zaradi enostavnosti in finega okusa zelo ugajali. Širša publika z njimi ni bila eveda posebno zadovoljna, kar ni čudno: vajena je bogatih oblačil v zlatu, draguljih, in razkošnem perju, kakršna je videti vsak dan v gledaliških-varietejih, kot so »Casino de Paris«, »Folies Bergères« in »Moulin Rouge«. — Kompozist B. Martinu pa je bil očaran od kostuma za njegovo »Habanero«, izvedenega v modrih, belih in rdečih barvah.

Meseca junija sta gdnca Wisiakova in g. Vlček priredila tudi plesno akademijo, »recital de danse«, kjer je prevzela pokroviteljstvo poleg g. Osuskyjeve, žene čl. poslanika v Parizu tudi gospa Spalajkovičeva, soproga našega pariškega poslanika. Na slikarski razstavi (znana tudi Ljubljankom), dalje plesi čeških kompozitov (J. Suk, B. Smetana, A. Balatka), Debussyjev »Colliwogs Cake-Walk« in »Lento orientale« našega kompozita Lucijana M. Škerjanca.

Gdnca Wisiakova in g. Vlček sta dosegla pri umetnostno izobraženi publiki in pri kritiki nesporen uspeh. Sedaj imata več ponudb za angažmane. Kakor čujem, sprejmeta najbrže ponudbo moskovskega teatra »Chauve Spuris«, ki ga vodi ravnatelj Baliev. S tem gledališčem mislita nastopiti do konca tega leta v Parizu, nato pa nameravata z obojem v Ameriko. Gdnca Wisiakova in o. Vlček sta nastopala večkrat tudi na drugih prireditvah in v gledališčih.

Vtisi s pariških umetnostnih razstav

Pariz, konec avgusta.

V ogromni leseni baraki pariškega »Salona« na Porte Maillot je zbrana silna množina del modernih umetnikov številnih narodov. Nekaj tisoč slik visi tu v neskončnih dvoranah. Večina je srednjevrstno in četo manjvredno blago. Med slikarji so tudi znamenita imena, n. pr. kipar Bourdelle in slikar Bernard. Tudi Rusa Sorina sem opazil in videl sem Čeha Kvapila ter japonskega slikarja Fuadžita, ki je zastopen s šestimi deli. Znan slikar Sova Sumanovič dela pri slovitem kubistu A. Lhoti. Interesanten v načinu razdelitve barvne ploskve je Maki Chagall. Morda je Rus, vsaj tako ga občutim. Gnil me je bivši kubist Eugen Zak. Primitiven in zelo iskren slikar. Idealist je in je očitno zelo vestno študiral renesančne mojstre. Pri nekaterih študijskih glav se moram spomniti na Raffaella, včasih spet na Pompejske freske. Prevladuje melanholična poteza, ki vpliva naravnost muzikalno kot obupna melodija. Njegova barva in linija vpliva name skoro erotično. Za srednjo njegovo sliko je zataknjen preprost šopek cvetja, že posušen. Rože odpadajo in leže na tleh... Drugi dan mi je sarajevski znanec slikar Petrovič pravil, da je lansko spomlad Zak umrl od lakote in jetike.

Henrija Matisseja ne razumem več. Vidi se mi banalen in grob. Belgijski mojster Vlaminck ima eno pokrajino in eno tihožitje. Eden tistih srečnih je, za katere se publika trga. Izredno močan umetnik. Uporablja sive, rjave, zelene in črne barve, vse z molke, umazane. — Smejal bi se skoro slikarju Tonny-u. Slika mase ljudi, živali in tako primitivnih oblikah, da me spominjajo na otroške črčkarje po stenah zakotnih »vespazijank«. Dušo pa je razgalil do dna. Njegove slike prikazuje življenje po skritih ulicah velikega mesta in po sumljivih hišah. To je kos blodnega in grešnega življenja podzemnega Pariza, kjer srečuješ stare poročne veče, odurne in usmiljenje vzbujajoče. Težko gledaš te slike sloveškega gorja in groze. Pomilovanje te prevzame — vendar je vse to resnično. — Slikarica Helena Perdriatova kaže nekaj španske sladkosti, dela pa naivno in zelo točno. Prodala je vse slike, nekatere celo po večkrat. — Kipar A. Bourdelle razstavlja ogromen, sedem metrov visok bronast spomenik »Francije, ki sprejema tujece«. Zanimiva zasnov! Ogromna žena drži navpično prapor, na levi ima ščit, na desni se okrog stebra ovija kača, ki brani svoje mladiče. Arhaija tega dela močno vpliva v gozdu drugih skulptur. — V zadnjem delu lesene palače du Bois vidim nekoga Ivo Režeka. Mislim, da je, da je Slovenec, pa je Zagrebčan. Razstavlja dve sliki. Ena predstavlja našega slikarja Vena Pilon, z rdečo apakšo ruto za vratom. Režek je dober slikar in slika zelo plastično.

kakor da sem ti rodni sin. Tam na vzhodu se iz neizčrpe slovenskega morja dviga drugo mesto, belo in sinje, ki si v krvavih sragah gradi svetlinik, da postane metropola novega sveta. Ali boš obstalo, mesto, ali poginilo? Ali boš ostalo svetilnik duha — misli in lepote? Ne zbogom, na svidenje, Pariz!

Vladimir Levstik:

Kriza slovenske knjige

Idila stare Slovenije je minula. Planke okoli nas so se podirle, da sami nismo vedeli kdaj, veter širokega sveta je planil med nas in utrip našega življenja je dobil ameriški tempo. Ljubljanka dolga vas postaja velenost z asfaltiranimi avenijami, vsa kajake podjetnosti imamo na prebitek, v grehotah in pokvarah tudi ne ostajamo za drugimi naprednimi narodi — z eno besedo, da nimamo lažnega umetnika in sirote kulture, ki je slej ko prej iz pepela kralji, bi se skoro lahko trdilo, da nismo več mi. Prav za prav ne bi smeli tožiti zastran kulture, ker je znano, da je pri nas ogromna. Imamo univerzo, več gledališč, mnogo založništvo, imeniten sport, pariško modo. Fialov bar — treba je le, da umeš naštevati. Le žal, da se kultura ne meri samo po obliki, kakovosti in sredstvih proizvodnje,

F. M. Dostoevskyj.

Ob letošnji 45. obletnici smrti velikega ruskega pisatelja.

John Galsworthy: Escape.

V londonskem gledališču »Ambassadors« se je pred kratkim igrala Galsworthyjeva nova drama »Escape« (Pobeg). Kakor smo že zabeležili, je angleško občinstvo sprejelo stvar z zelo mešanimi občutki. Iz vrst poslušalcev so se čuli celo glasni protesti.

Vsebnina drame je sledeča: Matt Denant, bivši stotnik, v civilu zasebnik in gentleman se sprejaha zvečer po Hydeparku. Slučajno zavije mimo klopi, na kateri sedi v svitu medle svetilke ženska. Ta ga poprosi za žveplenko. Denant ji postreže, se spusti v razgovor, in sede na klop. Ko se pogovorita, mu ženska ponudi vizitko. Denant je ne vzame in se odstrani. Ta prizor je videl kriminalni uradnik, ki čisti Hydepark od pohujšanja in nemorale. Ker pa je ženska na govorila še nekega drugega gospoda, jo povabi s seboj na stražnico. To jo tako užali, da začne klicati na pomoč. Denant, gentleman, se vrne, brani žensko in si sporeče z detektivom. Konflikt poslane tako srdit in oster, da vseč Denant uradnika s palco po glavi. Mož se zvrne, nesreča hoče, da zadene s sencem ob klop in se ubije. Pojavita se dva stražnika, sledi preiskava. Denant pride pred sodišče, pravica ga obsodi na pet let ječe.

Po enem letu prikrajsane svobode se mu posreči uiti iz kaznilnice. Nad farmo v bližini Dartmoora, kjer je zaprt, leži gosta megla. Nadzorujeta ga dva paznika. Denant je izurjen begun in pozna položaj, ker se je poslužil bega že enkrat med svetovno vojno ko je bil ujet v Nemčiji ter jo je pobrisal čez holandsko mejo. Ker pa vojna ni mir, ga kmalu vjamejo. Dva dneva se klati po polju, potika se čez hrib in dol, deloma peš, deloma se vozi v ukradenem Fordovem avtomobilu in se ustavi pri neki dami, ki mu ponudi zavetje v svoji sobi. Pustolovščina se zaključi s skirvanjem v žagradu vaške cerkve. Potem seže po njem roka pravice in samolastne prostosti jetnika je konec.

Galsworthy je vzel snov za to dramo iz resničnega življenja. Pred časom je bil namreč na Angleškem obsojen bivši visok uradnik, ker ga je zalotil v nedolžnem pogovoru s počestno damo vohun londonske policije. Sodišče mu ni moglo dokazati nesar; a kljub temu, da je bil neomadeževan v družbenem pogledu, vzlic temu, da je bil v javnosti na izbornem glasu — ga je sodnik obsodil. To je dalo Galsworthyju pobudo, da se je lotil take snovi.

Pisatelj je posvetil v dramo največ pozornosti razmerju med meščanom in kaznjencem. Vestno beleži, kako se obuja v enem sočutje, v drugem pa nizkotni instinkti »Escape« je drama v devetih slikah s preigr. Predigra se vrši v Hydeparku in prva epizoda za njo je prizor na zemljišču kaznilnice v Dartmooru, kjer sklene Denant pobegniti. Seveda kaznjencem ne pobege zlahka, marveč šele potem, ko je fizično premagal dva paznika.

Dialog v dramo je izvrsten in doseže višek v sceni med damo, ki skriva gentlemana pod svojo posteljo in med Danantom, ki se ji močno priklupi. Na bregu neke reke se sestane begun s starim gospodom, bivšim sodnikom. Ta ga spregleda popolnoma, a mu ne stori nič žalega. Razume ga, ker je človek in se niti ne zneni, ko se Denant poslovil in gre naprej. Po zanimivih peripetijah pride kaznjenc nazaj v ječo, kjer spozna, da se je beg izplačal, ker je prišel v dotiko s tolikimi dostojnimi ljudmi.

Snov Galsworthyjeve drame je v bistvu epizna. Pisatelj je izbral njeno dramsko možnost kolikor se je dalo, toda ne v škodo svojega junaka in ne v škodo zverine v

človeku. Orisal je tega in ono čisto stvarno. V ironični razdelitvi prizorov tiči pomen tega dela.

»Escape« je režiral Leon M. Lion, ki se je poslužil pri premijeri odra za premikanje.

Kaj je z zaščito avtorskih pravic? Ze več let se izdeluje v umetnostnem oddelku prosvetnega ministrstva v Beogradu zakon za zaščito avtorskih pravic. Ministrstvo je že parkrat vprašalo za svet razne umetniške institucije in združenja, vendar zakon še vedno visi in skupščina ga še ni sprejela. Sedaj javljajo iz Beograda, da je ministrstvo izdelalo še en projekt zakona za zaščito avtorske svojine. Načrt bo dostavljen vsem zainteresiranim organizacijam, da izrečejo o njem svoje mnenje. Tako stopicamo s tem važnim zakonom samo od načrta do načrta, do realizacije pa ne pridemo in avtorji trpe medtem gmotno škodo. Bilo bi vsekakor v splošnem interesu, da se stvar enkrat že končnoveljavno reši.

Slovenski pisci v praškem gledališču. Češko Narodno gledališče v Pragi uprizori v novi dramski sezoni Maksima Gorkgea tridejansko »Lažni denar«, Krležovo »Golgota«, »Priblenjenega Samsona« od Andrejeva ter »Babilonski stolp« od Slonimskega.

Delovni program praške drame. Jaroslav Kvapil, ravnatelj praškega Vinohradskega gledališča ima za nastopno sezono sledeči program: Shakespearejev cikel se izpopotuje. V jeseni pride na oder »Hamlet« z mladim igralcem Stepanekom v naslovni ulozi. Potem se bo igrala Shakespearejeva komedija »Konec dober — vse dobro«. Iz nemške klasične drame se uprizori Schillerjev »Wallenstein«, kjer nastopi v naslovni ulozi zopet Stepanek. Na spored pridejo dalje Langerjevi »Milijoni«, »Periferija« in nova komedija »Grand hotel USA«. Petdesetletnico pisatelja Šramka bo obhajalo gledališče s posebnim ciklom tega avtorja. Predvidena je tudi uprizoritev biblične drame Stanislava Loma »Spokornica Magdalena«, Jana Bartoša »Orfej in Euridika«, Arnošta Dvořaka »Levinja« in Leva Blatnega »Kraljestvo miru«. Na programu so končno še: Ibsen

(Cezar in Galilejec), Verhaeren (Samostan), Shaw (Dom zlonimljenih src), Currel (Otroci žiljenja in kandidati smrti), Maeterlinck (Le malheur passé), Strindberg (Erik XIV.), in Rainis (Jožef in njegovi bratje). Na vrsto pride bržkone tudi komedija Hjalmara Bergmana »Nobelova nagrada«, Werflowa drama »Jauzez in Maksimilijan« in še več drugih stvari. Kvapil bo osebo vodil naštudiranje Shakespearejevih in Ibsenovih del ter nekaterih domačih čeških dram.

Peta obletnica smrti Aleksandra Bloka. Vserusko društvo književnikov je naprosilo moskovsko vladu za odkritje spominske plošče Aleksandru Bloku na hiši, kjer je pesnik živel in umrl. Lunačarski je vlogo ugodno rešil. Obletnica smrti znamenitega poeta se proslavi tudi z recitacijami in javnimi predavanji.

Thomas Mann: Pariser Rechenschaft. Največji sodobni nemški prozaist je zbral pod tem naslovom svoje vtise iz Pariza, ki so izšli posamič že v reviji »Neue Rundschau«. Zapiski obsegajo zanimiva pojava in Franciji, Nemčiji in sodobni Evropi ter se dotikajo problemov, ki vznemirjajo duha današnjih Evropejcev. Knjiga je izšla pri Fischerju v Berlinu.

Toscanini bo dirigiral Beethovna. Artur Toscanini namerava med 12. in 20. oktobrom dirigirati v Milanu Beethovnov simfonije. Koncerti bodo v Seali, kjer se med sezono po možnosti uprizori tudi Beethovnov »Fidelio«.

Pfitznerjeva simfonična trilogija. Nemški skladatelj Hans Pfitzner kani izločiti iz svoje romantične kantate »Von deutscher Seele« tri medigre za orkester ter jih izdati pod naslovom »Simfonična trilogija«.

Mednarodno združenje za moderno glasbo, nemška sekcija v Berlinu, je imelo pred kratkim občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika društva dirigent Fürst Wängler.

»Lilium« opera? V dunajskih listih bemo vesti, da se interesirata za Molnarjevo igro »Lilium« dva skladatelja, in sicer Richard Strauss in operetni kompozist Kalman. Straussu priporoča delo posebno režiser Reinhardt.

Križanka „Lira“

Besede pomenijo

Vodoravno: 1. datumsko okrajšavo; opero (Verdi); oziiralni zaimek; vas pri Ljubljani; 2. kraj blaženih; krščanski obred; pesek; mesto v novi Italiji; 3. naplatilo; kazalni zaimek; veznik; domačo žival; 4. morsko ribo; egipčansko božanstvo; predlog; žensko krstno ime; 5. bratski izraz za »jaz«; igralno karto; kazalni zaimek; rimsko-katoliške vere (kratica); 6. veznik; mesto na Sev. Češkem; 7. predlog; kazalni zaimek; 8. rimski pozdrav; nado; medmet; Jugoslovenc; 9. oblika osebnega zaima; veznik; rimski rovec; pomožni glagol; 10. žuželko; ploskovno mero; veznik; grškega boga; 11. predlog; povratni zaimek; 12. kos celote; strelno orožje; 13. pritrdilo, lastnoročno (krat.); veznik; okrajšavo moškega krstnega imena; 14. noto; grško boginjo; del voza; Klovana; 15. ali (po Prešernu); svetopisemsko osebo, žito; povratni zaimek; uradni spis; nikalni pomožni glagol; 16. pridevnik; veznik; predlog, števniki; 17. veznik; del voza; oziiralni zaimek; osebni zaimek; grmado; učenje; 18. kratice pred imenom sportnega kluba; ploskovno mero; ako (po Prešernu); osebni zaimek; vzdih; števniki; 19. predgorje; moško krstno ime; 20. števniki; železno cesto; 21. moško krstno ime; pretepača; 22. tropično rastlino; nedoločni zaimek; 23. nedoločni zaimek; del dneva.

Navpično: A. vez; šumo; slovenskega pisatelja; B. žensko krstno ime; naselbino; rimskega uradnika; konico; calis v srbohrvaščini; C. množico ptič; nikalnico; bajeslovnega velikanja; oziiralni zaimek; del dneva; D. medmet; proslulo boljševisko organizacijo; E. de drevesa; izraz nevolje; F. sveto podobno; slovensko operno pevko; G. akademski naslov; H. vrtno cvetico; moško krstno ime; vrsto pesništva; I. kralja v Schillerjevi dram; spevoigro; grič blizu Ljubljani; J. ograjo; moderno opero; srbsko bojšice; K. pisalno potrebščino; reko v Franciji; pridevnik; L. predlog; M. trdnjavo, znano iz balkanske vojne; opernega dirigenta v Ljubljani; N. najvaskdanjeje živilo; ilovico; O. čuti; visoko planoto v Aziji; P. pripadnika izumrlega naroda; pripis (kratica); dirigenta

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		
21																		
22																		
23																		

Ljubljanske opere; pridevek svetnikov; sajnje; R. osebo iz »Grofica Marice«; železovega sovražnika; vodnika drobnice; lo-po; veznik; S. praznično opravilo; mesto v Dalmaciji; slovenskega dramskega umetnika.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. odred, upnik; 2. Južna Afrika; 3. eh, dr. ac, oj; 4. Ares, ki, me, Tisa; 5. Saharov, ipsilon 6. t. j., ali, Rio, d. d.; 7. pušac, oj, jr., nikdo; 8. oje, lv, bi, Krm; 9. le, ocet, šoja, a. D.; 10. odranje, regarega; 11. mig, ton; 12. oje, med; 13. repatica, Priština; 14. mn., seno, Alpe, on; 15. oje, on, ia, pst.; 16. žepar, de, ro, niste; 17. pi, kej, Abo, iz; 18. njivica, kanajla; 19. vaza, ar, od, zrak; 20. Nr., ne, ep, do; 21. dinamometer; 22. afeta, sredi. — Navpično: A. Polom, Ormož; B. ujedinenje; C. šč, lg, ep, ep; D. Asta, or, as, apno; E. rajčica, teorija; F. eh, ven, inn, iz; G. oje, sa, t. j. Co., Vanda; H. duh, Ra, ji, Rif; I. rž, kolo, deca, ne; J. endivija, lekarnar; K. dar, Ema; L. Epa, Ems; M. premirje, srakoper; N. ni, Ufir, obad, te; O. lko, so, on, ded; P. kajti, šč, Ra, Azori; R. il, Bog, ili, l. r.; S. Sodnija, Španija; T. Andi, ar, te, Izak; U. k. k., ex, mi, P. S.; V. dragocenost; z. ondan, Dante.

In vendar ne moremo živeti niti brez te ga jezika niti brez knjig, ki se pišejo v njem. Ne da bi bila slovenska knjiga vsakdanji kruh našega duševnega življenja, ne moremo biti ne Slovenci ne Jugoslovenci, Evropejci pa še veliko manj. Treba je, da se osvestimo svoje dolžnosti do nje, ali pa, da likvidiramo trdko, ki ji daje izpolnjevanje te samoumevne dolžnosti kredit. Kadar bo svetu znano, da smo zapravili svojo knjigo, takrat nas bo smatral morda še za prijazne in dobro dresirane dvonožce, za ljudi in za narod ne več. In konec bo slepmišenja, konec pesmi o kulturi, za katero je vsakomur vsake žrtve žali.

Med tem, ko zapravljamo svojo odločnost na periferiji, se bje boj za obstanek Slovenstva v samem jedru njegovega bitja. Vsi smo poklicani, da posežemo vanj. Tudi vi, gospa, in tudi vi

Peugeot

turni avtomobili, motocikli, bicikli (znamke Lev)

Bugatti, Amilcar

sportni avtomobili.

Harley Davidson

največ vožen motocikl sveta 3 1/2, 7/9, 10/12 brez in s prikolic

Dobava promptna od skladišča Ljubljana.

Generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo:

O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.**Auto-moto garaža: Miklošičeva cesta in Kolodvorska ul. 31.**

Oglejte si našo izložbo na pokrajinski razstavi (velesejem) paviljon „G“

Več boksov na razpolago.

Največja izbira tudi tovarniških novih avtomobilov, nadalje rabljenih avtomobilov in motociklov raznih znamk po izredno nizkih cenah.

Gospodarstvo

Tedenski borzni pregled

Zasebni papirji brez zanimanja. — Volja škoda malo čvrstejša. — Dinar čvrst, močan skok lire in franka. — Sredi tedna pomankanje deviz na zagrebškem tržišču.

Zagreb, 4. septembra.

Zasebni papirji so bili kakor običajno tudi ta teden brez posebnega zanimanja. Posebno majhen je bil interes za bančne vrednote. Največ so se od bančnih vrednot trgovale Eskomptna, Prašedion, Jugo, Slavenska, Hipo in Srpska. Od industrijskih papirjev beležijo malo več zaključkov Gutmann, Trbovlje, Sečurana in Slavonija.

Od državnih papirjev se je ta teden okrepila Volja škoda. Kupčije se množijo zlasti za termine september, oktober in december, kar je povečalo zanimanje tudi za promptno blago, ki se je v začetku tedna trgovalo po 296–297, a proti koncu tedna na nivoju 300–301. Blago za september je navadno 3–4 Din dražje kakor promptno. Polagoma se večja tudi zanimanje inozemstva. Investicijsko in agrarne beležijo manjši promet sprito pomankanja blaga.

Devizno tržišče je bilo ta teden precej mirno. V začetku tedna je vladala velika ponudba, sredi tedna je nenadoma zmanjkalo zasebnega blaga, ki pa se je proti koncu tedna zopet pojavilo v velikih količinah. Po ponudbah bank se je ravnala tudi intervencija Narodne banke, ki je v sredo in četrtek pokrila večino povpraševanja v devizah na Svico, London, Dunaj in Prago, dočim v ponedeljek, torek in petek skoro ni bila potrebna intervencija.

Na mednarodnem deviznem tržišču je najzanimivejši dogodek hiter skok italijanske lire in francoskega franka. Deviza Italije se je dvignila na zagrebški borzi od 185 v torek na višino okrog 200 v sredo, a v četrtek se je povzpela pred borzo na 208, dočim je bila na borzi trgovana po 204. Ta dvig se spravi v zvezo s posojilom, ki ga je dobila Italija od Morganove skupine in ki znaša 300 milijonov dolarjev; razen tega vzame Italija iz prometa novčanic za okrog 2,5 milijarde lir. Francoski frank se je do sledno ravnal po litri.

Dinar je bil na zunanjih tržiščih čvrst, zlasti na Dunaju, v New Yorku in Curihu. Izvoz se je že začel v večji meri in bo zaradi tega nekaj časa precejšnja obilica deviz na naših tržiščih. Promet na zagrebški borzi je bil večinoma slab zaradi slabega povpraševanja. Višek deviz se ponujajo Narodni banki večinoma izven borze.

V današnjem svobodnem prometu je bila tendenca v devizah mila. Neznaten promet. Italija je notirala 206–208, Pariz se je ponujal po 169, London po 275,55 Svica po 1096, a Praga se je mogla dobiti po 168,125. Druge devize so nespremenjene. Na zunanjem tržišču je Italija danes zopet močnejše poskočila. Za nezamotno malenkost je v Curihu močnejši tudi Pariz. — Tendence za Voljo škodo je čvrsta. Promet je bil slab, ker ni blaga. Z več strani se je iskala Volja škoda po 301,5–302.

Ljubljanski trg

Sadja je sedaj na trgu precej. Tudi dovoz češnje je bil prejšnji teden precejšen, vendar so cene še vedno visoke. Jajca so se malo podražila. Drugače ni posebnih sprememb. Cene so bile minuli teden naslednje:

Meso in mast: goveje meso 15–19, telečje 17–20, svinjsko 20–25, slanina 19–22, mast 23, kostrunje meso 13–14, jagnječje 20, hrenovke 35, polprekajene kranjske 32 do 35, suhe 67, prekajena slanina 30 Din za kg. Perutnina: piščanci majhni 12–15, večji 16–20, kokoši 30–40, petelin 25–35, race 25, pitane gosi 60 Din komad. Ribe: karp 25–30, šuke 35, postrvi 55–60, klini 15–20, mrene 25, pečenke 15 Din kg. Mlečni proizvodi: mleko 2,50–3 Din liter, sirovo maslo 45–50, čajno 60, kuhano 45 Din kg. Jajca: 2,50–2,75 Din za par. Sadje: jabolka 2–10, brusnice 2,50–4, orehi 12, luščeni 30 do 32, sveže češnje 8–10, suhe 10, bruske 10–12, grozdje 8–14 Din kg, maline 6,50 do 7, brusnice 8–9 Din liter. Kolonialno in špecerijsko blago: kava 48–75, kristalni beli sladkor 13,50, v kockah 15,50, riž 8–12, čaj 75 Din kg. Mleški proizvodi: moka 6 do 6,25, čič 5,50–5,75, kaša 6–7, ješprenj 6 do 8, ješprenček 10–13, turšična moka 3,50–4, turšični zdrob 4–5, pšenični 7, ajdova moka 8–9 Din kg. Žito in stročnice: pšenica 320–325, riž 210–250, ječmen 215 do 220, oves 200–260, turšica 220–230, ajda 325–350, fižol ribničan 350, prepelčar 320, grah 400–500, leča 600 Din za 100 kg. Kurivo: premog 43–50 Din 100 kg, trda drva 150, mehka 75 Din m³. Krma: sladko seno 100, zelenjava in sojine: glavna solata 7–8, štruncata 6–7, ajserica 7–8, zgodnje zelje 1–2, rdeče 4, kislo 5, ohrovt 2, koleraba 3, špinata 6–7, paradižniki 5 do 6, kumare 1,50–2 (100 kumaric za vkisavanje 15–17,50), buče 1,50–2, grah v stročju 2–3, luščeni grah 10, fižol v stročju 2–3, luščeni 2,50–3, čebula 2, česen 6, krompir 1,25–1,50, kisa repa 3 Din kg.

Mariborski trg

Včerajšnji trg je bil zelo obiskan in založen zlasti s sadjem. Tudi krme je bilo precej. Cene stalne. Staninarji so pripeljali 23 voz s 55 zaklanimi svinjami, ki so jih prodajali po 10,50–12 Din na drobnino in po 14 do 17 Din na debelo. Krompirja je bilo 32 voz po 1,50–2 Din kg, čebule 26 voz po 2,50–3 Din kg.

Ostale cene: Perutnina: kokoši 30–40, piščanci 10–30, race 15–30, gosi 25–40, purani 25–40 Din komad. Zelenjava in sojine: paradižniki 3–5, česen 12–18, buče 2 do 4, kislo zelje 2–3 Din kg, sveže zelje 1,50–2,50, endivija 0,50–2,50, glavna solata 0,25–1 Din komad. Sadje: jabolka 2–4,

bruske 2–6, češnje 1,50–3, bruske 14 Din kg, borovnice 2, brusnice 8, maline 4–4,50 Din liter. Mlečni proizvodi: mleko 2–3, smetana 12–14 Din liter, sirovo maslo 40, čajno 50–65, kuhano 45–50 Din kg. Jajca: 1–1,50 Din komad. Na trgu je bilo nadalje 10 voz sena, 26 voz otave in 6 slame. Cene: seno 70–85, otava 75–85, slama 40–50 Din za 100 kg.

Hmeljska poročila

Nürnberg (Nemčija), 3. septembra. 75 bal dovoza. 400–445, boljše blago 540–550 zlatih mark za 50 kg. Takoj prodano. Cene čvrste.

Zatec (ČSR), 3. septembra. Razpoloženje čvrsto. 4000–4200 Kč za 50 kg. Nakupovanje mirno.

Zalec (Savinjska dolina), 4. septembra. Danes se plačuje 110–112,50 Din za kg. Kakor se sklepa, bodo cene še čvrste.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (4. t. m.). Pšenica: baška, 6 vagonov 252,50; banatska, Novi Sad, 3 vagoni 257,50; baška, Tisa, 10 vagonov 262,50. Oves: baški, 1 vagon 132,50. Turšičica: baška, 1 vagon 160; banatska, Tisa, 1 vagon 177,50. Tendence mirna.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (3. t. m.). Na ameriških borzah so tečaji pustili za 2 centa. Tudi poročila z budimpeštanskega tržišča javljajo miločno tendenco, zlasti v pšenici. Na Dunaju je radi tega trajalo nerazpoloženje za nakupovanje dalje. Opežalo se je nagibanje k popuščanju v cenah, vendar so uradne novice ostale nespremenjene zaradi pomankanja zaključkov. Uradno notirajo v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine ab Dunaj: pšenica: domača 37,25–38,25; riž: 25 do 26,75; ječmen: 1. 34–38; turšičica: 24,50–25,50; oves: domači 24,50–25,50.

V trgovinski register so se vpisale v Sloveniji nastopne tvrdke: «Kaučuk», d. z. o. z.; «Kebri», d. z. o. z.; tvornica kemičnih izdelkov v Tacnu pri Ljubljani.

V združni register se je vpisala Združna mlekarica, r. z. o. z. v Horjulu.

Redni občni zbor bo imela «Tekstilna», tovarna sukna, d. d. v Kočevju, dne 20. t. m. ob 10. v prostorih Merkantilne banke v Kočevju.

Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga, veljaven za prvo polovico t. m., je objavljen v «Uradnem listu» št. 80.

Likvidacija tvornice «Jakor», kovinska tehnična tvornica, d. z. o. z. v Ljubljani, se je raztržila ter prešla v likvidacijo. Upniki se pozivajo na prijavo terjatev.

Konkurs je razglašen o imovini Franca Pergerja, trgovca v Dobovi pri Brežicah. Prvi zbor upnikov bo 11. t. m. ob 9. dopoldne pri okrajnem sodišču v Brežicah.

Položaj na francoskem hmeljskem tržišču. Iz Strasbourga nam pišejo: Koncem minulega meseca se je začelo obiranje zgodnjega hmelja. Prve cene niso bile visoke in se je plačevalo za prve bale le po 2000 francoskih frankov za 50 kg. Pridelek v Alzaciji se ceni na okrog 45.000 proti 55.000 centov lani. — J. L.

Obratne omejitve Alpinske montanske družbe. Z Dunaja poročajo, da je Alpinska montanska družba pred kratkim omejila promet. Prejšnji teden je bilo odpuščenih 400 delavcev, ki so bili zaposleni v Erzerburgu in Eisenerzu pri plavžih. Dalje se bo od-

povedalo 500 delavcem pri premogovniku v Fohndorfu.

Pošiljanje blaga v Grčijo. Blago za Grčijo se ne more odpravljati z direktnimi tovarnimi listi. Direktni tovarni listi veljajo samo do Gjevgjelije, kjer se mora blago odpremiti dalje z grškimi tovarnimi listi.

Obligatorna uvedba pengov v Madžarski. Iz Budimpešte poročajo, da bodo do 1. oktobra t. l. prišli v obtoč novi kovani novci in da se bo od tega časa dalje uvedlo v uradih obligatorno računanje v pengh.

Težkoče pri sanaciji koncema «Viktoria». Iz Budimpešte poročajo, da koncern za sanacijo mlinskega koncema «Viktoria», ki ima tudi v Jugoslaviji svoje mlino, ni mogel držati plačilnega termina napram angleškemu upniku.

Ponovno zvišanje francoskih carinskih postavk. Francoske carinske postavke so se te dni ponovno zvišale za 30 odstotkov. Skupno zvišanje znaša sedaj 70 odstotkov.

Obtoč novčanic v Avstriji je padel od 15. do 23. t. m. za 29 milijonov na 781 milijonov šilingov. Podloga pa se je znižala za 5 milijonov na 532 milijonov šilingov. Kritično razmerje se je poslabšalo od 58,7 na 58,5 odstotka.

Letošnja svetovna letina ugodna. Po zadnjih vesteh so rezultati žetve v Zedinjenih državah in Kanadi povoljšeni, kakor se je pričakovalo pred mesec. Na ameriških borzah se zaradi tega v zadnjem času cene držijo na nizkem nivoju. Tudi v Evropi so se izglede letine zaradi boljšega vremena izboljšali. Iz Rumunije prihajajo vesti, da je letošnja žetev po kakovosti in količini boljša od lanske.

Borze

CURIH. Beograd 9.1275, Berlin 123,20, New York 517,375, London 25.1275, Pariz 15.325, Milan 19.15, Praga 15.34, Budimpešta 0.007255, Bukarešta 2,60, Sofija 8,75, Varšava 54, Dunaj 73.15.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4775 do 12.5175, Berlin 168,33–168,33, Budimpešta 99,05–99,35, Bukarešta 3,46–3,48, London 34,8450–34,4450, Milan 28,08–28,18, New York 707–709,50, Pariz 20,88–20,98, Praga 20,8875–21,0175, Sofija 5,1175–5,1575, Varšava 78,35–78,85, Curih 136,59–137,09; valuta: dinarji 12,44–12,50, dolarji 704,10 do 706,10.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Berlinu 7,405.

Damsko krojaštvo

Priporočam se cenjenim damam iz mesta in dežele za obilen obisk. Postrežba točna, cene solidne. Poučujem gospodinje šivanja za domačo porabo.

Minka Karo

Sv. Petra cesta št. 58. Ljubljana

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić

tvornica ogledal in brušenega stekla

LJUBLJANA VII,

Medvedova ulica 38, telefon 343

82 Zagreb, Beograd, Osijek.

Središnja Zagreb.

Zrcalno steklo, portaino steklo, mašinsko steklo 5–6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklivanje v med. Fina. navadna ogledala

Traine kodre

6431 a

do šest mesecev trajajoče po najnovejšem sistemu izvršuje
Stefan Dobaj, frizer, Maribor, Gosposka ul. 36.

Pozor! Krojači, šivilje, modisti, krznarji itd.

Preskrbite

si najnovejšo, PARIŠKE, ANGLEŠKE in DUNAJSKE

modne žurnale

za časa velesejama, od 4. do 14. IX. sprejemajo naročila itd.
g. Fr. Krepek, naš potnik, v Ljubljani, Vošnjakova ulica 20. (Gundrum)

Dopisnice zadostuje, pride vzakomur tudi na dom.

Ne zamudite te ugodne priliko!

Se priporoča: „Chic Parisien“ Bachwitz d. d. Dunaj

Steinmetz-Drolz, Gradec.

P. n. občinstvu vujudno naznanjam, da sem

1. septembrom t. l. prevzel

kolodvorsko restavracijo

Maribor, glavni kolodvor

ter se slavnemu občinstvu za cenj. obisk najljubše priporočam

6415 a

TOMO MAJER, restavrater.

IVAN JAX in SIN LJUBLJANA

Najboljši stvarilni stroji in pletilni stroji — (120) konstrukcije elegantne izvršev iz tovarne Lincua (ustanovljena 1867)

Vezanje, poučevanje, brisačnice. — Po samezni deli koles in šivalnih strojev

(10-letna garancija. Pisalni stroji Adler in Urania. Kolesa iz prvih let.

Cinkarna d. d. Celje

Išče za takojšnjo in stalno namestitev

elektromonterja,

ki je zmožen opravljati samostojno vsa v elektrotehnično stroko spadajoča dela, osobito oskrbo in previjanja elektromotorjev itd. Ponudbe osebno ali pisмено na naslov Cinkarne. Plača po dogovoru. 6390-a

Poslužujte se lepo pregledno črtanih trgovskih knjig v solidni in trpežni vezavi, — katere izdeluje najceneje

A. Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica šte. 14

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Pohištvo

elegantno v formi najfinije v kvaliteti zmerno v ceni priporoča

A. AMANN, Tržič,

tovarna pohištva. 70a

Mehko

se spava, samo, ako kupite perje v veljavini

R. Stermecki, Celje, št. 20, katera prodaja najceneje: skubljeno kg Din 82, boljše 104, fino 115, zelo fino 175, sivi puh 185, beli puh 215, fini puh 290, fini beli puh 390 žima dobra 44, boljša 56, tisa 78, posebno fina 100; trideine afrik madrace 890, iz žime 1000 gradl za madrace in zgivnice ter razne odeje. Pišite takoj po ilustrovan cenik z več tisoč predmeti. Železniška vožnja se nakupu primerno povrne. Trgovci engro cene. 87

„Fiat“

Salonski avto HP 40-45 šest sedežni, zadnja konstrukcija, popolnoma nov, se radi odpo-tovanja proda — tudi na obroke. 6397-a

Naslov pove upravništvo.

Tovorni avto

znamke „Benz“, pettonski, brez gume, v izbornem takoj porabljenem stanju, generalno popravljen, zamenjam za luksuzni avto manjše tipe, najnovejši model. Vse drugo prosim na poštni predal 110, Ljubljana. 6401 a

Pozor igralci, na dobre harmonike!

Kdor še nima naših najboljših in prvotnih harmonik, naj obišče veliko ljubljansko razstavo, ki bode od 4. do 13. septembra. Razprodajal bom po zelo znižani ceni harmonike, za katere garantiram 2 leti. Imam tudi vedno v zalogi harmonike trdne FRANK LUBAS in SIN, po ravno istih cenah, kakor če jih naročite iz Celovca in nimate s carino in pošto nič opraviti in kadar vam je treba kakšno popravilo, je za Vas veliko bolj ugodno, ako kupite pri meni, ker sem v Jugoslaviji.

F. KUCLER

prva jugosl. izdelovalnica harmonik postaja Drenov grič, p. Vrhnika 213 pri Ljubljani SHS.

SVETOVNI PATENT! „ZEPHIR“

Neugasljiva peč z zračno kurjavo

10 kg drv greje sobo nad 24 ur Najcenejšo in najbolj zdravo kurjavo proizvaja

BARZEL, trgovina z železnino d. d.

„ZEPHIR“ oddelek za peč v Subotici

Zahtevajte cenik!

Zastopstva in skladišča v vseh večjih mestih države! 206

12. septembra 1926

priredi v vseh svojih spodnjih prodajnih prostorih

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva c. 7

Razstavo

najmodernejšega in na novo dospelega manufakturnega blaga za zimsko sezijo.

Obiščite razstavo, ker bo to v Vašo korist!

Oevre Richter Frich:

Rdeča megla

Roman.

Fjeld je gledal za njo. Ali je bila to Evy Westinghouse, ki so vsi poznali njen ponos in njeno nedostopnost? Z začudenjem je opazoval, kako se je izpremenila v teh nekaj dneh, kar sta bila tovariša. Igrala je svojo vlogo z največjim zanimanjem. Naveličani izraz njenih oči je bil čisto izginil. Gorela je od vneme, da bi storila kaj koristnega, in prizanašal si ni v ničemer. Brez nejevolje se je sprijaznila s tem, da je stanovala v najskromnejšem zasebnem gostincu, in poslušno se je ogibala vseh krajev, kjer bi jo bil utegnil videti kak znanec. Toda kdo izmed njenih nekdanjih prijateljev bi bil slutil, da je skromno oblečena Annie Smith istovetna s prvo modno damo Pete Avenije!

»Čujte, Miss Annie,« je rekel Fjeld, ko je stala že med vrati, »jutri za rana se morava odpraviti, da ne izgubiva časa. Doktor Jennings je vprašal, ali ne bi hoteli ostati pri njem, toda povedal sem mu, da ne morete sprejeti njegove laskave ponudbe.«

»Kam pojdeva zdaj?« je radovedno vprašala mladenka.

»Na Bermudske otoke,« je rekel Fjeld, ki je bil razvozlal Sullivanovo pismo.

Mladi zdravnik se je odvrnil in vzdihnil. Bilo je po tem takem le krasen sen, pester mehur iz milnice, ki se je razpočil ob prvem dotiku resničnosti...

XXXV.

Bermudski otoki.

Na skrajnem robu prekrasnega Bermudskega otrovja leži majhen otoček, ki meri jedva nekaj tisoč metrov obale.

Ta otok je bil dolgo neobljuden, zakaj nedostajalo mu je pristana,

30

da bi čuval ladje tropskih viharjev, ki so od časa do časa pustošili ta divni košček zemlje božje. Nekdaj je bil priljubljen cilj za izlete v motornih čolnih. Iz velikih ameriških hotelov so prihajala cela brodogovja yankejev na oddih med skalami in palmovimi gaji tega otoka, ki je stal na skrajni straži proti kraljestvu morskih valov.

Toda otok je bil na slabem glasu še izza dni, ko je zloglasni morsk razbojnik kapetan Kid kalil vodo med Kubo in Bermudi. Pri-povedovali so, da se je sloveči gusar odtod preselil na oni svet in da so z njim vred izginili kupi težko pridobljenega srebra in zlata. To je dajalo otoku poseben mik.

Zdaj pa je bilo konec izletov. Zakaj neki ameriški čudak je bil kupil otok in postavil celo vrsto svarilnih napisov, ki so grozili ne-uzbljenim gostom s pastmi in samostreli, ako bi se drznili stopiti na kopno. Na rtu otoka je dal zgraditi trdno leseno hišo z mnogimi stolpiči, ki je zdaj zrla s svojimi okroglimi okenci na vse štiri strani sveta, bolj podobna trdnjavi kakor letovšču...

Clovek majhne rasti je prišel po skopo obraščenem prostoru, ki je vodil pred glavni vhod. Stopal je, kakor da ni povsem gotov samega sebe, in premikal noge, kakor bi tipal z njimi. Ko se je približal stopnicam, je obstal, kakor da se hoče razgledati. Napeto je prisluhnil, toda petje tropskih ptičev očitno ni bilo tisto, kar ga je zanimalo. Drugačnih glasov pa ni bilo čuti. Vzdihnil je, zaklel in krenil dalje. Ko je našel spodnji konec stopnic in ograjo, se je oddahnil, kakor da zdaj ve, da je na pravi poti. Vratar-zamorec ga je spustil v hišo. Bil je velik, krepak dedec z neobičajno bedastim obrazom. Brez besede je stopil mali mož v prostorno vežo, dotikal se do vrat na desni in potrkal. »Prosto!« je zaklical močan, mladosten glas.

Mož je odprl vrata in stopil v sobo, sredi katere je stal težak, staromoden usnjat naslanjač ob ogromni okrogli mizi, ki je bila vsa obložena s papirji. V naslanjaču je sedel velik, mršav mož s košati lasmi in brado. Njegova obleka in vnanost sta spominjali na kakega vaškega učitelja ali ogrlarja. Čudak se je sklanjal nad svež-

njem listin, toda raztreseni izraz njegovih oči je pričal, da jim ne posveča velike pozornosti. Tisti mah je vstal in zmedeno pogledal okoli sebe. »Ali utegneš, Morton?« je vprašal temnolasi mali mož med vrati z neobičajno spoštljivim glasom.

»Ti si, Cerani?« je raztreseno rekel bradač. »Kaj bi rad?«

»Rad bi govoril s teboj o nečem, kar me muči že dolgo. A vse doslej mi ni šlo z jezika.«

»Nu, nu! Kakor da ne ležiš tu na samih rožicah! Kaj me natezaš, prijatelj Pietro?« je pikro odgovoril veliki mož. »Ali se mar dolgo-časíš sredi milijonov? Ali postajaš nestrpen v naši samoti? Peji se v Pariz, dragi moj, zapiši se v žokejski klub, kupi si grofovski naslov in nabavi si harem deklet. Ali pa se posveti literaturi in se ukvarja z lepimi vedami. Viđš, prav zdajle sedim tu in mislim na svojega starega prijatelja Seneko.«

»Vrag naj vzame tvojega Seneko,« je vzkliknil Cerani z nenadno togoto. »Kaj mi pomagajo knjige? Kaj bi z ženskami? Kaj mi koristi vse življenje?«

Na Mortonovem obličju se je pojavila črta napetosti.

»Ta obup ti ne pristoji. Ne sklada se s tvojo sicilijansko krvjo. Nu, tak kaj ti je? Izpovej se. Ali si mar neozdravljivo zaljubljen v našega slavčka?«

»Ne,« je odgovoril razdraženo. »Res pa je, da moram odtod.«

»Zakaj?« je prežeče vprašal Morton.

»Zato, ker sem na tem, da popolnoma oslepim.«

Morton se je napol privzdignil, toda spustil se je nazaj. Bilo je, kakor da se njegova mršavost utaplja med težkimi blazinami. A to je trajalo samo nekaj sekund. Nato se je vzravnaval in se zasmel glasno in trdo.

»Tako, tako? Oslepiti misliš? To je pač le domišljija. A sedaj sem tudi jaz nekakšen mazač. Povej mi, kakšne pojave pa imaš?«

Cerani se je oprl na mizo. Gledal je predse. V njegovih očeh je bilo nekaj čudno suhega, velega in daljnega.

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in osnovne šole

se dobe

v knjigarni Tiskovne Zadruga

Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.

(Nasproti glavne pošte).

V času od 1. do 15. septembra 1926 dobi vsak peti odjemalec, ki je kupil v Tiskovni zadrugi katerikoli knjig vsaj za Din 50,—, posebno nagrado v knjigah. Ne zamudite!

Moderna kožuhovina

L. ROT

sedaj Mestni trg 9

Oglejte veliko zalogo vsakovrstne kožuhovine na velesejmu paviljon „H“, št. 467—470 6368 a

Pozor!

Ako hočeš zopet imeti veselje s svojo obleko, dasiravno ni nova, potem jo daj nemudoma kemično čistiti in likati pri trdki

JOSIP REICH,

Ljubljana, tovarna Poljanski nasip 4-6.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Vsled padca francoskega franka

znižujemo ceno milu

PALMOLIVE

na Din 10.—

Razstavljeno na jesenski razstavi paviljon „H“ 448—50

Zastopstvo **Rok Arhar, Ljubljana,** Poljanska cesta 27

ALBUMI!

KROJI!

FAVORIT!

Svetovnoznani „Favorit“ Album (sezonska izdaja) in novo izšlo „Favorit“ mesečnik, nudi veliko izbero najnovejših modelov in njim odgovarja oče zrezane kroje v vseh velikostih vedno v zalogi: **samo v veletrgovini**

Ant. Krisper, Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 3 Mestni trg št. 26.

Edino zastopstvo za vso Slovenijo.

Istotam velika izbira krojaških modelov (pupe) V zalogi so tudi vse potrebščine za krojače in šivilje ter drugo modno blago, galanterija, igrače, čevlji.

Na drobno!

6407

Na debelo!

LOKOMOBILE

MOTORJI DIESELOVI in na sesani din

JAREMNIKI PINI & KAY kompl. žage

Povoljni plačilni pogoji 177

Braća Fischer d.

Zagreb, Pantovčak 1b.

Mandeljine

dalmatinske, sladke, oluščene prvovrstne

kg 40 Din

razpošilja v pošt. paketih s povzetjem

Božo Petrič, Trogir,

(Dalmacija)

trgovina z žitom, moko in izvoz praška

proti mrčesu, mandeljnov, smojev in

rožičev. 617/a

Vi imate blago

različno na prodaj, kakor les vsake vrste, deželne pridelke, gozde in zemljišča

Jaz imam kupce

dobro in solidne zveze za vse kar imate za prodati. Obrnite se takoj pisмено ali osebo na pisarno 209 a

RUDOLF ZORE, Ljubljana, Knaflijeva ulica 15.

Vse vrste

šolskih zvezkov dobite še vedno najceneje pri:

A. Janežič, Ljubljana

Florijanska ulica 14.

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

NOVE

VREČE

RABLJENE

vse vrste ima vedno na zalogi ter jih prodaja po najnižjih cenah dobroznana trdka 190

MIRKO MLAKAR, Ljubljana, Krakovski nasip 14/1.

Istotam se vedno kupujejo rabljene vreče.

Hektografični, kopirni, računski in poveščeni zviti (role) za registrirane blagajne in računske stroje. Barve, matrice in spec. papir za razmnoževanje Barvni trakovi Pico in Braco ter ogljeni papir

L. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Telefon št. 980. 11 27 a Telefon št. 980.

Dobro in po

brezkonkurenčni ceni

nabavite si vsa moška oblačila, osobito za

šolaoobvezne

edino le v detaljni trgovini konfekcijske tovarne

FRAN DERENDA & Cie.

Gradišče, nasproti dramskega gledališča.

Smrekovo čresljo (lubje)

kupim vsako množino zdravega belega čreslja iz mladih dreves. Ponudbe z navedbo cene množine in dobavnega roka na

Andrej Jakil d. d.

Karlovac.

4609 a

Njivo ob Dunajski c.
7628 m², odda v triletni na-
jem Pokojniški zavod za
namerjene v Ljubljani
Aleksandrova cesta. 25332

Lokal

Brivnico
v Zagrebu, krasno urejeno,
eno od najlepših v
Bliži, lepe budočnosti, pro-
daj za 35.000 Din. — Po-
nude na: Brivnica Ilica 137
— Zagreb. 25307

Krasen lokal
oddan proti okupaciji manj-
šine, zaloga galanterijskega
blaga po ugodnih pogojih
v središčni mestu za daljšo
doba, brezplačno Naslov v
oglasnem oddelku „Jutra“.
25307

Lep lokal
na Aleksandrovi cesti odda
tako Pokojniški zavod v
Ljubljani. 25173

Gostilno
dobro ideo — s velikim
konjaki blagom, oddam
najem. Pogoj: odkup celotne
inventarja. Ponudbe pod
číslo 12 na oglasni
odd. „Jutra“. 25312

Gostilno in lokal
za trgovino oddam v najem
Gostilna je ob prometni ce-
sti v bližini železniške po-
staje. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25402

Skladišče
ruho in svečo 1800 m² za
trgovino. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25447

Urarski lokal
s inventarjem, v promet-
nem kraju na Stajerskem
rafi boljši, oddam v najem.
Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25410

Branjarilo
dobro ideo, s stanovanjem
na prometnem kraju pro-
daj. Naslov pri podružnici
„Jutra“ v Mariboru. 25437

Pisarniški lokal
lep, v I. nadstropju, v bli-
žini Justične palače oddam.
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25385

Trgovino meš. blaga
s krogelico, s 2 sobama,
pohištvo in kuhinjo s ku-
hinjsko opremo, poceni
prodaj radi odpovedanja. —
Naslov v oglasnem odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25385

Stanovanja

Tri lepe poslovne
sobe
v I. nadstropju odda s so-
vrom Pokojniški zavod za
namerjene v Ljubljani.
Gostilniška ulica št. 5. 199

Prazno sobo
s posebnim vzhodom oddam
v 15. septembrom v Rotni
dolini. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25382

Mesečno sobo
oddam boljšemu gospodu na
Mirju, Grobarjeva cesta 27.
25386

Na Jesenicah
(Gorenjsko) odda m lepo
opremljeno sobo.
Naslov v oglasnem odd. „Jutra“. 25387

Lepo sobo s hrano
oddam gospodu (visokoleto-
cu). Naslov pove oglasni
odd. „Jutra“. 25396

2 opremljeni sobi
1800 do 15. septembra za-
konni par brez otrok. —
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25398

Sobi
2 manjši, opremljeni, ali
eno veliko 1800 zakonni
par. — Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod čílo
15. septembra. 25397

Stanovanje
v Rotni dolini (cesta II
št. 9/7) obstopajo iz 1. sobe,
kuhinje in pritliklin, zame-
njam s enakim v mestu ali
na periferiji. 25341

Sobo
prazno ali opremljeno, s
elektr. razsvetljavo in se-
pariranjem vzhodom, 1800
za takoj prodaj. Ponudbe
na oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25398

Krasno stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami
tako; oddam najboljšemu
poslovniku. — Ponudbe pod
číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“. 25397

Prazno sobo
lepo, solončno, na periferiji
mesta, v bližini tramvaja,
tako oddam. Ponudbe pod
číslo 6 na oglasni odd. „Jutra“. 25398

Opremljeno sobo
oddam gospodu s 15. sep-
tembrom v Ulici na grad
št. 7. 25471

Gospodična
solončna in mirna 1800 solon-
čno in vzhodom za takoj
ali do 15. septembra. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 25. 25409

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje
s 4 sobami, kopalnico in
kuhinja, v središčni mestu
1800. Prazno dobro. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 7 na oglasni odd. „Jutra“
stanovanje. 25398

Stanovanje zastoj
dobi solidna družina brez
otrok na Bledu, ako bi
opravljala gospodarja sa-
memu blizu pošte. Vpraša-
nja za pojavnost pod značko
„Zastoj“ 88 na oglasni od-
del. „Jutra“. 25188

Na Dunaju

oddam elegantno mesečno
sobo gospodu ali gospodini
blizu centra. Ponudbe pod
číslo 25. 25396

Opremljeno sobo
vzhodom in kuhinjo, s pose-
bnim vzhodom, oddam s 15.
septembrom gospodu. Na-
slov v oglasnem odd. „Jutra“.
25395

Stanovanje
s hrano issem po mogoc-
nosti blizu Ambrozevega
trga. Ponudbe pod značko
„Oskra 75“ na oglasni od-
del. „Jutra“. 25475

Opremljeno sobo
s elektr. razsvetljavo in se-
pariranjem vzhodom, oddam
v središčni mestu, kjer ni
otrok. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25477

Lepo solončno sobo
s kuhinjo, sobo za služni-
ko, predprobo, s kopalnico,
pralnico in pritliklinami oddam
tako za 1500 Din me-
sečno v 4. etaži v bližini
vill. Razsvetljava, oddam
číslo 25. 25402

Sobo
oddam gospodu ali dijaku.
Na željo se da tudi najeti.
Naslov v oglasnem odd. „Jutra“. 25328

Opremljeno sobo
v središčni mestu, s 2 pose-
bnimi, razsvetljava, oddam
tako. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25343

Stanovanje
3 sobe in majhne kuhinje
pod vzhodom, kjer si
prekriži, študij in plača
za eno leto naprej. — Po-
nude na oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25384

Lepo stanovanje
3 sobe in kuhinjo v vili v
središčni mestu, razsvetljava,
ki plača 2 leti naprej. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 25. 25381

Sobo
s separiranim vzhodom in
stopnic, v središčni mestu in
hrano za 2 gospoda ali di-
jaka takoj oddam. Naslov
v oglasnem odd. „Jutra“. 25398

Prazno sobo
v bližini glavnega kolodvo-
ra 1800. Ponudbe na ogl.
odd. „Jutra“ pod číslo
„Solone 64“. 25454

Prazno sobo
s solončno in mirno 1800 m²
tako. — Kje, postaršana
stvar. Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod číslo
„Zračna 55“. 25458

2 ali 3 gospode
sprejem na hrano in sta-
novanje. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25457

Majhen kabinet
za spati takoj oddam go-
spodu na Krakovskem na-
sipa št. 16/1. 25438

Zračno sobico
1800 v središčni mestu gos-
podična, s svet. okno. —
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 25. 25390

Več sob oddam
v novi hiši blizu tramvaja
in sicer po 2 skupaj, s 1.
oktobrom. Najraje takim,
ki plačajo več mesecev na-
prij. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25195

Opremljeno sobo
lepo in solončno, s posebnim
vzhodom, oddam boljšemu
gospodu takoj ali s 15.
septembrom. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25379

Sobico
separirano, 1800 za enkrat
na teden. Ponudbe na ogl.
odd. „Jutra“ pod číslo
„Potnik 42“. 25384

Stanovanje
2-3 sobe, kuhinje in pritli-
klin, 1800 s 30. septem-
brom. Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod číslo
„Nezadržan 94“. 25494

Stanovanje
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Opremljeno sobo
oddam takoj solidnemu go-
spodu. Ogledati med 1.—5.
uro. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25497

Stanovanje

1-2 sob s pritliklinami isse
miren zakonski par. Naslov
v oglasnem odd. „Jutra“. 25490

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom iz stop-
nic, solončno in s elektr.
razsvetljavo, v bližini kol-
odvozna in pošte, issem za
tako. Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod číslo
„Stavbenik“. 25501

Majhno sobico
oddam solidnemu gospodu
v Ključevičarji ulici 3/1
(Mestni trg). 25499

Sobo
oddam v središčni mestu 3
gospodoma z dobro domačo
hrano. Prost vzhod in elek-
trična razsvetljava. Naslov
v oglasnem odd. „Jutra“.
25503

Lepo solončno sobo
oddam. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25561

Več stanovanj
v novih hišah odda „Po-
sredovalce“, Sv. Petra ce-
sta 18. 25509

Stanovanja
3 sobe in majhne kuhinje
pod vzhodom, kjer si
prekriži, študij in plača
za eno leto naprej. — Po-
nude na oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25384

Lepo stanovanje
3 sobe in kuhinjo v vili v
središčni mestu, razsvetljava,
ki plača 2 leti naprej. Pon-
udbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 25. 25381

Sobo
s separiranim vzhodom in
stopnic, v središčni mestu in
hrano za 2 gospoda ali di-
jaka takoj oddam. Naslov
v oglasnem odd. „Jutra“. 25398

Prazno sobo
v bližini glavnega kolodvo-
ra 1800. Ponudbe na ogl.
odd. „Jutra“ pod číslo
„Solone 64“. 25454

Prazno sobo
s solončno in mirno 1800 m²
tako. — Kje, postaršana
stvar. Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod číslo
„Zračna 55“. 25458

2 ali 3 gospode
sprejem na hrano in sta-
novanje. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25457

Majhen kabinet
za spati takoj oddam go-
spodu na Krakovskem na-
sipa št. 16/1. 25438

Zračno sobico
1800 v središčni mestu gos-
podična, s svet. okno. —
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod číslo 25. 25390

Več sob oddam
v novi hiši blizu tramvaja
in sicer po 2 skupaj, s 1.
oktobrom. Najraje takim,
ki plačajo več mesecev na-
prij. Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25195

Opremljeno sobo
lepo in solončno, s posebnim
vzhodom, oddam boljšemu
gospodu takoj ali s 15.
septembrom. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25379

Sobico
separirano, 1800 za enkrat
na teden. Ponudbe na ogl.
odd. „Jutra“ pod číslo
„Potnik 42“. 25384

Stanovanje
2-3 sobe, kuhinje in pritli-
klin, 1800 s 30. septem-
brom. Ponudbe na oglasni
odd. „Jutra“ pod číslo
„Nezadržan 94“. 25494

Stanovanje
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Visokošolec
1800 s 1. oktobrom opre-
mljeno sobico z elektr. raz-
svetljavo, 1800 m² s pose-
bnim vzhodom in sajtrkom
prijatelja. Ponudbe na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 25. 25387

Dijaka
sprejem na lepo in zračno
stanovanje s dobro hrano,
v bližini realne in obrtne
šole. — Naslov v oglasnem
odd. „Jutra“. 25467

Dva dijaka
sprejem na dobro hrano
in zračno stanovanje. Na-
slov pove oglasni odd. „Jutra“.
25330

Družabnik
sprejem na stanovanje bli-
zu obeh želez. Veliča so-
ba, elektr. razsvetljava in
poseben vzhod. Naslov pove
oglasni odd. „Jutra“. 25435

Družabnik
za kemiko tovarno, kateri
bi plačal takoj v gotovini
znesek od 50.000 Din, issem
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod „Družabnik 87“. 25187

Tihaga družabnika

ali družabnico 1800 m² za
razširitev, izdelovanje in
prodajo nekakega novega
— dolga je vprašanje, oba-
šinsga predmeta — s ve-
ljim kapitalom in sodelova-
njem. Ponudbe pod značko
„Agilnost“ na anonimno pi-
sarstvo Matelj, Ljubljana. 25490

Družabnik (co)
za dobro ideo restavracijo
v Ljubljani sprejem.
Reflektiram le na dobro iz-
vedbene moči. — Potreben
kapital 25—30.000 Din. —
Dopise na oglasni odd. „Jutra“
pod „Restavracija“. 25496

100.000 Din
za razpolago za 1 leto proti
popolni zavarosti. Podoba
z navodno obresti in zavi-
guranja do 1. oktobra na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo 100.000. 25249

3000 Din posojila
iskam za dobo 10 mesecev
proti visokim obrestim in
zajemnim vrnitvi. Dopise
se prosim pod číslo „Varno
3000“ na oglasni odd. „Jutra“. 25319

1500 Din obresti
dam dotičnemu, ki mi po-
sodi 5000 Din za dobo 1
leta proti sigurni garanciji.
Cenjene dopise se prosim na
oglasni odd. „Jutra“ pod
číslo „Nujno 66“. 25318

Družabnik (ka)
s kapitalom do 50.000 Din
sprejem v svrhu razširje-
vanja trgovine. — Eventuelno
vzajem v službi, ki mi po-
sodi do 50.000 Din. —
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod „Družabnik 87“. 25473

Družabnik
za kemiko tovarno, kateri
bi plačal takoj v gotovini
znesek od 50.000 Din, issem
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod „Družabnik 87“. 25187

Družabnik
za kemiko tovarno, kateri
bi plačal takoj v gotovini
znesek od 50.000 Din, issem
Ponudbe na oglasni odd. „Jutra“
pod „Družabnik 87“. 25187

Družabnik
za kemiko tovarno, kateri
bi

Globoko znižane cene!!

Sezijska prodaja po americkanskem sistemu

se vrši samo do 15. septembra

Kdor rabi kakršnokoli obutev, takoj k

„PEKO“

Aleksandrova cesta šte. 1.
Breg šte. 20.

V palači Ljubljanske Kreditne Banke
v Ljubljani
se dajo v najem

lepi svetli prostorni poslovni
ali pisarniški prostori

Pojasnita pri upravi poslojpa

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKO
ŠPEDIJSKI BUREAU
LJUBLJANA, Kolodvorska 41

Naslov brzojavkam „GROM“. Telef. int. št. 45-2.
PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.
Obavlja vse v to troko spadajoče posle najhitreje in
pod kulantnimi pogoji.
Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za
ekspresne pošiljke.

Javna zahvala.

Zahvaljujem se tem potom najtopleje g. dr. ANTON-U
HROVAT-U, primarju bolnice v Ormožu, za njegovo poštvo-
valno in nad vse večje izvršeno operacijo mojega slepca.

Bolazen je bil zvezan z vsemi komplikacijami ter se
imam zahvaliti edino le res strokovnjaški roki in veliki požrt-
vovalnosti g. dr. Hrovata, da me je rešil iz že popolnoma obup-
nega položaja.

Tako o priliki operacije, kakor tudi ves čas mojega bi-
vanja v omenjeni bolnici sem bil negovan z vso skrbjo in
nežnostjo.

Gospod doktor, sprejmite izraz visokega spoštovanja in
globoke hvaležnosti od mene in moje rodbine!

Teodor Verbnik, klepar in posestnik
v Ljutomeru.

6392

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim v soboto, dne
4. septembra ob 19. uri staroznano

gostilno „Vitrinjski dvor“

Pri otvoritvi sodeluje godba in znano pevsko društvo „Jadrani“.
Z mrzlimi in toplimi jedili, izbornim vinčkom ter vedno
svežim pivom vedno dobro preskrbljeno

Zanimiva bo de tekma na kegljišču,
katera se vrši v soboto in nedeljo celi dan, z razdelitvijo razno-
vrstnih daril

Za obilen obisk se priporoča

Hinko Kosič, Maribor.

Znižane cene in največje skladi-
šče dvokoles, motorjev, otroških
vozičkov, šivalnih strojev, vsa-
kovrstnih nadomestnih delov,
pneumatike. Posebni oddelek
za popolno popravilo emajlira-
nje in poniklanje dvokoles,
otroških vozičkov, šivalnih stro-
jev itd. Prodaja na obroke. — Ceniki franco. „TRIBUNA“
F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlov-
ska cesta 4.

I. jug. tvornica vagona, strojeva i mostova d. d., Brod n/S.

Vplačana delniška glavica Din 55.000.000.—. Tekoči račun pri
Prvi hrvatski štedionici podružnica Brod n/S. — Čekovni račun
pri kr. poštinem čekovnem zavodu v Zagrebu št. 35.125

Centrala in tvornica Brod n/S

Telef. 81 i 120. Brzojavi: Lokomotive Savebrod. Telef. 30 i 27.

Pisarna: Beograd, Knez Mihajlova 42/I.

Proizvaja in popravlja potniške in tovarne vagon, loko-
motive vseh vrst in vseh kolotečin. Specijalni vagoni za transport
lesa, rude, žita in vseh poljedelskih ter industrijskih proizvodov,
cisterne. Parni kotli, rezervari, pločevinaste cevi večjih dimenzij,
železne dimnike, železne konstrukcije, strešne konstrukcije, stop-
nice, opreme in dvigala vseh vrst. Železne mostove vseh razsež-
nosti, popravila pogonskih in delavnih strojev za vse industrije.

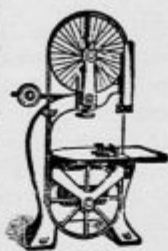
BEograd, Knez Mihajlova 42/I, lastna pisarna.

ZAGREB,

Zastup. Vilim Singer,
Maršićeva 14 b. Tel. 13-74.

SARAJEVO,

Zastup. Oto Strešnjak,
pošt. pret. 201, Tel. 3-59.

Specialna tvornica strojev za obdelavanje lesa

Klein & Stiefel Fulda

Najnovelše stroje

za pogon brez jermena

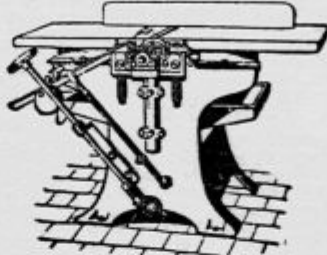
z vdelanimi elektromotorji dobite na našem razstavišču
na jesenskem velesejmu
v Ljubljani.

Paviljon F.

Zastopnik:

Peter Angelo

hotel Slon, Ljubljana.

Pogubo
vsaki družini

prinašajo nalezljive bo-
lezni. Kako se jih ubra-
nite izvesti iz knjige
Dr. Josip Tičar:

Boj nalezljivim
bolezinim

Cena s poštnino vred
Din 1950

Varočila na knji-
garno tiskovno za-
drugo v Ljubljani.

Prazno stoječa

tvornica ali mlin

z najmanj 300 HP vodne sile in večjim zemljiščem se
išče na severu Jugoslavije v bližini železnice za tekstilno
tvornico. Ponudbe s situacijskim načrtom in popisom ter
delavnimi in življenjskimi razmerami kraja pod „W. W. 4313“
na RUDOLF MOSSE, Wien I., Seilerstätte 2. 6313

LEVER BROS. LTD.,
Port Sunlight,
ENGLAND.

Sebe in vse svoje stvari umivate z njim
svileno perlo, čipke in fine tkanine vseh vrst.

Zastopstvo in depot: NARBERT WEISS i drug, Zagreb,
Saimiste 51. Telefon 7-33 Brz. naslov NARBERT

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA DUNAJSKA C. 46 MESTNI TESARSKI MOJSTER

Telefon 61 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe,
ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in
zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, pavi-
ljoni, verande, lesene ograje l. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

Prometni zavod za premog, d. d. v LJUBLJANI

prodaja premog iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po origi-
nalnih cenah premogovnikov za domačo
uporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter pripo-
roča posebno prvovrstni češkoslovaški in
angleški koks za livarne in domačo upo-
rabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta šte. 15/1. 70-2

Zahvala.

Ob prebriski izgubi naše iskreno ljubljene in nepozabne
soproge, mame, sestre, tete in svakinje, gospe

Helene Dim

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so izrazili so-
čutje in sožalje nam, pokojnici za ljubezen in zadnjo čast s
tem, da so jo v tako mnogobrojnem številu pokropili in spre-
mili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala pa bodi izrečena čč. duhovščini, tukaj-
šnjim ognjegascem za spremstvo pri pogrebu, društvu „Sokol“
za poklonitev venca in vsem darovalcem krasnih vencev in
cvetja, dalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so
spremili blago pokojnico v tako častnem številu na njeni zad-
nji poti.

Globoko žalujoči ostali.

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik,
Novo mesto, Ptuj,
Rakek, Slovenske
Konjice, Slovenj-
gradec, Prevalje

TRGOVSKA BANKA, D. D., LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE preko Din 19.500.000
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavke: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 458